

॥ श्रीस्वामिनारायणो विजयतेराम् ।

श्री तुलसी विवाह

प.पू.ध.धु. १००८ आचार्य

श्रीकौशलेन्द्रप्रसादज्ञ महाराजनी आज्ञाथी

छपावी प्रसिद्ध करनार

स.गु. महंत पुराणी स्वामी

धर्मनंदनदासज्ञ

श्रीस्वामिनारायण मंटिर, भुज-कच्छ.

संवत् २०६७ महा सुद - ५

वसंत पंचमी सने २००८

ता. ०८, फेब्रुआरी मंगળवार

प्रत ५०००

किंमत रु. २५-००

श्री पुरुषोत्तम विवाह, इक्ष्मातुरी विवाह,

लक्ष्मी विवाह, श्रीशु महाराजना श्लोक

अने वृत्ति विवाह

-ः प्राप्ति स्थान :-

श्रीस्वामिनारायण मंटिर

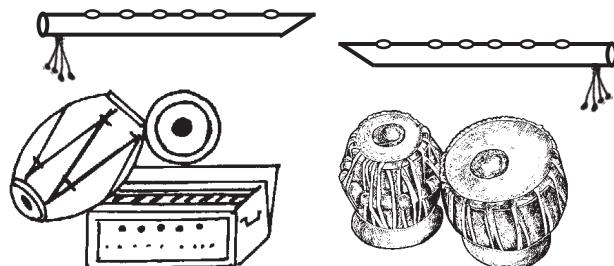
श्रीनरनारायणदेव कोठार

श्रीस्वामिनारायण रोड, भुज - कच्छ.

फोन :- २५०२३१-२५०३३१

मुद्रक :- श्रीनरनारायणदेव प्रीन्टिंग प्रेस

श्रीस्वामिनारायण मंटिर, भुज - कच्छ.

નિવેદન

કલો કીર્તનાત્ કળીયુગમાં કીર્તનભક્તિને સત્થાસ્ત્રોમાં ધણું જ મહત્વ અપાયેલું છે. વળી કીર્તનભક્તિ એ સંપ્રદાયનું એક અગત્યનું અંગ છે. નવધા ભક્તિમાં પણ એનું સ્થાન મુખ્ય છે. તેમજ કીર્તનભક્તિને તો કળીયુગમાં કલ્પવૃક્ષ ગણવામાં આવી છે. કારણ કે, “સંકીર્ત્ય નારાયણનામમંત્ર વિમુક્તદુઃખાઃ સુખિનો ભવન્તિ” સ્વામિનારાયણ નામનું સંકીર્તન કરવાથી જીવાત્મા ભવસાગરની ભવાટીના દુઃખોમાંથી મુક્ત બની દિવ્ય સુખનો અધિકારી બને છે. અને આ કળીયુગમાં કીર્તન ભક્તિના માધ્યમથી મનને સહેલાઈથી પ્રભુમાં સંલગ્ન કરી શકાય છે.

યત્કલં નાસ્તિ તપસા ન યોગેન સમાધિના ।

તત્કલં લભેત સમ્યક् કલૌ કેશવકીર્તનાત् ॥

જે ફલ તપ કરવાથી, યોગ સાધવાથી, સમાધિ કરવાથી મળતું નથી તે ફળ કળીયુગમાં કીર્તન ભક્તિથી પ્રાપ્ત થાય છે. આ રીતે સત્થાસ્ત્રોમાં સવિસ્તાર પ્રતિપાદન કરેલ છે.

શ્રીજમહારાજને કીર્તન ભક્તિ અતિશય પ્રિય હતી. તેથી સ્વયં પોતે સભામાં બુરાજતા ત્યારે કથા-વાર્તા સાથે નિરંતર કીર્તન ગવરાવતા. ગવેયા સંતો જ્યારે વાળુંતો લઈને સંકીર્તન કરતા ત્યારે શ્રીજમહારાજ પોતે ચપટી વજાઈને ભેણા ગાવવા લાગતા. આટલું જ નહિ પણ કથા વંચાતી હોય તોય પોતે કીર્તન સાંભળતા અને ગવેયા સંતોના કીર્તન સાંભળી હરવખત શ્રીજમહારાજ પ્રસન્ન થઈને મોજ પણ આપતા તેમજ નવાં કીર્તનો રચવાની પ્રેરણા પણ આપતા. શ્રીજમહારાજની સમીપમાં જ રહી કવિ સંતોએ નખણિશ્બ મનોહર મૂર્તિ નિરખતાં જે ભાવવિભોર ઉદ્ગારો કીર્તનમાં વહાવ્યા છે, એતો ખરેખર અદ્ભુત અનુપમ છે. પ્રત્યક્ષ તેમજ પરોક્ષ ભાવે પ્રગટ પ્રભુનો અગાધ મહિમા ગાતા પદો તથા પ્રગટ પુરુષોત્તમની પ્રેમલક્ષણા ભક્તિભાવથી છલકાતાં નંદ સંતોનાં કીર્તનો આજેય સારાએ સત્સંગ સમાજને ભીજવી રહ્યાં છે.

શ્રીજમહારાજની આજાથી કવિવર સદ્દ. મુક્તાનંદ સ્વામી, સદ્દ. બ્રહ્માનંદ સ્વામી, સદ્દ. પ્રેમાનંદ સ્વામી, સદ્દ. નિષ્કુળાનંદ સ્વામી, સદ્દ. મંજુકેશાનંદ સ્વામી, સદ્દ. ભૂમાનંદ સ્વામી અને સદ્દ. કૃષ્ણાનંદ સ્વામી જેવા સમર્થ અષ્ટ સંતોએ જુદા જુદા રાગોમાં અદ્ભુત કીર્તન સાહિત્ય રચી સંપ્રદાયની સેવામાં મૂક્યાં છે, જેનું ઋષા કદિ ચુકવી શકાય તેમ નથી, તેમ છતાં આપણો એ કીર્તનો યાદ કરી પ્રેરણા મેળવીએ તો આપણે એમની સેવા કરી ગણાશે. એવા હેતુને લક્ષમાં રાખી સત્સંગ અને ભક્તિનું બળ પ્રેરતાં મહામુલા કીર્તનોથી સભર “કીર્તન રત્નાવલી” પ્રગટ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે. જેની આજ સુધીમાં ચાર આવૃત્તિઓ પ્રસિદ્ધ થઈ ચૂકી છે.

વિ.સં. ૨૦૩૫ પ્રથમ આવૃત્તિ પ્રત :- ૩૦૦૦

વિ.સં. ૨૦૪૨ બીજી આવૃત્તિ પ્રત :- ૫૦૦૦

વિ.સં. ૨૦૪૭ ત્રીજી આવૃત્તિ પ્રત :- ૧૦૦૦૦

વિ.સં. ૨૦૫૪ ચોથી આવૃત્તિ પ્રત :- ૧૦૦૦૦

ત્યારબાદ આ પાંચમી આવૃત્તિ વિ.સં. ૨૦૬૪ પ્રત :- ૫૦૦૦

શ્રીનરનારાયણદેવ પીન્ટીંગ પ્રેસમાં તૈયાર કરીને પ્રકાશન કરવામાં આવી છે. આ પુસ્તકના પ્રકાશનમાં ટાઈપ સેટીંગ તથા સંશોધન આદિ સેવામાં મંદિરના સંતોનો સહકાર સાપડ્યો છે. આ પુસ્તકના પ્રકાશનમાં કોઈ ક્ષતિ રહી જવા પામી હોય તો નીરક્ષીર ન્યાયે વાંચવા વિનંતી.

નિવેદક :- મહંત પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાસજી

શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર, ભુજ - કર્ચુ.

॥ શ્રીસ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામુ ॥

સદગુરુ શ્રી વૈષ્ણવાનંદ સ્વામી કૃત

પુરુષોત્તમ વિવાહ

રાગ ધોળ - પદ - ૧

(ઢાળ - કુન્દનપુર વિવાહ રચ્યો.)

પુરુષોત્તમ વિવાહ થયો, શુભ ભરતખંડમાં આજ, જીવ અબણા જાનકિને, વરવા તે શ્રી મહારાજ. ૧
મંડપ રચવા મોકલ્યા, ઉદ્ઘવતણો અવતાર; રામાનંદસ્વામીરૂપ થૈ, વિચર્યા તે ભુમી મોજાર. ૨
ભરતખંડ ભુમી જોઈ સર્વે, પવિત્ર પશ્ચિમ દેશ; મંડપ પ્રારંભિઓ, ઉદ્ઘવ મુનિવર વેશ. ૩
પ્રથમ વસી ભુજ નગ્રમાં, સ્થાપન કરીઓ સ્થંભ; બીજા સ્થંભને રોપવા, શ્રીનગ્ર કર્યો પ્રારંભ. ૪
ત્રીજો રોપ્યો વરતાલ મંદિર, ચોથો જીરણગઢ ત્યાંય; પાંચમો ગઢપુર સ્થાપીયો, છઢો તે મુળીમાંય. ૫
ધવલપુર વૈરાટ આદીક, સ્થાપીયા સ્થંભ આઠ; કહે વૈષ્ણવાનંદ મંડપ તે, વિવાહનો કહું ઠાઠ. ૬

પદ-૨

ચાર ધામ ને ચૌદ લોકમાં, લખિ કંકોતરી સાર; વિવાહ મંડપમાંય રૈ, આવો જન મુમુક્ષુ અપાર. ૧
પુરુષોત્તમને પરણવાને, અવસર આવ્યો આજ; ભરતખંડમાં ભવ ધરી, કરવું તે જીવનું કાજ. ૨
જીવ વરવે જીવનું, કાંઈ જીવપણું નવ જાય; પુરુષોત્તમ સ્વામી મળો, ત્યારે બ્રહ્મરૂપ થવાય. ૩
સર્વે સુર મુનિ ઈશ અબણા, પુરુષ એક પુરાણ; તે હરિવર જેને મળે, તેને અવિશેણ પદ નિરવાણ. ૪
અક્ષરધામથી જાન આવી, મુક્ત જાનૈયા તેમાંય; ગૌલોકથી શેતદ્વિપમાં, પછે રહ્યા બદ્રિમાંય. ૫
બદ્રિથી આવીને ઉત્તર્યા, હરિ ધર્મ ભક્તિને ધેર; વેશ વરણાગી કર્યો, કહે વૈષ્ણવાનંદ એ પેર. ૬

પદ-૩

બ્રહ્મ ગ્રત વચ્ચ ધર્યા, વૈરાગ્ય રંગ સુરંગ; જ્ઞાનભૂષણ પેરી ચાલીયા, ચતુરવર નવરંગ. ૧
ધીરજરથ ધારણ કરી, હરિ ધર્મ બખતર ધાર; ધર્મધૂર ધરવા રથે, કરી બેસવાને ત્યાર. ૨
અકોધ અશ્વને જોતર્યો, નિરલોભ ને નિસ્પ્રેહ; નિરમાન નિર્નોહ, જોડ્યા અશ્વ પાંચ અછેહ. ૩
ચૌદ લોક ને ચાર ધામમાં, કન્યા ખોળવા કાજ; જાન આવે ઉતાવળી, અબણાને વરવા આજ. ૪
હિમાળો ફરી બદ્રિથી, પુલહાશ્રમમાં પાખ્યા વિરામ; પુરુષોત્તમપુરી આવીયા, કરવાને મંગળ કામ. ૫
ત્યાંથી રામેશ્વર ગયા, પછે આવ્યા પશ્ચિમ દેશ; સુંદરવર કહે વૈષ્ણવાનંદ, શોભે વરણી વેષ. ૬

પદ-૪

જીવ અબણા જાનકિને, વરતાં તે વિધન અનંત, ચારધામમાં ફરી હરિ, અસુરનો આઙ્યો અંત. ૧
જીવ મુમુક્ષુ ખોળવા, ફરી ચારે ધામ; પછે તે પશ્ચિમ દેશમાં, આવ્યા મંડપ મધ્ય અકામ. ૨
હિંસા ન કરવી પ્રાણીની, એવો રોપ્યો માઝોકસ્થંભ; ચાર ગ્રતની ચોરી બાંધી, રાખવા નિરદ્દભ. ૩
શીલ સિંહાસન કર્યું, બેસવા અબણા અર્થ; કાળ માયા મા બાપથી, મુકાવવા મણ્યા સમરથ. ૪
લાકડીયું શાણગારીયું, જેને પુરુષોત્તમ શું પ્રીત; બત્રિશ ભમરનો મોડ ધર્યો, બત્રિશ લક્ષણ રીત. ૫
વૈરાગ રંગ કસુબી રંગી, ચુનડી ચટકીદાર; બાંધ્યા તે વૈષ્ણવાનંદ હાથે, મંગળ મીઠલસાર. ૬

પદ રાગ - ધોળ. પદ - ૫

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

ચુડો પેર્યો દાસ ગોરો રે, વરવા લેરખડો વર લેરો રે - ૧

પેર્યા કંકણ બાજુને પુંચી રે, ચડવું દિનદિન પદવી ઉંચી રે - ૨

હૈયે હાર તે નવશેર નિતી રે, પેર્યા કોટ આભૂષણ પ્રિતિ રે - ૩

શીલ સંતોષ નેપુર ત્રોડા રે, પગ અસત્ય ન ભરવા તે જોડા રે - ૪

નાખી નાકમાં લાજની વાળી રે, ચાલી વિવેક તે ધુંઘટ વાળી રે - ૫

પુરણ કંકુની પીણ્ય કપાળે રે, ચોંધ્યા સત્યના ચોખા ભાલે રે - ૬

જ્ઞાન આંજન તે આંખ સમારી રે, સહન કરવું તે કંચુકી ધારી રે — ૭
પેર્યું કટિ વસ્ત્ર તે શુદ્ધ વિચાર રે, થઈ વૈષ્ણવાનંદ કે તૈયાર રે — ૮

૫૬—૬

શોભે સુંદરવરરાયરે, આવ્યા મંડપ માયરામાંયરે.—૧
જોયા કેસરીયો વર કાજુ રે, બાંધ્યા પંચરંગી ઝુલના બાજુરે.—૨
શિર પેચ ને છોગું કલંગી રે, જોઈ લાજે તે શત્રુ અનંગી રે.—૩
પાઘ પાંપણ પેચ ખસીલો રે, ધાર્યો ઉરમાં તે રંગ રસીલો રે.—૪
કરુણારસ ભરી દ્રગ રસીલો રે, ભૃહ વામ કબાન કસીલો રે.—૫
મુખ શરદ શાશીથી રૂપાળું રે, જોઈ ઉરમાં કરે અજવાળું રે.—૬
નાશા નમણી ને ગૌર કપોળ રે, અંગો ઉપરણો રંગ ચોળ રે.—૭
કરણો કુંડળ મીનાકારી રે, કહે વૈષ્ણવાનંદ જાઉ વારી રે.—૮

૫૬—૭

અધર પ્રવાળા સમ શોભે રે, જોઈ મુનિવરનાં મન લોભે રે.—૧
દાંત ડોલરની આવળિયું રે, જાણે દાડચમ બીજની કળીયું રે.—૨
ચિખુક રેખ રસીલી રાજે રે, કોટ શંખ શીખંડ બીરાજે રે.—૩
મોતી માળ ને કૌસુભ સાર રે, પેર્યા પંચરંગી ઝુલ હાર રે.—૪
વાઘો પેર્યો કસુંબલ રંગે રે, વરણાગી ધોતી ધરી અંગે રે.—૫
કસિ બાંધી કેડય કેશરીયોરે, પેરી કટિ મેખલા રંગ ભરીયો રે.—૬
ચાખડીએ ચડચા ચિતાચોરરે, આવ્યા તોરણો અજબ મરોર રે.—૭
પુંખી લીધા મુલ માયા સાસુરે, આવ્યા મંગલ માયરે આશુ રે.—૮
પાટ ઉપર પ્રભુ પધરાવ્યા રે, વાલો વૈષ્ણવાનંદ ભાવ્યા રે.—૯

૫૬—૮

પુજ્યા ગોત્રી સંત અપાર રે, પુજ્યા ગણપતિ સુરજ સાર રે.—૧
પુજ્યા ભવ ભવાની મહંત રે, પુજ્યા અંજની સુત હનુમંત રે.—૨
પ્રકટ અવતારે સર્વે પુજ્યા રે, પ્રકટ દેવ મુનિવર બીજા રે.—૩
હરિયે હસ્ત મેળાપન કરીયું રે, લાડડીયું એને સર્વે વરીયું રે.—૪
કર કોમળે ગ્રહણ કરીને રે, જનને અભય કરે છે વરીને રે.—૫
કાળ માયા મા બાપથી મુક્ષચા રે, હરિને વરવા છેલે ભવ આવ્યા રે.—૬
સર્વે અબળામય જન દેખો રે, પુરુષ પુરુષોત્તમ વર પેખો રે.—૭
જગ જીવ છે અબળા બાળ રે, કહે વૈષ્ણવાનંદ ખાય કાળ રે.—૮

૫૬—૯

(પીઠી ચોળો પીઠી ચોળો પીતરાણીરે.)

નાની મોટી વૃત્તિયું સંભાળીને લેજો, જગતના જીવનને કોઈ દોષ ન દેજો,
હરિને હાથે હથેવાળો મેલતાં અવિદ્યા, વાણિ વદે છે લોક કવિદ્યા. ૧
વિમાને બેસીને તમે જાશો હરિ પાસે, તો વિમાન જાલીને અમે આવશું વાંસે. ૨
આજે કળિમાં હરિ પ્રકટ ન હોય, જુના શુરુ મુકી નવા કુણ કરે જોય. ૩
સર્વમાં સભર ભર્યો બોલે નહિ બીજો, માણસને પ્રભુ કર્યો કહે કુબુધિજો. ૪
શુદ્ધ ધર્મ દેખીને દુર્લિજન દાજે, પતિત્રતા દેખી જેમ શંખણી લાજે. ૫
કેણે દીંહું છે આગળ સર્વ મરી જાય, પરચો દીયો તો અમે લાગીયે પાય. ૬
એ અવિદ્યા શાન ભસી ભસી થાક્યા આજ, મારો વાલો વર્યા તેનું સર્વું સર્વે કાજ. ૭

સહજાનંદ સૂર્ય ઉગ્યો થયું અજવાળું, વૈષ્ણવાનંદ કહે ધુધુને છે કાળું. ८

રાગ ધોળ - ૫૬-૧૦

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

ચોરી બાંધી તે ચારે ઠામ, ધર્મ અર્થ મોક્ષને કામ;
યોગ અજિની પ્રગટ કર્યો જાણી, હુત હોમ વદે વેદ વાણિ. ૧
પેલું મંગળ વરતીયું જ્યારે, વર્તમાન કર્યાં દૃઢ ત્યારે,
બીજું મંગળ વરતીયું ઉમંગો રે, કીધી ભક્તિ નવે દૃઢ અંગો રે. ૨
ત્રીજું મંગળ વરતીયું જ્યારે, જોગ સિદ્ધ થઈ ભવ પારે,
ચોથું મંગળ વરતાય કાજ, વેદવિધિની મેડી મારાજ. ૩
ચોથું મંગળ વરતાવ્યું સ્વામી, મહાજ્ઞાનના પાર ન પામી;
હું તો પૂરણબ્રહ્મને પરણી, કહે વૈષ્ણવાનંદ એ કરણી. ૪

૫૬ - ૧૧

સર્વે ધામના ધામીને પામી, સર્વે નામના નામી એ સ્વામી;
એતો સર્વેના અંતરજ્ઞામી, વર મળીયા અતિ નિષ્કામી. ૧
એનું અક્ષારધામ અનાદિ, એને સેવે સર્વે બ્રહ્મવાદી;
સર્વે અવતારના અવતારી, સેવે ચતુર વ્યૂહ જેને ઘ્યારી. ૨
અક્ષરાદિક મુક્ત અપાર, પૂજે ચરણકમળ જેના સાર;
નિગમાગમ ધારીને દેહ, ગુણ ગણતાં ન પામે છેહ. ૩
મહા કાળ ને માયા મુળ, પુરૂષ અક્ષરબ્રહ્મ અતુલ;
સેવે શંકીત સર્વે અકામી, કહે વૈષ્ણવાનંદ તે હું પામી. ૪

૫૬ - ૧૨

કોટિ સાધન કરીને કોય, પુરુષોત્તમને ન પામે તોય;
નહિ વૈકુંઠવાસી એવા, નહિ ગોલોકવાસી જેવા. ૧
નોય ભુમા પુરુષ સુખ ધામ, આતો પૂરણ કામ અકામ;
નોય મચ્છ ને કચ્છ કે વરાહ, નોય વામન રામ અથાહ. ૨
નહિ શ્વેતદ્વિપ પતિ શ્યામ, નહિ બદ્રિકાવાસી અકામ;
આતો સર્વેના સ્વામી છે એક, એમ જાણો તે પરમ વિવેક. ૩
આવો નિશ્ચય કર્યો નિરધાર, વર વરીયો મેં સર્વથી પારય;
કહે વૈષ્ણવાનંદ સાહેલી, આવો સ્વામી વરો વેલિ વેલિ. ૪

૫૬ - ૧૩

એતો અવતાર સર્વ સાબેલા, જાનૈયા મુક્ત અલબેલા;
મુક્તિ જાનડીયું છે ચ્યાર, બીજી ભક્તિમાતાદિક બાર. ૧
માયું સર્વે અવતારની જેહ, થૈ આવી જાનડીયું તેહ;
એવી જાનસુ પ્રીતિ જોડી, કાળ માયાના કૃતથી તોડી. ૨
તેતો સદા સુહાગણ રૂડી, એની અખંડ એવાતણ ચુડી;
પરણી પુરુષોત્તમ વર જેહ, નિષ્કામ થઈ રહી સર્વે તેહ. ૩
એ વર જાનને અર્થે જે કરશે, તેતો કુટુંબ સહિત ભવ તરશે;
કન્યા કાળ માયાથી મુકાણી, વરી વૈષ્ણવાનંદ કે જાણી. ૪

૫૬-૧૪ રાગ ધોળ-ફટાણા

(ઢાળ - ઉઠોરે ભીમકની નાર.)

કંસાર પીરસે કંસાર, સદ્ગુરુ ધી રેડે જ્ઞાન ને વિજ્ઞાન. ૧
 ગ્રાસ ભરે શ્રવણ મનનનિદધ્યાસ, જમી જમી તૃત્મ થયા હરિદાસ. ૨
 હેત કરી હરિવરને મેં જમાડ્યા, દેખી દેખી અંતર દોષ ઉખાડ્યા. ૩
 કંસાર જમીયારે કેશરીયો, વૈષ્ણવાનંદ કહે વર વરીયો. ૪

પદ - ૧૫ રાગ ગરબી

(ઢાળ - ધન્ય ધન્ય દિન રળીયામણો, ધન્ય અવસર આજરે.)

સુખ સંસારી જીવનું, ખોટું જાડીને ખોયું; દુઃખરે દધીમાં બુડતાં, વાલે મુજ સામું જોયું. ૧
 વિષરે હળાહળ પીવતાં, વાલે અમૃત દીધું; જીવપણું ટાળી શીવથર્થ, પદ પુરણ લીધું. ૨
 માયા કાળથી ઉપજી, જીવ ઈશ્વર કાયા; તેતો પોતાના ખાય છે, જેમ નાગણી જાયા. ૩
 ફરતા ચોરાસી ફેરમાં, બાંય જાલીને બોલાવ્યા; વૈષ્ણવાનંદ કહે કાળના, સુખમાંથી મુકાવ્યા.

૪

પદ-૧૬

(ઢાળ - કુન્દનપુર વિવાહ રચ્યો.)

ભોજન કીધાં ભાવતાં, જમવાને બહુ તે પ્રકાર;
 પ્રથમ જમી હરિ જાનૈયાની, પંગત કીધી ઉદાર. ૧
 વરણી મુક્તને પાર્ષ્યદ, શોભે તે પંગત સાર;
 પાત્ર ભરી આગળ ધર્યા, હરિ પિરસવા થયા તૈયાર. ૨
 પીળાં પીતાંબર પેરીયાં, બે કચ્છ વાળ્યા જાણી;
 ઉપરણી અંશે ધરી, કટી સંગે બાંધી તાણી. ૩
 અંબોડો વાળી શીખાનો, ચંચળ થયા ચિતાચોર;
 પંગતમાં ફરવા સમે, શોભે મંગલ અજબ મરોર. ૪
 જાનને હેતે જમાડ્યા, ફરી પંગતમાં બહુવાર;
 ચતુરવર લ્યો લ્યો કહે, કરી કરી મનુવાર. ૫
 રમુજ કરે હરિ પીરસતાં, લાડુ જલેભી લઈ સુખકંદ;
 લે નહિ તેના શિરપર ધરે, એમ કહે વૈષ્ણવાનંદ. ૬

પદ-૧૭

જાનૈયા પુરણ થર્થ રીયા, પ્રથમ જે જમ્યા હરિ હાથ;
 જ્ઞાન અમૃત ભોજને, નિજ તુલ્ય કીધા નાથ. ૧
 બીજી પંગત થર્થ પછે, જીજાસુ માંડવીયા તેહ;
 તેને તે હરિયે જમાડીયા, સુખકંદે કરી કરી સ્નેહ. ૨
 ત્રીજી પંગતમાં હરિ નવ ફર્યા, વળી પિરસવાને તેહ;
 તે જાનૈયાને હાથ જમીયા, પુરણ થર્થ રહ્યા એહ. ૩
 હરિના શાબેલા ને જાન પાળા, જેને નાવ્યા પીરસવા ભાગ;
 માંહોમાંહી પીરસી જમ્યા, તેને રહ્યો જમ્યાનો રાગ. ૪
 જીવમાંથી જાણશો, આ વાતનો જે મર્મ;
 તે જનની સોબત કરી, પદ પામશે તે પર્મ. ૫
 હરિ સાબેલા જાનથી, જેને તે ન થયું હેત;
 કહે વૈષ્ણવાનંદ તેને, જાણવો જન પ્રેત. ૬

પદ-૧૮

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

જગ માંડવીયા રીસાણા રે, જેને વિષયનાં ભરવાં છે ભાગાં રે;
શબ્દ સ્પર્શાદિ સ્વાદના સુરવૈયા રે, જોવા તેમાં તે મુખ રીયા રે. ૧
કે છે ને ખાય કંસાર પોળી રે, તમે કન્યાને કેમ બોળી રે;
કે છે સત્સંગી થાય શુદ્ધ રે, તેની સ્વામી હરે સુધબુધરે. ૨
કેમ ચાલે સંસારનો વર્ગ રે, કેણે દીહું સરગ ને નરક રે;
નાત જાતનો નાતો મુક્યો રે, અમ સાથે તે સગપણ ચુક્યો રે. ૩
વર્તમાન કઠણ કેમ કળીયે રે, અમે તમ ભેળા કેમ ભળીયે રે;
અમને જાણો તરણાને તોલે રે, કહે વૈષ્ણવાનંદ અમ બોલે રે. ૪

પદ-૧૯

હવે શું કરીયે અમે આવી રે, તમે વાત કરો ચાવી ચાવી રે;
હસવું બોલવું જોવું સાંભળવું રે, કર્યું બંધ તે હળવું ને મળવું રે. ૧
હાંસિ મશકરી ઠેકડી કરવા રે, તમે ધો નહિ શું આવીયે મળવા રે;
મસિ ભુંસીને મોહું કાળું રે, તમે કરવા ન ધો લાગે રૂપાળું રે. ૨
અમને ધો નહિ ગાળ્યું ગાવા રે, કેમ આવીયે તમ ઘેર ખાવા રે;
કરવા ફેલ તમે મુકાવો રે, તેમાં આવ્યો છે અભાવો રે. ૩
એકે ચાલવા ધો નહિ અમારું રે, ઘર ત્યાળ્યું તે ચોખું તમારું રે;
મળ્યા વૈષ્ણવાનંદનો નાથ રે, રહ્યાં રીસાણાં દુરિજન સાથ રે. ૪

પદ-૨૦

(દાળ — મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)
જાન ચાલવા થઈ છે તેયાર, કીધી પેરામણીયું અપાર;
વર જાનૈયે તે લીધી, તે જેને તેને વેંચી દીધી. ૧
દીધો દાયજો કન્યાને બાપે, પછી માતા શિખામણ આપે;
મુળ માયા અનાદિની કુડી, છાની આપે કન્યાને મુડી. ૨
ચૌદ લોકમાં સુખ છે છોડી, તને આપીશ રાખજે જોડી;
ભર્યા અંતર ચાર પટારા, જીવ વાસના ભોગવે સારા. ૩
મારા કૃતમાં રેજે કુમારી, ભોગ ભોગવવા દઈશ ભારી;
નવા સ્થાન ને દેહ નવીન, કંપે વૈષ્ણવાનંદ દીન દીન. ૪

પદ-૨૧

કન્યા કે છે ન જોયેં કંઈ, મને પુરણપદ મળ્યું આંઈ;
મા બાપના કૃત્યમાં નાવું, એવો નિશ્ચય કર્યો જીહાં જાવું. ૧
પંચવિષયથી વૃત્તિ તોડી, પ્રીતિ પુરુષોત્તમ શું જોડી;
હું તો સર્વેશી આધી ચાલી, તુંથી પરપદ લીધું આલી. ૨
પાછી આવીશ નહિ તારે ઘેર, મું પર રાખે મા તું મેર;
મેંતો કરવાનું સર્વે કીધું, વાલે અચળ એવાતણ દીધું. ૩
જડ દુઃખને મિથ્યા તું માત, ખાય સર્વેને એવો તાત;
સુણી વૈષ્ણવાનંદની વાત, મળી રોઈ રોઈ કન્યાની માત. ૪

પદ-૨૨ રાગ ધોળ

(દાળ — મેંતો સર્વે સંગાથે તોડી રે સાહેલી.)

કન્યા પરણી ચાલ્યો કેશરીયો રે, આનંદ વધ્યો. વર સર્વેને માથે વરીયો રે, આનંદો ૧
કાળ માયાનાં કૃત્યથી તીયાં રે, આનંદો અમે અક્ષર ગઢ પતિ જીત્યા રે, આનંદો ૨

પામ્યા અવિચળ પદવી અનંત રે, આનંદો જેને સેવે મોટા મુનિ સંત રે, આનંદો તું તો આનંદ ઉદ્ધીને પામી રે, આનંદો મણ્યા વૈષ્ણવાનંદનો સ્વામી રે, આનંદો ૪

પદ-૨ રાગ ધોળ

(ઢાળ – ગઈતી ગઈતી ભરવાને નીર.)

વરી હું તો વરણાગી વેશ. (૨) વાલમ જોઈને લીધાં વારણાંજી-માણારાજ.

ચાલી આવ્યા ચતુરવર મારે દેશ (૨) મોક્ષનાં ઉઘાડાં મેલ્યાં બારણાંજી-માણારાજ. ૧

સમજાવી કરી કરી સાન, (૨) નેણાં ને વેણાં જોઈ લાગી મોહનીજી-માણારાજ.

દેખી દેખી ડોલરીયો દીવાન (૨) શાબેલામાં છબી જગસોહરીજી-માણારાજ. ૨

પેરી પાય મોજડીયું મહારાજ (૨) પીળી પીરોજા મોતી ટાંકીયાંજી-માણારાજ.

શોભે રૂડા નખમાં રેખ (૨) ધુંટી ઉપર પેર્યાં ઝાંઝર-માણારાજ. ૩

કશી બાંધ્યો કમર કટાર (૨) ધોતી અંગે પેરી તન ઓપતી-માણારાજ.

હૈયે ધર્યો નવસર હાર (૨) બાજુ પુંચી વીંટી નંગ શોભતીજી-માણારાજ. ૪

ભાળી ભાળી ભક્કુટીનો ખેપ (૨) શિથિલ થઈને પાંપણ ટાંકતીજી-માણારાજ.

માથે રૂડો મોળીડાનો પેચ (૨) ભુરકી નાખી મુજને ભાંખતાંજી-માણારાજ. ૫

રાતી રાતી નયણામાં રેખ (૨) રસીક જોઈને રસ લીધલોજી-માણારાજ.

ડોલરીયા શા દાંતમાં રેખ (૨) અધર અમૃતને પ્રકાશતીજી-માણારાજ. ૬

માણીગરની જોઈ મંદહાસ (૨) શરદ શશિથી સોહામણીજી-માણારાજ.

વૈષ્ણવાનંદ એને વાસ (૨) રહી જોવું રૂપ લોભામણીજી-માણારાજ. ૭

પદ-૨૪ રાગ ફિટાણા

(ઢાળ – અવિદ્યા છે નકટી નાર.)

પતિત્રતા નારીની રીત્ય, પુરુષોત્તમ શું પ્રીતી જો; કરે સત્સંગ નિત્ય નિત્ય, તે જગ જ્ય જીતી જો. ૧
વર્તમાન સર્વની વાડ્ય, આકરી રાખી અતિ જો; કરે નહિ કેદિ વદ્વાડ્ય, શંખાણીનો સંગ તજ જો. ૨
કરવો નહિ કોઈનો દ્રોહ, ગરીબને દુઃખવો નહિ જો; ટાળવો માયાને મોહ, સહવું વચન સહિ જો. ૩
સુખ દુઃખ સહવું શરીર, અકળાઈ જાવું નહિ જો; વૈષ્ણવાનંદ કહે ધીર, પતિત્રતા નારી જો. ૪

ઇતિ શ્રી પુરુષોત્તમ વિવાહ સંપૂર્ણ.

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ્ ॥

સદ્ગુરુ શ્રી પ્રેમાનંદ સ્વામી કૃત

તુલસી વિવાહ

પદ-૧ - રાગ ધોળ.

(ઢાળ – પીઠી ચોળો પીઠી ચોળો પીતરાણી રે.)

સાંભળજો હરિજન થઈ સાવધાન રે; વરણાવું વૃંદાતણું આખ્યાન રે. ૧

રાજા એક કુશધ્વજ બડભાગી રે; પ્રભુજ્ઞા ચરણ કમળ અનુરાગી રે. ૨

કન્યા તેની તુલસી વેદવંતિ બેય રે; મહાત્યાગી પતિત્રતા અતિ તેય રે. ૩

પહેલો એમ કીધો બેઉએ વિચાર રે; પતિ થાઓ આપણા વિશ્વાધાર રે. ૪

બેઠી તેતો તપ કરવાને કાજ રે; તેના ઉપર રીઝ્યા શ્રી મહારાજ રે. ૫

આગે આવી ઉભા શ્રી ઘનશ્યામ રે; પ્રેમાનંદનો સ્વામી પુરણ કામ રે. ૬

-: પદ-૨ :-

બોલ્યા હરિ માગો તે વર આપું રે; બીજાં સર્વ જે દુઃખ હોય તે કાપું રે. ૧

વેદવંતી કહે તમે મારા પતિ રે; તે તો હરિવરીને પામી સુખ સતિ રે. ૨

તુલસી તો ગણપતિ શાપે પતિ પામી રે; થયો એક અસુર એનો સ્વામી રે. ૩
સાગર સુત જાલંધર તેનું નામ રે; બળીયો બહુ માયાવી દુઃખ ધામ રે. ૪
પતિત્રના તુલસી તેની નારી રે; રૂપશિલે સુંદરી અતિ સુખકારી રે. ૫
તપ સત્ય ધર્મતણું એ ધામ રે; પ્રેમાનંદ કહે દ્રઢ સતિ નિષ્કામ રે. ૬

-: ૫૬-૩ :-

તેને સત્યે પતિ તેનો અવધ્ય રે; જીત્યા તેણે ઈન્દ્રાદિક દેવ સધ રે. ૧
એક સમે શિવ સાથે યુદ્ધ કરવા રે; ગયો મંદમતિ શિવ પ્રાકમ હરવા રે. ૨
થયો યુદ્ધ શિવ સેન્યા સાથે ભારી રે; જીત્યો શિવ ગણને તે અતિ અહેંકારી રે. ૩
આવ્યા શિવ કોપ કરી અભિરામ રે; થયો ત્યારે અતિ દારૂણ સંગ્રામ રે. ૪
થયું યુદ્ધ શિવ જાલંધરને કેવું રે; વાણિયે તે વર્ણવ્યું નવ જાય એવું રે. ૫
ત્યારે દેત્યે ગાંધ્રવી માયા વિસ્તારી રે; પ્રેમાનંદ કહે મોહ પામ્યા ત્રિપુરારી રે. ૬

-: ૫૬-૪ :-

પછી દેત્યે શિવતણું રૂપ ધારી રે; ગયો સતિ છળવા તે દુષ્ટ ભારી રે. ૧
સતિ જોઈ થયો કામાતુર રે; જાણું સતિએ લેશે લાજ જરૂર રે. ૨
પામ્યાં સતિ તે થડી ઘણી ત્રાસ રે; થયા તરત અંતરધ્યાન અવિનાશ રે. ૩
સતિએ તે હરિતણું ધ્યાન ક્રીધું રે; પ્રભુજીએ આવીને દરશન દીધું રે. ૪
ગીરજાએ વિનંતી ક્રીધી બહુ પેર રે; શાંતિ આપી સધાવ્યા પ્રભુ ધેર રે. ૫
હરિએ તે લીધું તપસ્વિનું રૂપ રે; બેઠા વન ધ્યાન ધરીને અનુપ રે. ૬
પ્રેમાનંદનો સ્વામી શ્રી મહારાજ રે; થયા જોગી વૃંદાને છળવા કાજ રે. ૭

-: ૫૬-૫ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - કુન્દનપુર વિવાહ રચ્યો.)

વૃંદાનું વૃતાંત કહું, સાંભળજો કરિ પ્રિત; સ્વપ્રમાં નિજ સ્વામીને, દીઠો તે અતિ વિપરિત. ૧
તેલે નાયો નગન બેઠો, પાડા ઉપર ધિર; આભુષણ કાળાં ફુલનાં, કીધાં તે ધારણ શરીર. ૨
માંસ ખાનારા જીવે વિટાણો, દક્ષિણ દિશામાં જાયે; નિજપુર બોળ્યું સાગરે, એમ દીહું તે સ્વપ્રમાંયે. ૩
સો છિદ્રસોતા ઉગતા દીઠા, તે આદિત્ય દેવ; તેજ રહિત મહા ભયંકર, જોઈ પામી દુઃખ તત્ખેવ. ૪
વૃંદા વિચારે ચિત્તમાં, આવ્યું તે કષ્ટ અપાર; પ્રેમાનંદ કહે વ્યાકુલ થઈ, કરે દુદન વારંવાર. ૫

-: ૫૬-૬ :-

શાંતિ ન પામે કયાંયે સુંદરી, ભમે વિકળ અનાથ;
ગૃહ તજ ગઈ બાગમાં, બે સંભિ લઈને સાથ. ૧
બાગમાંથી વનમાં ગઈ, ગઈન વનમાં નારી;
ભ્રમણ કરે બહુ ભયે કરી રોવે, ઉંચે સ્વરે પોકારી. ૨
ત્યાં દીઠા બે વ્યાઘ વદન, રાક્ષસ તે વિકરાળ;
તેને જોઈ અતિ ત્રાસ પામી, ખાશો આ તત્કાળ. ૩
ભાગી જાયે ત્યાં દીઠા મુનિ એક, શાંત પરમ દયાલ;
ચરણે પડી થર થર કંપે, રક્ષા કરો હે કૃપાલ! ૪
શર્ણાગત અતિ વિકળ જોઈ, કીધો મુનિવરે હું કાર;
પ્રેમાનંદ કહે અદેશ્ય થઈ ગયા, રાક્ષસ બેઉ તે વાર. ૫

-: ૫૬-૭ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

કરિ પ્રણતિ જોડી બે પાણી રે, વૃંદા બોલી તે માધુરી વાણી રે;

મારી રક્ષા કીધી તમે ભારી રે, મહા ભય થકી નાથ ઉગારી રે. ૧
 મારી વિનંતી છે એક દેવ રે, મને કહેજો જથારથ ભેવ રે;
 મારો ભરથાર જાલંધર નામરે, ગયો શિવ સાથે કરવા સંગ્રામરે. ૨
 તે જીવે છે કે મુઓ નાથ રે, મુને કેજ્યો જથારથ વાત રે;
 એમ કેતાં કપિ બે આવ્યા રે, તેનું માથું ને ધડ બે લાવ્યા રે. ૩
 મુઓ દીઠો પોતાનો સ્વામી રે, તુલસી તરત મુછ્રી પામી રે;
 મુનિયે કમંડળનું છાંટી પાણીરે, પ્રેમાનંદ કહે ઉઠાડી દ્યા આણીરે. ૪

-: ૫૮-૮ :-

ઉઠી વિલાપ કરી બહુ વાર રે, કીધો મુનીવરને નમસ્કાર રે;
 કહે મુનીવરને દીનબંધુ રે, આપો પતિદાન તે કૃપા સિંધુ રે. ૧
 પતિ વિના અનાથ હું નાર રે, સ્વામી વિના તે ધિક અવતાર રે;
 તમે સાંભળો મુનિ સુજાણ રે, પતિ વિના ન રાખું હું પ્રાણ રે. ૨
 તમે ધર્મજ્ઞ પરમ પુનિત રે, જાણો પતિત્રતા નારીની રીત રે;
 પતિત્રતાને વહાલું ન કોઈ રે, પ્રેમાનંદ કહે જીવે પતિ જોઈ રે. ૩

-: ૫૮-૯ રાગ ધોળ

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

તમે સર્વજ્ઞ ધર્મજ્ઞ ધીર, જાણો અંતરની પરમ પ્રવિર;
 એને જીવાડો મુનિવર જ્ઞાની, મારી ઈચ્છા છે પતિને મળ્યાની. ૧
 મારી ઈચ્છા પુરો મહારાજ, આપો પ્રાણદાન મને આજ;
 મને પ્રાણથી પતિ ઘણો વહાલો, મુનિ જીવતદાન તમે આલો. ૨
 ત્યારે હસીને બોલ્યા મુનિરાયે, શિવે માર્યો તે જીવતો ન થાયે;
 વૃંદા તુજપર દ્યા મારે અતિ, માટે જીવતો કરું તારો પતિ. ૩
 મુનિયે કૃપા કરી જોયું જ્યારે, થયો બેઠો જાલંધર તે વારે;
 પ્રેમાનંદ કહે પ્રવેશ થયા હરી, વૃંદા હસીને મળિ ભુજ ભરી. ૪

-: ૫૮-૧૦ :-

હરિ સાગર સુત રૂપ થઈને, રમ્યા વૃંદા સંગે વન રહીને;
 પતિ રૂપ હરિ વર સંગે, એમ થઈ વૃંદા પતિત્રત ભંગે. ૧
 એમ વૃંદા છળી હરિયે જ્યારે, શિવે માર્યો જાલંધર ત્યારે;
 બહુ કાળ કીધો વિહાર, વૃંદા સંગે હરિયે સુખ સાર. ૨
 એક સમે હરિનું સ્વરૂપ, દીઠું વૃંદાએ પરમ અનૂપ;
 શંખ ચક ગદા પદ્મ હાથ, અતિ સુંદર ત્રિભુવન નાથ. ૩
 વૃંદા બોલી તિરસ્કાર કરી, કીધું નિંદિત કર્મ તેં હરિ;
 દીઠું શીલ પરદારા ગામી, માયાવિ છું પ્રેમાનંદના સ્વામી. ૪

-: ૫૮-૧૧ :-

("હવે ભવજલ પાર ઉત્તરીયાંરે આનંદ ભર્યાં.")

તમે ધર્મ ધુરંધર કા'વો રે, શામળીયા, સહુને ધર્મમાં રાખો રખાવો રે, શામળીયા. ૧
 તમને ધર્મ મૂર્તિ સૌ જાણો રે, શામળીયા; તમને નિગમ પુરાણ વખાણો રે, શામળીયા. ૨
 તમે જુગોજુગ ધરી અવતાર રે, શામળીયા; કરો ધર્મ રક્ષણ વારંવાર રે, શામળીયા. ૩
 એવા ધર્મશીલ તમે થઈને રે, શામળીયા; મુને છળી કપટરૂપ લઈને રે, શામળીયા. ૪
 તમે પર સ્વારથને કાજ રે, શામળીયા; કરી કપટ લીધી મારી લાજ રે, શામળીયા. ૫

બીજો હોય તો કરું બાળી છાર રે, શામળીયા; તમને કાંઈ નવ થાયે કિરતાર રે, શામળીયા. ૬
તોય એટલો દેઉં તમને શ્રાપ રે, શામળીયા; થઈ પત્થર પુજાઓ આપ રે, શામળીયા. ૭
પ્રેમાનંદનો નાથ કહે પ્યારી રે, શામળીયા; તું થા વૃક્ષ વૃંદા સુકુમારી રે, શામળીયા. ૮

-: ૫૮-૧૨ :-

રહો સદાયે જોગ તારે મારે રે, સુણ પ્યારી; તુજ વિના ન રહું ક્ષણ ન્યારો રે, સુણ પ્યારી. ૧
વૃંદા તું મુજને ઘણી વહાલી રે, સુણ પ્યારી; તારે વશ થયો હુંતો આલી રે, સુણ પ્યારી. ૨
યજ્ઞ ભોગ પુજા ઉપચાર રે, સુણ પ્યારી. તુજ વિના ન કરું અંગીકાર રે, સુણ પ્યારી. ૩
સુર અસુર મનુષ્ય નર નારી રે, સુણ પ્યારી; તુજ વિના ન કરે પુજા મારી રે, સુણ પ્યારી. ૪
હરિયે રાજુ થઈ વર દીધો રે, સુણ પ્યારી; વૃંદાએ શ્રાપ અંગીકાર કીધો રે, સુણ પ્યારી. ૫
એમ હરિ થયા શાલીગ્રામ રે, સુણ પ્યારી; તુલસી વૃક્ષ થયાં ગુણ ધામ રે, સુણ પ્યારી. ૬
એમ વૃંદા હરિને વરીયાં રે, સુણ પ્યારી; મન વાંચિત કારજ સરીયાં રે, સુણ પ્યારી. ૭
એમ તુલસી શાલીગ્રામ જોડ રે, સુણ પ્યારી; પુરો પ્રેમાનંદના કોડ રે, સુણ પ્યારી. ૮

-: ૫૮-૧૩ રાગ ધોળ :-

(ધાળ - મેં તો સગપણ કીધુંરે.) અથવા

હવે તુલસીનો વિવાહ રે કે ગાવું કરી ખાંત, રૂડી રીતે વર્ણવું રે કે સાંભળો એ વૃત્તાંત. ૧
થયું સૂરજ ગ્રહણ રે કે એક સમે ભારી, પૃથ્વી પર સર્વે રે કે જીણો નર નારી. ૨
કુરુક્ષેત્ર નામે તિરથ રે કે વિષ્ણ્યાત જગમાંહી, આવ્યા જાત્રાએ ન્હાવા રે કે લોક અસંખ્ય ત્યાંહી. ૩
પૃથ્વીપતિ રાજારે કે ત્યાં અગણીત આવ્યા, વસુદેવ આદિ જાદવ રે કે આવ્યા સૌને મનભાવ્યા. ૪
પટરાણી સહિત રે કે કૃષ્ણ બલભૂત ગયા, રૂક્મણિ તાત ભિમક રે કે સઉ ત્યાં ભેણ થયા. ૫
તિરથમાં નાહિને રે કે સહુએ દાન દીધાં, પ્રેમાનંદ કે વસુદેવે રે કે યજ્ઞ ત્યાં બહુ કીધા. ૬

-: ૫૮-૧૪ :-

જમાડ્યા સાધુ રે કે બ્રાહ્મણ પ્રિત કરી, દક્ષિણા બહુ દીધિ રે કે સહુને ફરી રે ફરી. ૧
મણ્યા સગાં સંબંધી રે કે રાજા સઉ સઉના, મણ્યાં માતાને પિતા રે કે દીકરીને વઉના. ૨
ભીમક ને વસુદેવ રે કે મળીયા બહુ ભાવે, મિઠું મિઠું બોલી રે કે પ્રિતી ઉપજાવે. ૩
વસુદેવ વેવાઈનો રે કે પ્રીતે ગ્રહિ પાણી, લઈ આવ્યા ઉતારે રે કે હરખ અતિ ઉર આણી. ૪
બળદેવ શ્રી કૃષ્ણ રે કે મણ્યા ઉઠી અતિ હરખે, રાણી રૂક્મણી મણ્યાં રે કે પીતાને ઘણો વરખે. ૫
પધરાવ્યા પ્રિતે રે કે બહુ કરી સન્માને, પ્રેમાનંદ કે જમાડ્યા રે કે મેવા ને મિષ્ટાને. ૬

-: ૫૮-૧૫ રાગ ધોળ :-

ભીમકને ને વસુદેવ રે, બેઉ કરે વિનોદ, બોલે હસતા વચન રે, આણી ઉરમાં મોદ. ૧
ભીમક કહે વસુદેવ રે, સાંભળો એક વાત, સઉ કરતાં તે ઈશ્વર રે, બળીઆ સાક્ષાત. ૨
પહેલી મેં તો મારા મનમાં રે, દ્રઢ આંટી વાળી, સત્ય કીધું તે દૈવ રે, ગમતું મારું ટાળી. ૩
બીજા મનોરથ સરવે રે, રહિ ગયા મનમાંઈ, સગપણનું જે સુખદું રે, લેવાયું ન કાંઈ. ૪
હવે એક છે મનસુભો રે, કો તો લ્હાવો લીજે, અતિ ઉતામ છે કામ રે, ધારો તો કીજે. ૫
દાન પુન્ય બહુ યજ્ઞ રે, તમે કીધા ઉદારુ, પ્રેમાનંદ કહે ભીમક રે, એ કરો તો થાય સારું. ૬

-: ૫૮-૧૬ :-

વસુદેવ કહે સ્નેહી રે, જે કહો તે કરીએ, અમે વચન તમારું રે, પાદ્યં નવ ફેરવીએ. ૧
ભીમક કહે કુરુક્ષેત્ર રે, પુન્ય તિરથ ભારી, કોતો તુલસી વિવાહ રે, આપણ કરિયે વિચારી. ૨
રૂક્મણી રૂપે તુલસી રે, કન્યા તે મારી, શાલીગ્રામ તમારો રે, પુત્ર સુખકારી. ૩
મારો મનોરથ એ છે રે, રૂચે જો તમને, આપો અલૌકિક સુખદું રે, સ્નેહી અમને. ૪
વસુદેવ કહે ભીમક રે, તમે રૂં વિચાર્યુ, લીજે લ્હાવો ફરીને રે, તમે રૂં ધાર્યુ. ૫

આ કામમાં તમે ભીમક રે, હવે વાર ન કરજો, પ્રેમાનંદ કહે વસુદેવ રે, શંકા નવ ધરજો. ૬

-: ૫૮-૧૭ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - પ્રગટ થયા પ્રભુ છપૈયા ગામરે.)

કહે વસુદેવ રે જાઓ તતખેવ રે, ભિમકરાય તમે મહામતિ રે;
વિપ્રને બોલાવોરે જોશ જોવરાવોરે, વિલંબ ન કરશો હવે રતિરે,
જોઈ મુહૂર્ત સારાં રે લખી તીથી વારરે, લગ્ન વેલાં મોકલાવજો રે. ૧
લખશો તમે જેમરે કરશું અમે તેમરે. તે સારું લખીને વ્હેલું કાવજોરે. ૨
તુલસી વિષ્ણું વિવારે જાણો સઉ દેવો રે, ત્રિભોવનમાં વિદિત છે રે.
વિવાહની વધાઈ રે જાણો જગમાંઈ રે, કંકોતરી મોકલ્યાની રીત છે રે. ૩
લખજો સંભારી રે દેવ નરનારી રે, સુરપુર કંકોતરી મોકલો રે;
શિવ બ્રહ્મા આદિ રે નારદ સનકાદિ રે, તેડાવો અવસર આવ્યો ભલો રે. ૪
લખજો કરિ પ્રિત રે પલ્લિયો સહિત રે, બ્રહ્મજઘિ સર્વને તેડાવજો રે;
સમ સ્વર્ગવાસી રે દાસને દાસી રે, હરખે ભર્યા સરવે આવજોરે. ૫
અવની નગ સિંહુ રે આદીત્ય ને ઈંદ્ર રે, વરૂણ કુબેર વિશ્વકર્મા આવે રે;
શારદા ને શેષ રે તેડાવો ગણોશ રે, પ્રેમાનંદ કે રીતભાત બતલાવેરે. ૬

-: ૫૮-૧૮ :-

વસુદેવ વાણીરે ભીમકે વખાણી રે, સાંભળીને મનમાં મગન થયા રે;
ભીમક ભુપાલ રે બુદ્ધિના વિશાળ રે, હસતા હસતા આનંદી આશ્રમ ગયારે. ૧
જાઈને તે વારરે સર્વે સમાચાર રે, વિવાહનાં વૃતાંત સંભળાવિયાં રે;
સાંભળીને જન રે પ્રફુલ્લિત મન રે, હરખે ભર્યા સૌ ઉઠી આવિયાંરે. ૨
કહે ભીમકરાય રે વિલંબ ન થાય રે, ઝટપટ સામગ્રી કરાવિયે રે;
સર્વે વસ્તુ સાર રે મંગાવો તૈયાર રે, કોઠાર ભંડાર ભરાવિયે રે. ૩
આણા અનુસાર રે અપરમ પાર રે, સેવક બ્રહ્માંડમાં પરવર્યા રે;
દિવ્યને અમુલ્ય રે વિવાહ અનુકૂળ રે, સર્વે વસ્તુ લાવીને ભંડાર ભર્યા રે. ૪
અતિ વિસ્તાર રે મણિમય સારી રે, કચેરીના મંડપ રચાવિયા રે;
રૂડા ભીમકરાય રે બેઠા મંડપ માંય રે, પ્રવિષ્ણ જોશીને તેડાવિયારે. ૫
જોશ જોવરાચ્યા રે મુહૂર્ત રૂડાં આવ્યાં રે, ગુરુવાર પુન્યમના પ્રણામ કર્યાં રે;
લખિ તે પ્રમાણો રે જન સહુ જાણો રે, દેશો દેશો કંકોતરિયા ફર્યા રે. ૬
ચતુરાઈ કરી રે લખિ કંકોતરી રે, વાયુ લદ્ધ સ્વર્ગો સધાવિયા રે;
વાંચી દ્વિજ દેવ રે ઉઠ્યા તતખેવ રે, પ્રેમાનંદ કહે આવવાને તૈયાર થયા રે. ૭

-: ૫૮-૧૮ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - સખી આજ આનંદ વધામણા.)

વિશ્વકર્મા તે વેલેરા આવિયા રે, કોડે કરવારે રચના અનુપ;
સાહેલી શોભા તે શી કહું; ટેક.

રચ્યાં બાગ બળીયા બેઠકું, ઉતારારે અતિ સુખ રૂપ. સાહેલી૦
રચ્યો મંડપ અતિ રળીયામણો, હિરા માણોકરે રતન જડાવ સાહેલી૦
રચ્યા અગણિત થંભ અતિ ઓપતા, નાના રંગનારે ચિત્ર બનાવ. સાહેલી૦
મેદ્યા ગોખ જરોખાને બારિયું, માંહે કિધલાંરે મિનાકારી કામ. સાહેલી૦
છાયો મંડપ કલ્પવૃક્ષે કરી, શોભે કંચનરે કળશ અભિરામ. સાહેલી૦
રંગા કેળનાં વૃક્ષો સોહામણાં, કુલી રહ્યાંરે કલ્પતરું વૃંદ. સાહેલી૦

કુલ્યાં ચંપા ચંમેલી ને કેતકી, કુલ્યાં પંકજરે ઉડે મકરંદ. સાહેલી૦
શોભે કનકલતા દુમ વેલિયું, શોભે સુંદર અશોક ને અંબ. સાહેલી૦
કુલ્યાં પોંહ પારીજાતના દુમ, શોભે કુંજરે કદળી ને કદંબ. સાહેલી૦
બાંધાં ચંદવા સોનેરી ચિત્રના, મોટા મોતીનારે તોરણ દ્વાર. સાહેલી૦
કોટી રતનોના હિપક હિપતા, પ્રેમાનંદકે રે જાણો શુકની હાર. સાહેલી૦

-: પદ- ૨૦ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - મેંતો થાળ ભર્યો સગ મોતીયે રે.)

રચ્યું રતન સિંહાસન સાર, તેની તે શોભા શી કહું;
જાણો ઉગ્યા તરણી અપાર, જોઈને તે જન મોહ્યા સહું. ૧
નાના રંગના રતન પ્રવાલ, જડ્યું હિરામણિ મોતીયે;
પત્રા પીરોજા ચુનિયું લાલ, શોભે છે જગમગ જ્યોતિયે. ૨
રચી ચોરી ચતુરાઈ આણી, કુંદન મણિમય શોભતી;
રચી વેદિયું પરમ અનૂપ, સુર નર મુની મન લોભતી. ૩
જડ્યાં કંચન કુંભ અનૂપ, કંચન ઝારિયું સુંદર;
જડ્યા પલંગ સરસ સુખરૂપ, પંચરંગ પાટી મનોહર. ૪
જડ્યાં બાજોઠીયાં બહુ ભાત, નવરંગ રતન મણિયે કરી;
રચ્યો હવન કુંડ કરિ ખાંત, ઉપમા તે નવ જાયે ઉચરી. ૫
રચી ઓટલીયું અભિરામ, કંચન મણિમય શોભતી;
છાંટ્યાં સુગંધી જળ સુખધામ, નિરખીને લાજે રતિપતી. ૬
કીધા અગરુના ઉતામ ધૂપ, છાંટ્યાં કસ્તુરી ને કેસરી;
શોભા જોઈ મોહ્યા સૂર ભૂપ, આનંદ જાય તે ઉભરી. ૭
ગાયે માનનિ મંગલ ગીત, વાજાં વાજે રળીયામણાં;
પ્રેમાનંદ પ્રહુલિત ચિત, ગાયે તે શુણ ગોવિંદતણા. ૮

-: પદ-૨૧ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - ધન્ય ધન્ય દીન રળીયામણો.)

આણો માંડવે જે જે દેવ આવ્યા, નામ લઈને ઓળખાવું;
આવ્યા બ્રહ્મા મૂર્તિમાન દેવરે, હેતે કરી વધાવું. ૧
આવ્યા વસુ આદિક બહુ દેવરે, ધન્યંતરી વૈદરાજ;
આવ્યા ઈન્દ્ર આદિક દેવ વૃંદરે, સર્યા સધળાં કાજ. ૨
આવ્યા ચંદ્ર સૂરજ ધરિ રૂપરે, અઞ્જિ વાયુ વરૂણાદિ;
આવ્યા સિદ્ધ ચારણને ગંધર્વરે, બાલ વૃદ્ધ તરૂણાદિ. ૩
આવ્યા લોકપાલ દિગપાલરે, પરવત વન સાગર;
આવ્યાં કામધેનું કલ્પ વૃક્ષરે, રિધિ સિધી નાગર. ૪
આવ્યાં ગંગાદિક નદી વૃંદરે, પરવત પત્નિ આવિયાં;
આવ્યાં સચિ સહિત દેવ ગ્રીયરે, સહુને મન ભાવિયાં. ૫
આવ્યા ચંદ્ર સૂરજ અઞ્જિ નારીરે, વાયુ વરૂણ ભામની;
આવ્યાં ઉર્વશી રંભા આદિરે, અપસરા ગણ કામની. ૬
આવ્યા નારિએ સહિત અગણિતરે, મોટા મોતા મહિપતી;
આવ્યા મેના આદિક નરનારીરે, પતિએ સહિત રતિ. ૭
ગણ્યાં સુર મુનિ દ્વિજ નરનારીરે, માંડવિયાનાં નામ;

પ્રેમાનંદ કહે ભીમકરાય, નિરખી થયારે પુરણ કામ. ૮

-: ૫૬-૨ ર રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - સખા શોધે ઘનશ્યામને.)

ગંગા જમનારે સરસ્વતિ, આવ્યા મુરતિરેમાન.

સરજુ કાવેરી કૌશકી, રેવા તાપી રૂપવાન. - તુલસીજીનેરે માંડવે. ૧

ચંદ્રભાગા ગોદાવરી, સિંહુ સહિત અપાર.

ઉર્વશી રંભા ને ધ્રતાચિ, મેનકા તીલોતમા નાર. - તુલસી૦ ૨

સિદ્ધિ અણીમાટિ આવિયો, શંખ પદ્માટિનિધિ.

મુરતી ધરિ સહુ આવિયાં, પુરવા નાના વિધ રિધિ. - તુલસી૦ ૩

કામધેનું ચિંતામણી, કલ્પવૃક્ષનાં રે વૃંદ.

મુરતીમાન સહુ આવિયાં, કરવા જનને આનંદ. - તુલસી૦ ૪

વન ને પરવત ધરિ મૂરતિ, હરખે આવ્યા ધરિરૂપ.

શુક સનકાટિ આવિયા, પ્રેમાનંદ કહે મુનિ ભૂપ. - તુલસી૦ ૫

-: ૫૬-૨ ૫ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - સૂતાં ઉઠીરે સમર્દું સહજાનંદ કે,)

સુખે થયાં રે સંત જનને સવાર કે - શ્રીહરિ સૂરજ ઉગીયો રે.

પામ્યા નાશ રે માયાનો અંધકાર કે - શ્રી હરિ૦ ૧

હરખે ઉઘડ્યાં રે હરિજન રૂપી કમળ કે, શ્રીહરિ. સેજે બિડ્યાં રે કુમતિ કુમોદનિ ખળકે - શ્રીહરિ. ૨

અતિ છાયો રે ત્રીભોવનમેં પ્રકાશકે - શ્રીહરિ. મતવાદિ ધૂડ રે પામ્યા પળકે ત્રાસ કે - શ્રીહરિ. ૩

ધાટિ ગયું રે ખળખદોતનું જોર કે - શ્રીહરિ. જલાણા રે કામ કોધાટિક ચોર કે - શ્રીહરિ. ૪

છાનાં રથ્યાં રે નિંદા કરતાં તમર કે - શ્રીહરિ. ગુંજુ રથ્યા રે સંત રૂપિ ભમર કે - શ્રીહરિ. ૫

બંધન છુટ્યાં રે મુમુક્ષુ રૂપિ ગાય કે - શ્રીહરિ. પરાજય પામ્યા રે નીશીચર ગુરુ રાય કે - શ્રીહરિ. ૬

કરે સોર રે કુબુદ્ધિ કુકડા ને કાગ કે - શ્રીહરિ. જે જે બોલે રે સંત હંસ બળ ભાગ કે - શ્રીહરિ. ૭

આનંદ પામ્યા રે ભાવિક જનનાં વૃંદ કે - શ્રીહરિ. બલિહારી જાય રે નિત પ્રેમાનંદ કે - શ્રીહરિ. ૮

-: ૫૬-૨ ૪ રાગ ધોળ :-

જોશી તેડાવ્યા ને મુહૂર્ત જોવરાવ્યાં,

બહુ રૂડાં મુહૂર્ત આવ્યાં રે. - ચાલો ગણોશ વધાવા. ૧

કલશ સ્થાપન કરી આવાહન કીધાં, ગણોશને નોતરાં દીધાં રે. ચાલો. ૨

વેદ વચને કરિ ગણપતિ આવિયા, સહુ જનને મન ભાવિયા રે. ચાલો. ૩

ગણોશ બેઠા ને વર્યો જય જયકાર, રાજુ થયાં સહુ નર નાર રે. ચાલો. ૪

લાવો સર્વે વસ્તુ મંગલકારી, પૂંજ્યે પાટે બેસારી રે. ચાલો. ૫

લંબોદર ગજવદન વિશાળ, લાડુ જમાડો ભરિ થાળ રે. ચાલો. ૬

રાજુ થાય કૃપાસિંહુ દયાળ, નાસે વિધન તત્કાળ રે. ચાલો. ૭

પ્રેમાનંદ કહે પૂજુ ચરણો લાગો, મનવાંચિત વર માગો રે. ચાલો. ૮

-: ૫૬-૨ ૫ રાગ ધોળ :-

ગણોશ દુંદાલોને દુઃખ ભંજન નામ,

શંખુ કુંવર સુખ ધામ રે. - રૂડો ગણોશ દુંદાલો. ૧

ગૌર વરણ ગજવદનો અવિનાશી; સરવે સુખનો રાસી રે. રૂડો. ૨

એકદંત ત્રીલોચન પ્યારો; મોદકનો જમનારો રે. રૂડો. ૩

સરસ આભૂષણ શોભે રે અંગો; નારિ સિદ્ધિ બુદ્ધિ સંગો રે. રૂડો. ૪

ગાણ નાયક વર ઉંદર ગામી; વિધન વિનાશન બહુનામી રે. રૂડો. ૫

વિદ્યાસાગર બુદ્ધિ વિશાળ; ચંદ્ર વિરાજે ભાલ રે. રૂડો. ૬

ચૌદ વિદ્યા ગુણ જાણ સુજાણ; સુર મુનિ કરે વખાણ રે. રૂડો. ૭

પ્રેમાનંદ કહે આનંદકારી; પુજો ગણપતિ ભયહારી રે. રૂડો. ૮

-: ૫૮-૨૬ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - સખીરે આજ આનંદ મારા ઉરમાં.)

સખીરે ગણપતિ પુજન કીધલાં, હવે માત્રિકા થાપન થાય રે;

વધાઈ વાજે આજ તુલસીજીને માંડવે.

સખીરે વેદ ધૂનીરે વિપ્ર ઉચરે, હરખે માનની મંગલ ગાયરે. — વધાઈ૦ ૧

સખીરે પીળા પિતાંબર ઉપરે, પધરાવ્યાં માત્રિકા લઈ નામરે. — વધાઈ૦

સખીરે પદ્મ ગૌરી ને સચિ સાવિત્રી, મેધા વિજ્યા જયા સુખધામરે. — વધાઈ૦ ૨

સખીરે દેવયાની ને સ્વદ્ધા દેવિયો, સ્વાહામતિરે લોકમાત રે. — વધાઈ૦

સખીરે ગ્રતિ પુષ્ટિ ને તુષ્ટિ માનની, ગોત્ર દેવિયોસોહે સાક્ષાત રે. — વધાઈ૦ ૩

સખીરે સાત વસુંધરા ધૂતની સહિત, પુજ્યા દેવિયો રે કરી પ્રિત રે. — વધાઈ૦

સખીરે નંદી શ્રાદ્ધ સંપુરણ કીધું, વેદ વિધિયે સહિત રે. — વધાઈ૦ ૪

સખીરે ગોત્રદેવિને ગોત્રી સહુ મલી, આપે આશીર્વયન વારંવાર રે. — વધાઈ૦

સખીરે પ્રેમાનંદ કહે રહો અવિયલ, જોડી તુલસી ને કૃષ્ણ કિરતાર રે. — વધાઈ૦ ૫

-: ૫૮-૨૭ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - મારે હૈદરે સખી હરખ ન માય.)

ભૂપ ભીમકે રે જન જાત્રાએ આવ્યાં, નોતરીયાં તે કરિ પ્રિતશું;

જમાઉયા રે કરી બહુ પકવાન, નર નારીતે રસ રીતશું. ૧

પહેલા ભુદેવરે કરી બહુ સન્માન, ઈધ્યાં ભોજન જમાઉયાં;

હરખે દીધાં રે હીરા મોતીનાં દાન, વિપ્રને આનંદ પમાડિયા. ૨

આવ્યા નવા નવા રાજા દેશદેશના, અતિ આદર કરી નોતર્યા;

જમાડિયા રૂડી રાજની રીતશું, પકવાન વિધ વિધનાં કર્યા. ૩

જમાડિયા રે સાધુ ભિસ્કુક અભ્યાગત, અન્ન ધન વાસ્ત્વ બહુ આપિયાં;

જે જે આવ્યા રે જન માગણ જાયક, તેનાં તે દાલીદર કાપિયાં. ૪

ભૂપ ભીમકરે અતિ મનના ઉંદાર, નાકારો જેના મુખમાં નઈ;

પાસે આવે રે જન જે કોઈ જાયવા, રાજુ કરે જે માગે તે દઈ. ૫

પગરણ માંડ્યાંરે તુલસી વિવાહનાં હેતશું, રાજુ કરવા તે ઘનશ્યામને;

પ્રેમાનંદ કહેરે લેવા લાખેણો લાભ, કન્યા આપી સુખધામને. ૬

૫૮-૨૮ રાગ ધોળ

(ઢાળ - કંકુ છાંટી કંકોતરી મોકલી)

નૃપ ભિમકે લખી કંકોતરી, લખ્યાં લાગન, મુહૂર્ત તિથિવાર. જાદવ વેલા આવજો;

દેશદેશના નૃપતિ તેડાવજો, ચતુરંગણી સેના લઈ સાર. જાદવ૦ ૧

સરવે જાદવ સહિત પધારજો, ઉગ્રસેન ભૂપતિ સહિત. જાદવ૦

સજી જાન સુભટ સરવે આવજો, રામકૃષ્ણ સહિત રણજીત. જાદવ૦ ૨

ગાર્ગચાર્ય શુરુ તેડી લાવજો, બીજા વિપ્ર નિગમ શ્રુતિ જાણ. જાદવ૦

ડાખા પંડિત ભટ આવજો, જાણો અર્થ શાસ્ત્ર પુરાણ. જાદવ૦ ૩

સ્વર્ગવાસી અમરને તેડાવજો, શિવ બ્રહ્મા આવે સુરરાજ. જાદવ૦

પાણિ સહિત ખ્રબા ઝષિ તેડાવજો, સચી સહિત અમર ત્રિયા સાજ. જાંઠ

લઈ લગ્ન તરત વિપ્ર પહોંચીયો, વસુદેવતણે દરબાર. જાંદવ૦

પ્રેમાનંદ કહે વસુદેવ આદરે, પૂજ્યો વિપ્ર કરી બહુ પ્યાર. જાંદવ૦ ૫

-: પદ-૨૯ :-

વાંચી લગ્ન વસુદેવ હરભિયા, વધાવ્યા મોતીડે ભરી થાળ; લગ્ન શાલીગ્રામનાં. ટેક.

વસુદેવે કંકોતરી મોકલી, તેડ્યા સ્વર્ગ મૃત્યુ ને પાતાળ. લગ્ન૦ ૧

વસુદેવે ગણોશ તેડાવીયા, વેદ વચને કરી મૂર્તિમાન. લગ્ન૦

આવ્યા ગણોશ મોરથી ઉતાવળા, હરવા વિધ્ય સર્વે બુધ્યમાન. લગ્ન૦ ૨

કીધાં ગણપતિ થાપન પ્રિતશું, પૂજ્યા વિધિવત્તુ ગણપતિરાય. લગ્ન૦

કીધાં માત્રિકા થાપન પૂજન, નાંદિશાધ્ય સહિતજે કહેવાય. લગ્ન૦ ૩

પેલા વિશ્વકર્મા દેવ આવિયા, કરવા રચના તે ચતુર સુજ્ઞાણ. લગ્ન૦

રચ્યાં મંડપ મંદિર ચોવટા, ઉતારા અધિક નિરવાણ. લગ્ન૦ ૪

મહિણે રત્ન માણોક બહુ ભાતના, હિરા મોતી પિરોજા પ્રવાલ. લગ્ન૦

પ્રેમાનંદ કહે મોહે જોઈ દેવતા, એવાં રચ્યાંરે ઠેકાણાં વિશાળ. લ૦ ૫

પદ - ૩૦ રાગ ધોળ

આવ્યા સુરપુર વાસી નરનાર, વાજે દેવ નગારાં વેમાનમાં;

આવ્યા ખ્રબા પ્રજાપતિ શંકર, મનુ મહર્ષિ આદિત બાર. વાજે૦

આવ્યા વસુ દુર્ગ વાયુ દિગ્યપતિ, સાધ્ય વિશ્વદેવાદિ અપાર. વાજે૦

આવ્યા સિધ્ય ચારણ કિશ્ર ગંધર્વ, વરુણ કુબેર અશ્વનિકુમાર. વાજે૦

આવ્યા ધર્મ અંગ્ની ઈંદ્ર ચંદ્રમા, આવ્યા શોષાદિ વૈષ્ણવ નાગ. વાજે૦

આવ્યા પારષદ વૈકુંઠ ગોલોકના, ગરૂડ શ્રીદામા આદી બડભાગ. વાજે૦

આવ્યા દેવ દ્વિજ ત્રિયા ગાવતાં, સતી સાવીત્રી પારવતી આદિ. વાજે૦

પૃથ્વી સરસ્વતિ ગૌરીને રોહિણી, સ્વાહા સંજ્ઞા દુધિને શિવાદી. વાજે૦

મુર્તિ આદિ ધર્મપત્ની આવીયાં, દેવ માતા અદિતી નામ. વાજે૦

અનસુયા અરૂંધતિ આદિ જે, પ્રેમાનંદ કહે સમઝષિ ભામ. વાજે૦

-: પદ-૩૧ :-

(ઢાળ - ધર્મકુવર હરિકૃષ્ણની રે, મૂર્તિ મારે.)

વસુદેવે ગ્રહશાંતક કિધલાંરે, વિધિયે સહિત કરી પ્રીતરે.

સાહેલી આનંદ છાયો ત્રીલોકમાંરે. ટેક. ૧

ગર્ગાદિ ગોર તેડાવિયારે, કરવા ગ્રહ યજ્ઞ પુનિતરે. સાહેલી૦ ૧

વસુદેવને માંડવે જે આવિયારે, તેમનાં સંભળાવું નામ રે. સાહેલી૦

નંદીશ્વર સેનાપતિરે આવ્યા, તે શિવ સુખ ધામ રે. સાહેલી૦ ૨

પાતાળથી શોષ આવિયારે, વાસુકી આદિ નાગ રે. સાહેલી૦

પાર્ષદ આવ્યા વૈકુંઠથી રે, નંદસુનંદ બડભાગ રે. સાહેલી૦ ૩

ગોલોકમાંથી આવિયારે, શ્રીદામાદિ અપાર રે. સાહેલી૦

સુરપુર વાસી આવિયા રે, દેવ સરવે નરનાર રે. સાહેલી૦ ૪

મહર્ષિ દ્વિજવર આવિયા રે, સમઝષિ મુનિ વૃંદ રે. સાહેલી૦

શુક નારદાદિક આવિયા રે, સનકાદિક સુખકંદ રે. સાહેલી૦ ૫

ઇંદ્રાણિ સહિત દેવાંગના રે, પારવતી આદિ અનૂપ રે. સાહેલી૦

સમઝષિની ત્રિયા આવીયાં રે, અનસુયા આદિ સુખરૂપ રે. સાહેલી૦ ૬

પૃથ્વીપતિ બહુ આવિયા રે, ગણતાં ન આવે પાર રે. સાહેલી૦
ધ્યન કુળ તે જાદવતણાં રે, પાંડવ આદિ ઉદાર રે. સાહેલી૦ ૭
માંડવડે વસુદેવને રે, માંડવીયા ન સમાય રે. સાહેલી૦
વાજે વાજાં ગાયે માનની રે, આનંદ ઉભરાણો જાય રે. સાહેલી૦ ૮
લાવ્યા પેરામણી ભુપતિ રે, સુરપુર વાસી અમર રે. સાહેલી૦
પ્રેમાનંદ કહે મણિ ભૂષણ રે, રત્નના છત્ર ચમર રે. સાહેલી૦ ૯

-: ૫૮-૩૨ :-

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

વરધોડે ચડયા હરિ રાયે, જન જોઈ જોઈ રાજુ થાય;
વરધોડાની શોભા તે જોઈ, રહ્યા સુરનર મુનિવર મોહી. ૧
શાણગાર્ય છે ઘોડા ને હાથી, રૂડા શોભે છે હરિના સાથી;
ચડયા જાદવરાય વરધોડે, શોભે જાદવ તોડે મકોડે. ૨
દેવ હરખ ભર્યા સર્વ આવ્યા, નિજ નારીયો સંગ લાવ્યા;
વાજે દેવનાં વાજાં અપાર, શબ્દ છાઈ રહ્યો દિશ ચાર. ૩
નાચે અપસરા ગાંધર્વ ગાય, ઉપર પુષ્પની વૃષ્ટિ થાય;
હરિ મોર મુગટ શિર ધરિયો, કોટી મદનતણો મદ હરિયો. ૪
કીધો શુંગાર રસ અંગિકાર, મુરછા પાભ્યા દેવ નરનાર;
હરિવર હાથીયે બેસી નીસર્યા, જોઈ મુનિવર લોચન ઠારીયાં. ૫
ગાય માનની મંગળ ગીત, જોઈ હરિવર ઉપજી છે પ્રિત;
હરિને ચમર છત્ર છાજે, આગે અગણિત વાજાં વાજે. ૬
આગે ઉડે છે આતશબાજુ, થાયે નર ત્રિયા જોઈને રાજુ;
આગે બોલે બહુ છડીદાર, દેવ વરસે સુમન વારમવાર. ૭
અસવારી ને આગે ગણોશ, હેંડ્ર બ્રહ્મા શિવજીને શેષ;
શોભા જોઈ દેવ થયા રાજુ, દેખી દુરીજન બળિયા દાજુ. ૮
જન જુવે પ્રભુજીને પ્રીતે, જાણે ચિત્ર આલેખ્યાં ભીતે;
થયા પ્રકુલિત જોઈ મુનિ વૃંદ, બલીહારી જાય પ્રેમાનંદ. ૯

-: ૫૮-૩૩ :-

(ઢાળ - ધર્મકુંવર હરિકૃષ્ણાની રે, મૂર્તિ મારે.)

જાન સજીને જદુપતિરે, ઉઘલીને ઉભલા બહાર રે

કેશરીયો પરણાવા જાય પ્રભુ તુલસી રે.

જાનૈયા બહુ શોભતા રે, ગજ રથ અશે અશવાર રે. કેશરીયો૦ ૧
કસુંબલ કેશરિયા બણ્યા રે, જાનૈયા રંગ ચોળે રે. કેશરીયો૦ ૨
રતન મણિ મોતીડે કરી રે, શોભે છે જાકમ ઝોળ રે. કેશરીયો૦ ૩
જાન બની જગદીશની રે, સરવે છબીનું રે ધામ રે. કેશરીયો૦ ૪
રતિ વરવા જાણે ચાલિયા રે, જાન સજી કામ રે. કેશરીયો૦ ૫
પાલખીમાં બહુ પોઢીયા રે, મુનિવર ને દીજરાય રે. કેશરીયો૦ ૬
અમર શોભે છે વિમાનમાં રે, માનુનિ મંગળ ગાય રે. કેશરીયો૦ ૭
છત્ર ચમર શીર શામને રે, ઝળકે છે કનક નિશાન રે. કેશરીયો૦ ૮
છડીદાર બોલે બહુ આગળે રે, ચતુરંગણી ચાલી જાન રે. કેશરી૦ ૯
વાજાં વાજે બહુ ભાતનાં રે, ગોમુખ પણવ શરણાઈ રે. કેશરી૦ ૧૦

દેવનાં કુદુભી ગડગડે રે, પ્રેમાનંદ કહે સુખદાઈ રે. કેશરીયો ૧૧

-: ૫૮-૩૪ :-

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

શકન થાય છે બહુ સારાં રે, અહોનિશ આનંદનાં કરનારાં રે;
સામી કન્યા મળી છે કુંવારી રે, માથે કુંભ ભર્યો છે વારી રે. ૧
સામો મણ્યો છે વનમાળી રે, આનંદ પાભ્યો પ્રભુજીને ભાળી રે;
કોટે આરોપ્યા લઈ હાર રે, ગજરા બાંધ્યા તે કરી ઘાર રે. ૨
તોરા ખોસ્યા છે પાઘમાંય રે, જોઈ જોઈ જન તે રાજ થાય રે;
શકને મળી નાયકા સામી રે, પ્રભુજીને જોઈ આનંદ પામી રે. ૩
કુમતિ ખર બોલે વામ ભાગે રે, હરિજન હરખ્યા અનુરાગે રે;
શકને બોલે તેતર મોર રે, નોલીયો પંખી ચાસ ચકોર રે. ૪
સારાં શકન થાય વારંવાર રે, પ્રભુજી ચાલ્યા ચોપે થઈ તૈયાર રે;
જદુપતિ જાન સજીને નિસરિયા રે, પ્રેમાનંદ નિરખી નેણાં ઠરિયાં રે. ૫

-: ૫૮-૩૫ :-

(ઢાળ - સખીરે આજ આનંદ મારા ઉરમાં.)

જરે કુંવરીયે કૃષ્ણજીને કાવીયું, અલબેલા ઉતાવળો આવ; મુખું તે જોઈ સુખ ઉપજે રે.
જરે આવડી તે વાર તમને ક્યાં થઈ, સુંદરવર નટવર નાવ. મુખું ૦ ૧
જરે વાટડી મેં જોઉં ઉભી ક્યારની, વરણાગીયા વર તારે કાજ. મુખું ૦
જરે રાત દિવસ રટણા લાગી રહી, મારાં નેણાં સફળ કરો રાજ. મુખું ૦ ૨
જરે કેશરીઆ તમ કારણો, મારા જીવમાં જંપ ન થાય. મુખું ૦
જરે વદન જોયા વિના જાદવ, મારે પળ જુગ જેવડી જાય. મુખું ૦ ૩
જરે રૂપ તારું રંગ છેલડા, મારે ખુતું છે ચિતાડા માંય. મુખું ૦
જરે માણા રહું છું તારા નામની, પળે પળે લાગું તારે પાય. મુખું ૦ ૪
જરે દીન જાણીને દયા આણજો, હું તો દાસી ચરણની નાથ. મુખું ૦
જરે અલબેલડા આવી ઉતાવળા, હરિ ગ્રહણ કરો મારો હાથ. મુખું ૦ ૫
જરે સંભારતાં સમાચાર આવિયા, આવિ કેશરીયા કુંવરની જાન. મુખું ૦
જરે પ્રેમાનંદ પ્રભુજી પધારિયા, ઉતર્યાં ગગનથી અમર વેમાન. મુખું ૦ ૬

-: ૫૮-૩૬ :-

(ઢાળ - આવોને ઓરા છેલ છબીલા મારી શેરીએ.)

પધાર્યા વાલો શામળિયો સુખકંદ રે. પધાર્યા. જગત પતિ જગવંદ રે. પધાર્યા ૦ ૧
અભિલ ભુવનનો આધારરે. ૫૦ વરત્યો તે જ્યજ્યકાર રે. પધા ૦ ૨
સામૈયું લઈ થાઓ તૈયારરે. ૫૦ માનની સજો શાણગાર રે. પધા ૦ ૩
માનની મંગલ ગાઈએરે. ૫૦ વાલો વધાવવાને જાઈએ રે. પધા ૦૪
થાળભરો ગજ મોતીયે રે. ૫૦ ચાલો વેલા જઈ પોતિયે રે. પધા ૦ ૫
શ્રીફળ સોપારી અક્ષત લીજ્યેરે. ૫૦ કેશર કુંકુમનાં તિલક કીજ્યેરે. પધા ૦ ૬
લોને સુગંધી ફુલ હારરે. ૫૦ ગજરા બાજુ ને તોરા સાર રે. પધા ૦ ૭
સામયું લઈને સામા નિસર્યારે. ૫૦ મુખ જોઈને દુઃખ વિસર્યા રે. પધા ૦૮
અગણિત વાળાં વાળ્યાંરે. ૫૦ દુરિજન દેખી બહુ દાળ્યા રે. પધા ૦ ૯
પ્રીતે પ્રભુને પધરાવિયારે. ૫૦ પ્રેમાનંદે ગુણ ગાવિયા રે. પધા ૦ ૧૦

-: ૫૮-૩૭ :-

(ઢાળ – ધર્મકુંવર હરિકૃષ્ણાની રે, મૂર્તિ મારે.)

ભુપ ભીમક સામા આવ્યા રે, સુરનર મુનિ લઈ સાથ. નિરખી નાથનેરે.
વિનયે તે વંદન કીધલાંરે, મળ્યા હરખે ભરી બાથ. નિરખી૦ ૧
પ્રીતે પૂજ્યા રામ કૃષ્ણને રે, ભીમક ભુપ સુજ્ઞાણ. નિરખી૦ ૨
વસુદેવ ભીમકને મળ્યા રે, પુછી કુશળ ને ક્ષોમ. નિરખી૦ ૩
સાકરનાં જળ પાવિયારે, પુરણ કરીને પ્રેમ. નિરખી૦ ૪
વાજતે ગાજતે ચાલિયા રે, ઉતારે લઈ જાન. નિરખી૦ ૫
ઉતારા જોઈ જુગતના રે, જાનેયા ગુલતાન. નિરખી૦ ૬
રત્ન મણિમય ઝળહળેરે, સ્વર્ગને કરે તિરસ્કાર. નિરખી૦ ૭
બાગ કલ્પવૃક્ષના બણ્યા રે, સર વાવ કુવા અપાર. નિરખી૦ ૮
હવેલીયું સાત માળની રે, પલંગ હીંડોળા ખાટ. નિરખી૦ ૯
જે જે જોયે તે તૈયાર છે રે, નિધિ સિધિયે રચ્યા ઠાડ. નિરખી૦ ૧૦
હાથી ઘોડા રથ પાલખી રે, ઉત્તર્યા અમર વેમાન. નિરખી૦ ૧૧
તરત જાનેયા જમાડિયા રે, વિધવિધનાં પકવાન. નિરખી૦ ૧૨
ઈચ્છાં ભોજન તે જમાડિયાં રે, કરી કરી બહુ મન વાર. નિર૦ ૧૩
અમર તે અચરજ પામિયા રે, પ્રેમાનંદ બલિહાર. નિરખી૦ ૧૪

-: ૫૮-૩૮ :-

જમો કલવો હરિવર હેતશું, સાસુ જમાડે તમારી પ્રીતશું;
સાસુ થાળ ભરીને લાવી રે, તમને પ્રીતે જમાડવા આવી રે. ૧
ધાલ્યું કલવામાંઈ ધી ધાણું રે, એ લક્ષણ હરિ હેતતશું રે;
સુંદર વર કમલા નાથ રે, આજ જમો સાસુજ્ઞને હાથ રે. ૨
જે જે જોઈએ તે અમને દાખો રે, હરિ જમતાં તે લાજ ન રાખો રે;
ઉભી જારી લઈને બાલિ રે, ચણુ કરાવે તમારી સાળી રે. ૩
ખોસે તમારી પાધમાં કેવડો રે, આ સાળો તમારો તમ જેવડો રે;
અમ બોલે હરિને નારી રે, જાયે પ્રેમાનંદ બલિહારી રે. ૪

-: ૫૮-૩૯ :-

(ઢાળ – વરઘોડો વાલાજીનો નિસર્યો રે.)

હરિતો સુરનર મુનિ ચિત ચોરવા રે, બન્યા અલબેલોજ શોભા ધામ રે,
કેશરીયો વર જોયા જેવો રે.

શાલીગ્રામ તે શ્રીકૃષ્ણરૂપ થયા રે, શોભા જોઈ લાજે કોટી કામરે. કેશ૦
હરિયે મોર મુગટ શિર પર ધરીયોરે, કાને કુંડળ મકરાકારરે. કેશ૦
કડાં વેઢ વીંટીને બાજુ બેરખારે, શોભે રતન જડાઉ કોટે હારરે. કેશ૦
હરિને રત્ન જડિત કટી મેખલારે, ચરણે તોડા તે રતન જડાવરે. કેશ૦
હરિને રત્ન જડિત ચરણે મોજડીરે, શોભે સુંદર નટવર નાવરે. કેશ૦
હરિને કેશરતિલક કિધાં ભાલમાંરે, ચોખા ચોડયા છે આણિ અનુરાગરે. કે૦
સરવે સુરનર મુનિ થયા ઘેલડારે, નિરખી શોભા નિધિ સુખકંદરે. કે૦
એવા સુંદરવર હરિ ઉપરેરે, જાયે બલિહારી પ્રેમાનંદરે. કેશ૦

-: ૫૮-૪૦ :-

વરઘોડો વાલાજીનો નિસર્યો રે, શોભા મુખે કહી નવ જાયરે; ત્રાંબાલું ઊંટે ગડગડેરે. ટેક.

શોભે સુંદરવર સૂરજ સરખારે; ઘોડલાની ધુમર માંયરે. ત્રાંબાલું૦ ૧
 શાણગાર્યા હાથી ઘોડા પાલખીરે; રથ માફા તે રતન જડાવરે. ત્રાંબાલું૦ ૨
 શોભે જાનૈયા રૂડા જગદીશનારે; હિરા માણેક મોતીડે ગરકાવરે. ત્રાંબાલું૦ ૩
 શોભે મુનિવર દ્વિજ બેઠા હાથીયેરે; છાયાં ગગને તે અમર વેમાનરે. ત્રાંબાલું૦ ૪
 કરે કુસુમ વૃષ્ટિ સર્વે દેવતા રે; નાચે અપસરા ગાંધર્વ કરે ગાનરે. ત્રાંબાલું૦ ૫
 ઉદે આતશબાળ બહુ આગળે રે; બોલે જે જે બહુ છિડિદારરે. ત્રાંબાલું૦ ૬
 છત્ર રતન જડિત શિર શોભતા રે; રૂડા ચમર ઢેણે લખ ચારરે. ત્રાંબાલું૦ ૭
 વાજે વાજાં આગળ બહુ ભાતનાં રે; ગાયે માનીની ઓચ્છવ થાયરે. ત્રાંબાલું૦ ૮
 શોભા જોઈ સુંદર ઘનશ્યામની રે; પ્રેમાનંદ બલહારી જાયરે. ત્રાંબાલું૦ ૯

-: ૫૬-૪૧ :- રાગ ધોળ

માણકી છે ઘોડી ને મોતીડે જડાવ, અલબેલોજ અસવાર રે.

નિરખી નેણાં લોભાણાં. ટેક૦

મણીનો છે મોરડો જરીનાં પલાણ; રતન જડીત કોટે હાર રે. નિરખી૦ ૧
 રતન જડીત કલંગી શિર શોભે; મોતીડે ગુંથી કેશવાળી રે. નિરખી૦ ૨
 રતને જડીત સુંદર શોભે લગામ; હરિવરના હાથમાં મેં ભાળી રે. નિરખી૦ ૩
 પચરંગી પાટીનો જેર બંધ કશિયો; પેંગડે રતન જડાંયાં રે. નિરખી૦ ૪
 રતને જડિત દુમચીનીરે શોભા; રતન ઝાંજર ઝાંકાર રે. નિરખી૦ ૫
 ચંચળ છે ઘોડી ચતુર અસવાર રે; જોઈને ચકિત નરનાર રે. નિરખી૦ ૬
 જાનૈયા યુથમાં શોભે સુંદરવર; શામળીયો શીરદાર રે. નિરખી૦ ૭
 ઉડુગણમાં જેમ શોભે ઉડુપતિ; એમ શોભે અલબેલો રે. નિરખી૦ ૮
 પ્રેમાનંદ કહે પ્રભુ આવ્યા બજારે; સુંદરવર રંગ છેલો રે. નિરખી૦ ૯

-: ૫૬-૪૨ :-

(ઢાળ - હરિ તારાં છે હજાર નામ, કયા નામે લખવી કંકોતરી)

વરધોડે બેસી વાલો આવે રે વિહારીલાલ,

સામો મળ્યો માલિડો લઈ હાર, સેહરો સરસ બન્યો રે લાલ. ટેક.

જાઈ જુઈ ચમેલી ને માલતી મોગરો, સેહરામે સુંગધ છે અપાર- સેહરો. ૧
 ગુલાબના ગજરા સોહે બોરસડિના બાજુ, ગુલાબાની છડી લીધી હાથ- સેહરો. ૨
 કેતકીની કલંગી ને કેવડાની ટોપી, સેવતીનાં છોગાં સોહે માથ- સેહરો. ૩
 ગુલદાવદ્દ ગુલાબ ગંદીગુલમેંદી ગુલબાસ, ચંપાની સુગંધી ચારે પાસ- સેહરો. ૪
 કુલડાંમાં કુલી રહ્યો કેશરિયોવર કાનજી, શોભા જોઈ આનંદ હરિના દાસ- સેહરો. ૫
 પોહોપ કુલને પારિજાત વરસેરે વૃંદારકા, સુગંધીમાં શામળિયો ગરકાવ- સેહરો. ૬
 પ્રેમાનંદ નિરખી જાય વારંવાર વારણો, રૂપાળો રંગ બાંકો રાવ- સેહરો. ૭

-: ૫૬-૪૩ રાગ ધોળ :

(ઢાળ - સખી રે આજ આનંદ મારા ઉરમાં.)

રાયરે ભીમક તારું શહેર સાંકું, મારા હરિવરના હાથીડાન માયરે; વિહૃલ વર આવે વાંકડો. ટેક.

રથ પાલખીને સાંકડ બહુ થાયરે-વિહૃલ૦ ૧

રાયરે ભીમક તારા ચૌટા બહુ સાંકડા; ચૌટે આતશબાળ નવ ઉડવાયરે-વિહૃલ૦ ૨
 રાયરે ભીમક તારી શેરી બહુ સાંકડી; મારા હરિવરના જાનૈયા કચરાયરે-વિહૃલ૦ ૩
 રાયરે ભીમક તારી મેડી બહુ સાંકડી; મેડીએ અમર વેમાન અટકાયરે-વિહૃલ૦ ૪
 રાયરે ભીમક તારાં બારણાં બહુ સાંકડાં; બારણો અસવારી ઉભી અકળાયરે-વિહૃલ૦ ૫

રાયરે ભીમક તારે આંગણીએ ઉભા રથા; ત્રિભુવન પતિ પરખ્લારાયરે-વિષ્ણુલો હ
રાયરે નિરખીને નેણાંરે શીતલ થયાં; તન મન પ્રેમાનંદ વારી જાયરે- વિષ્ણુલો ઉ

-: ૫૬-૪૪ રાગ ધોળ :-

ઉઠોરે ભીમકની નાર, તોરણ આવ્યા જગ આધાર;
ક્યારના વર ઉભા બાર, આવડલી શી લાગી વાર. ૧
ક્યારના શું સજો શાણગાર, પોંખવા સારુ થાઓ તૈયાર;
ઉભાં થઈ છે ધડી બે ચાર, તમને તો નહિ લાજ લગાર. ૨
દ્વાર ઉભા ખોટી થાઓ, જાનેયા ઉભા અકળાયે;
ક્યારની આવી ઉભી જાન, આકાશે ઉભાં વેમાન. ૩
રોક્યાં સરવે શેરી બજાર, જાનૈયાનો વાર ન પાર;
આજ તમારાં ઉઘડ્યાં ભાગ, પ્રેમાનંદ કે વર પોંખ્યા લાગ. ૪

-: ૫૬-૪૫ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

સાસુ આવ્યાં ઉઠી હરખે રે, વરને ધુંઘટડામાં નિરખેરે;
સાસુ પોંખે લઈ ધુંસરું રે, કે છે નેણાંથી ન્યારા ન કરુંરે. ૧
સાસુ પોંખે મુસળ લઈ રે, વરને નિરખી રાજી થઈ રે;
સાસુ પોંખે લઈ રવાયો રે, જેને વેદ પુરાણો ગાયો રે. ૨
સાસુ પોંખે સંપુટ લઈ સરીયોરે, હરિવર નિરખી અંતર ધરિયો રે;
સાસુ પોંખે છે લઈ ત્રાક રે, હરિવર હસ્તિયા જોઈને જરાક રે. ૩
સાસુ હંડી પોંડી ઉતારેરે, હરિવર નિરખીને ઉર ધારે રે;
એમ વર કેશરીયો પોંખાય રે, પ્રેમાનંદ નિરખી રાજી થાય રે. ૪

-: ૫૬-૪૬ રાગ ધોળ :-

(પીઠી ચોળો પીઠી ચોળો પિતરાણીરે. એ ઢાળ.)

તુલસીજીયે રૂપ અનુપમ ક્રીધું રે, સુરનર મુનિને દર્શન દીધું રે;
શોભા તે ત્રિભોવન નૂતન ધારી રે, વરવા શ્રીકૃષ્ણજી કુંજવિહારી રે. ૧
કુંવરીને રતન બાજોઠે બેસાર્યા રે, મલિયાગર મ્રગમદ ઘશીને ઉતાર્યા રે;
પીઠી ચોળો દેવકી દ્વિજ ત્રિયા આવી રે, ગંગા આદિ નદીયો તે નિર ભરી લાવી રે. ૨
દિંગજતે ચાર સાગરનાં વારિ રે, કનક કુંભ આઠે સુંદમાં ધારી રે;
લાગ્યા હરખે તુલસીજીને નવરાવા રે, પ્રેમાનંદ કહે દેવ ત્રિયા લાગ્યા ગાવા રે. ૩

-: ૫૬-૪૭ :-

ઝષિ પણ્ણિ નવરાવે કરિ ખ્યાર રે, મંત્ર ભણો મૂર્તિમાન વેદ ચાર રે;
મિઠે સ્વરે ગંધર્વ કરે છે ગાન રે, અપ્સરા નાચે છે તોડિ તાન રે. ૧
દેવગણ વાળું વજાડે બહુ પેર રે, સહુ જનને થઈ લીલા લેર રે;
વાજે દેવ હુંકુભી તુલસીજી નાયે રે, તાલ મૃદુંગ વાજે ઓછવ થાયે રે. ૨
કરે સુર પુષ્પ વૃષ્ટિ વારંવાર રે, કરે જન જે જે શબ્દ ઉચાર રે;
પ્રેમાનંદ કહે રૂડિ રીતે નવરાવ્યારે, પિતાંબર પેરાવી મંડપમાં લાવ્યારે. ૩

-: ૫૬-૪૮ :-

(ઢાળ - મંગળ ગાવો રૂડાં વાળુંત્ર વાજે.)

ભીમક ભૂપ ઉર હરખ ન માયરે; ગ્રહશાંતિ પૂજન થાય. હો માનની;
મંગળ ગાવો રૂડાં વાળુંત્ર વાજે. ૧

બ્રહ્માજ આવ્યા રૂડા વિપ્રને લાવ્યા; વપ્રને વરુણ વરાય. હો માનની. ૨
 પૃથ્વી પુજન કરી અગ્નિ પધરાવ્યા; ગણપતિ સ્થાપન કીધા. હો માનની. ૩
 પૂજા સામગ્રી જે જે જોઈએ તે લાવ્યા; ગ્રહના આવાહન કીધાં હો માનની. ૪
 આવ્યા નવે ગ્રહ મૂર્તિ ધરીને; શુરૂ શુક ને રવિ સોમ. હો માનની. ૫
 આવ્યા રાહુ ને કેતુ શશિસુત ખુદ્ધ; શનિશ્વર અવનીસુત ભોમ. હો માનની. ૬
 વિધિયે સહિત ગ્રહનાં સ્થાપન કીધાં; પુજ્યા પાંચે ઉપચારે. હો માનની. ૭
 ચંદન પુષ્પ અક્ષત દધિ દુર્વાતિલ; ધુપદિપક કીધાં ખારે. હો માનની. ૮
 હોમ થાયે ને વેદ મંત્ર ભજાયે; યજ્ઞ આહુતિ દેવાયે. હો માનની. ૯
 સભા ભરાઈ સર્વ દેવ બિરાજ્યા; અપ્સરા નાચે ગાંધર્વ ગાયે. હો માનની. ૧૦
 પતિનિ સહિત ભુપ ભિમક આવ્યા; કન્યાને લીધાં છે ખોળે. હો માનની. ૧૧
 પુષ્પ વરસે દેવ દુંહુભી વાજે; જોવા મળ્યા છે જન ટોળે. હો માનની. ૧૨
 અર્દ્ધ શ્રીફળ દિધાં દંપતિ હાથે; ગ્રહશાંતિ વિપ્ર કરાવે. હો માનની. ૧૩
 વર કન્યાની જોડી અવિયળ રેવા; દેવને ચરણો લગાવે. હો માનની. ૧૪
 ભુપતિ આવ્યા સર્વ લાવ્યા પેરામણી; ભીમકરાયનાં સગાંવાલાં. હો માનની. ૧૫
 પ્રેમાનંદ કહે ઘરેણાં થાન સોનેરી; ઉતામ શાલ દુશાલા. હો માનની. ૧૬

-: ૪૮-૪૯ :-

(દાળ - એવું સુણીને બોલી સુંદરી.)

તુલસીજીને આવિયાં રે મોસાળાં; હીરા મોતી રતન પરવાળાં-તુલસીઓ
 ભાત ભાતનાં રતન અપાર; લાવ્યા દેવ કરિ બહુ ખ્યાર-તુલસીઓ
 લાવ્યા અમર આભુષણ ભારી; અંગે પેરી ઓષ્યાં સુકુમારી-તુલસીઓ
 લાવ્યા દેશ દેશના ભૂપ; અંબર ભૂપણ અતિ અનૂપ-તુલસીઓ
 લાવ્યા સોનેરી રૂપેરી થાન; નર નારી જોઈ ગૂલતાન-તુલસીઓ
 મોસાળું લાવ્યા સુર રાજ; અતિ હરખે તુલસીજીને કાજ-તુલસીઓ
 અંગો અંગનાં અંબર અલંકાર; લાવ્યા સુરપતિ અતિ ઉદાર-તુલસીઓ
 આવ્યા અમર ત્રીયા બડ ભાગ; લાવ્યા અંગો અંગના સોહાગ-તુલસીઓ
 સજ્યા સરવે અંગે શાણગાર; પ્રેમાનંદ જાયે બલિહાર-તુલસીઓ

-: ૪૯-૫૦ :-

ઉર વાધ્યો ઉર વાધ્યો આનંદ અપાર, ત્રિભોવનવાસી નર નારને રે.
 પુજા લાવ્યાં પુજા લાવ્યાં તુલસીજીને કાજ, સજવા તે સોળ શાણગારને રે.
 બહુ મુલાં બહુ મુલાં રતન જડાવ, આભુષણ સાગર લાવિયા રે.
 પધરાવ્યાં પધરાવ્યાં ઈંદ્ર આસનમાંય, વિશ્વકર્માયે કંંકણ પેરાવિયાં રે.
 વેઢ વિંટી વેઢ વિંટી તે રતન જડાવ, આંગળીયે સુંદર શોભતી રે.
 કર પોંચી કર પોંચીને ચુદિયું જડાવ, શોભે કરમાંહી મન લોભતી રે.
 નાકે વાળી નાકે વાળી તે મોતીડે જડાવ, આપી ચંદ્રમાયે અતિ પ્રીતશું રે.
 રૂડાં મોતી રૂડાં મોતીયે સમારી છે પાગ, ચંદ્રનારી રોહિણીયે રીતશું રે.
 અજે આઘ્યું અજે આઘ્યું કુમળ કરમાંય, સરસ્વતિયે મોતીહાર ધરાવિયા રે.
 શેષ લાવ્યા શેષ લાવ્યા તે કુંડળ જડાઉં, પ્રેમાનંદ કહે પેરાવી કાજ સારિયાં રે.

-: ૫૦-૫૧ :-

પારવતિયે પારવતિયે આઘ્યો સોહાગ, આંખે અંજન કંકુ ભાલમાં રે;
 અતિ સારો અતિ સારો ચાંદલીયો જડાવ, સાવિત્રીયે આઘ્યો વ્હાલમાં રે.

સચી લાવી સચી લાવી બિડાં પાનપાત્ર, પિકદાની તે રતન જડાવને રે;
વૈજ્યંતિ વૈજ્યંતિ માલા પંચરંગી, લાવ્યા વરૂણ સરસ મન ભાવની રે.
હુલ હાર હુલ હાર સુગંધી સાર, સુરરાજ લાવ્યા રચના રચી રે;
કંઠ સુત્ર કંઠ સુત્ર તે લાવ્યા શિવ, લાવ્યા કુબેર દર્પણ રતને ખચી રે.
અઞ્જિન લાવ્યા અઞ્જિન લાવ્યા કંચુકી બહુ મુલી; જમદેવ તે લાવ્યા વિજણો રે.
સર્વે ભુપ સર્વે ભુપ લાવ્યા તે અપાર, બહુ મુલાં અંબર ભુષણ ઘણાં રે;
શાણગાર્યા શાણગાર્યા લાડલિ બહુ ભાત, જોઈ મોહે સુંદર વર શ્રી હરિ રે.
પ્રકાશું પ્રકાશું ખારીએ રૂપ, પ્રેમાનંદ કહે શોભે ઘણાં સુંદરી રે;

-: પદ-૫૨ - રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - વરધોડો વાલાજીનો નીસર્યો રે.)

પંચ શબ્દે વાળ્ણત્ર વાળ્યાંરે, માનનીયો ગાય મંગળ ગીત;

ત્રીકમરાય પરણે તુલસીને રે,

માયરે તે મોહનવર પધારિયારે, કનકાસને પધરાવ્યા કરિ પ્રિત- ત્રીકમ.
વરૂણીમાં વિપ્રને વરાવિયારે, તેડાવ્યા તે ભીમક પણ્ણિ સહિત- ત્રીકમ.
ચોરી મધ્યે આવી બેડાં બેઉ જણારે, બ્રહ્મા મંત્ર ભણો રૂઢી રીત- ત્રીકમ.
ભીમક રાયે ગણોશ પૂજન કીધલાંરે, અર્ધ પ્રદાન આપ્યું વરને હાથ- ત્રીકમ.
અર્ધ આપી મધુપર્ક આપિયાંરે, ચરણ પખાળ્યા નિરખી નાથ- ત્રીકમ.
ભીમકરાયે ધોયા પગ કન્યા તણારે, રતન જડિત આપ્યાં અલંકાર- ત્રીકમ.
પીતાંબરે અંતર પટ કિધલાંરે, વરકન્યા વર્ચ્યે અતિ સાર- ત્રીકમ.
કન્યાયે તે વરમાળા પ્રિતશુંરે, નાખી હરીને કોટે કરી ખ્યાર- ત્રીકમ.
વરકન્યાના છેડા ગાંઠ બાંધીયારે, કરાવ્યા છે ગોત્રના ઉચાર- ત્રીકમ.
લાખ ગાયું સોનું રતન ભુષણરે, આપ્યાં હરબે સહિત દઈ માન- ત્રીકમ.
સરસ્વતિવાચન ભણી હીમ કીધલોરે, મંગળ ફેરા ફરે હરિરાય- ત્રીકમ.
મુર્તિમાન વેદ મંત્ર ઉચરેરે, અપ્સરા નાચે ગાંધર્વ ગાય- ત્રીકમ.
દેવતાએ દુંદુંભી વજાડીયાંરે, રૂડે સ્વરે ગાય ત્રિયા વૃંદ- ત્રીકમ.
સુરપતિ પુષ્પની વૃષ્ટિ કરેરે, નિરખી બલિહારી પ્રેમાનંદ- ત્રીકમ.

-: પદ-૫૩ :-

(“પીઠી ચોળો પીઠી ચોળો પિતરાણીરે” એ ઢાળ.)

મંગળ ફેરા ફરે ત્રિભોવનરાય રે, ત્યાં તો આઈ મહાદાન દેવાયરે;
પહેલું મંગળ ફર્યા વરકન્યા જોડરે, ભીમકરાયે દીધી સોનામોર કોડરે.
બીજું મંગળ ફર્યા વરકન્યા જ્યારેરે, દીધા અશ્ય દશ સહસ્ર તે વાર રે;
ત્રીજું મંગળ ફર્યા હરિ તુલસી દેવીરે, દીધી ગાયું દશ લાખ જોયા જેવીરે.
ચોથું મંગળ ફર્યા તુલસી ભગવાનરે, દીધાં દશ સહસ્ર હાથી કેરાં દાનરે;
ભીમકરાય બહુ મનના ઉદારરે, દીધી દાસી સહસ્ર સજી શાણગારરે.
ભીમકરાયે લીધો લાખેણો લાવરે, દીધા રથ અયુત રતને જડાવરે;
ભીમકરાયે ક્રીધો મનમાં વિચારરે, આવો અવસર નહિ આવે વારંવારે.
એમ જાણી આપી ભૂમી કરી ખ્યારરે, સુધી સારી શત જોજન વિસ્તારરે;
ભીમકરાયે એમ કન્યાદાન દીધાંરે, પ્રેમાનંદ કહે જન્મ સફળ કરી લીધાંરે.

-: પદ-૫૪ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

એમ વરત્યાં તે મંગળ ચાર, હરિ પરણ્યા તુલસી કરી ખાર;
 વરકન્યા જમે કંસાર, ધન્ય નિરખ્યા તેના અવતાર. ૧
 કન્યા કોળિયો કરમાં લઈને, આપે હરિ મુખમાં ધિરી રહીને;
 આપે કન્યાના મુખમાં હરિ, નિરખે સુર નર મુનિ નેણાં ભરી. ૨
 લાડીએ તે કૌતક કીધું, હરિની હાંસી કરીને સુખ લીધું;
 વાળી કોળિયો મુખમાં દીધો, મુખમાં દેતાં પાછો તાણી લીધો. ૩
 જન હસ્યા તે હરિ શરમાણા, શોભા જોઈને નેણાં લોભાણાં;
 વળતી વાળ્યો હરિએ દાવ, જોવા જનને ઘણો ભાવ. ૪
 કરમાં કોળિયો લઈ હરિ રાય, મોંમાં દેતાં દીધો આંખ માંય;
 હસ્યાં વર પક્ષનાં નર નારી, લજ્યા પાભ્યાં ભીમક સુકુમારી. ૫
 સાસુ આવ્યાં ધોવરાવવાને હાથ, ચળુ કરે ત્રિભોવન નાથ;
 સાસુ હાથ ધોવરાવીને ચાલ્યાં, હરિએ હસીને ચીર તાણી ઝાલ્યાં. ૬
 આપ્યો સાસુએ મોતીનો હાર, જાયે પ્રેમાનંદ બલિહાર.

-: પદ-પદ રાગ ધોળ :-

જમો જમો હરિ કંસાર રે, લાજ રાખશોમાં લગાર રે;
 જમો કંસાર જગદાધાર રે, અમે ગાઈએ ગુણ કરી ખાર રે. ૧
 અમને સાચું કેજો હરિ આપરે, લોક કે છે તમારે બે બાપ રે;
 તમારાં માબાપ રૂડાં રૂપાળાં રે, તમે તાવડી જેવા કેમ કાળા રે. ૨
 સહુથી ઊંચું કુળ તમારું રે, તમે રીછ ઘેર પરણ્યા શા સારું રે;
 તમે જાદવ કુળના ભૂપ રે, શું મોહા રીછડીને રૂપ રે. ૩
 તમને પોંચ્યા હશે કેમ કરી રે, કરડ્યા હશે રીછડીયે હરિ રે;
 તમને કન્યા કુણો નવ દીધી રે, કુભજ પટરાણી કીધી રે. ૪
 તમને લાજ તો ન મળે શ્યામ રે, પરણ્યા ગોત્ર માંઈ સત્યભામા રે;
 તમારા ગુણનો ન પામીયે પાર રે, પ્રેમાનંદ જાયે બલિહાર રે. ૫

-: પદ-પદ રાગ ધોળ :-

આ જાદવ કુળના અધિપતિ, બોલે માધવ હો બાઈ જાદવ. એને સેવે મોટા મુનિ મહામતિ- બોલે. ૧
 એમાં અકલ તો કાંઈ જાજી નથી - બોલે૦ શું સમજી વરી કમલા પતિ - બોલે૦ ૨
 આ જગમાં એવું કોઈ ના કરે - બોલે૦ આવું નીદિંત દેહ તે ના ધરે - બોલે૦ ૩
 આ તો માછલાં કાચભા થઈ રમ્યા - બોલે૦ આ તો ભુંડ તનુ ધરી વન ભર્યા - બોલે૦ ૪
 એણે સાવજનો દેહ ધારીયો - બોલે૦ એણે હરણાં કંસને મારીયો - બોલે૦ ૫
 એ તો કપટ રૂપ ધરી વામન - બોલે૦ કીધું બલી રાજાનું પાવન - બોલે૦ ૬
 એણે ફરસી લઈ પૃથ્વી ફરી - બોલે૦ કીધી એકવીશ વાર નક્ષત્રી - બોલે૦ ૭
 થઈ રામ જગત જસ થાપિયા - બોલે૦ સુર્પનભાનાં નાક કાન કાપિયાં - બોલે૦ ૮
 હવે જાદવ કુળે જનમિયા - બોલે૦ મેલી મા બાપને ગોકુળ ગીઆ - બોલે૦ ૯
 એ તો ત્યાં જઈને અઢળક ટળ્યા - બોલે૦ પહેલા માસી પૂતનાને મળ્યા - બોલે૦ ૧૦
 વળતી કેતાં થાકાં મન વાણી રે - બોલે૦ એમની શીર્તિ વ્યાસે વખાણી રે - બોલે૦ ૧૧
 એ તો સર્વે ગુણના ભરિયા રે - બોલે૦ પ્રેમાનંદ અંતરમાં ધરિયા રે - બોલે૦ ૧૨

-: પદ-પદ રાગ ધોળ :-

(સુખ દાયક રે સ્વામી સહજાનંદ)

પરણી ઉભારે વર કન્યાની જોડ, માંડવડે બહુ શોભતા;

સર્વે પૂર્યા રે ભૂપ ભીમકના કોડ, સુરનર મુનિ મન લોભતા. ૧
 ઉલંઘ્યાં રે પ્રભુ પરવત સાત, વેદ વિધિયે કરી પ્રીતશું;
 વંદન દીધાં રે સૂરજને સાક્ષાત, વર કન્યાયે રસ રીતશું. ૨
 કરાવ્યાં રે ધરુ તણાં દરશન, અવિચળ રહેવા જોડી શામની;
 આપે વિપ્ર રે રૂડાં આશિર્વચન, વધાવે અક્ષત લઈ ભામની. ૩
 આવ્યાં સરવેરે કન્યા વરના સંબંધી, ચાંદલો કરવાને કારણે;
 આપ્યાં અંબર રે રતન ભુષણ વંદી, જાય વાલાજીને વારણે. ૪
 હરિયે દીધાં રે દ્વિજવરને તે દાન, કંચનમણિ રતન આપીયાં;
 પ્રેમાનંદ કહે રે કીધાં બહુ સનમાન, વાંછિત આપી દુઃખ કાપિયાં. ૫

-: ૫૮-૫૮ રાગ ધોળ :-

(“વેવાઈ વાનાં મેલાવ, વાનાં નવ સરિયાં રે.” એ ઢાળ)

ભૂપ ભીમક મનના ઉદાર લાવ્યા, પેરામણી રે વરને રતન જડાઉ હાર - લાવ્યા૦
 કાને કુંડળ મકરાકાર લાવ્યા, કડાં વેઢ વીંટી અતિ સાર - લાવ્યા૦
 જામા જર કસિયા કરી ઘાર લાવ્યા, સેલાં સરસ સોનેરી તાર - લાવ્યા૦
 બીજા વિધિ વિધના શણગાર લાવ્યા, મણિરતન તણા અલંકાર - લાવ્યા૦
 કીધા રાજુ જગદાધાર લાવ્યા, લાગી ચરણે વારંવાર - લાવ્યા૦
 એના ભાગ્ય તણો નહીં પાર લાવ્યા, જાએ પ્રેમાનંદ બલિહાર - લાવ્યા૦

-: ૫૮-૫૯ :-

નૃપ ભીમક વેવાઈ કાજ, લાવ્યા હરખ ભર્યા રે; પેરામણીનો સાજ - લાવ્યા૦
 ચમર છત ને રતન જડાવ, - લાવ્યા૦ અંગે સોનેરી શીરપાવ. - લાવ્યા૦
 મોંઘે મોતીડે ભરિયા થાળ, - લાવ્યા૦ હિરા રતન મણિને પ્રવાળ. - લાવ્યા૦
 ઘણાં સોનેરી રૂપેરી થાન, - લાવ્યા૦ આપ્યાં કરી કરી સનમાન. - લાવ્યા૦
 મોતી રતન તણા અલંકાર, - લાવ્યા૦ આપ્યાં કરીકરી મનવાર. - લાવ્યા૦
 માની ભાગ્ય ભીમક બહુ પેર, - લાવ્યા૦ એવા વરને વેવાઈ કેને ઘેર. - લાવ્યા૦
 ભૂપ ભીમક હરખ ભારી, - લાવ્યા૦ નાખે વરપર વિશ્વ તે વારી. - લાવ્યા૦
 આપી પેરામણી બહુ ભાત, - લાવ્યા૦ પ્રેમાનંદ કહે કરીકરી ખાંત. - લાવ્યા૦

-: ૫૮-૬૦ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - ધન્ય ધન્ય દીન રળીયામણો.)

અવસર આવ્યો આજ સપરમો, આનંદ અંગે ન માયરે;

જાનૈયાને પેરામણી, લાવ્યા ભીમકરાય રે. ૧

ભાત ભાતનાં રતન અમોલિક, માણેક મોતી હીરા રે;

શાલ દુશાલા પટ પિતાંબર, જરકસિયા ચીરા રે. ૨

કસુંબલ કેશરીયાં ને, અંબર બહુ રંગ રે; જેને જેવા જોયે તેવાંને, આપ્યાં તે ઉમંગ રે. ૩
 શિરપેચ સોતિ પાઘ કસુંબી, કલંગીને તોરા રે; કાને મોતી કુંડળ જડાઉં, કોટે ઉતરી દોરા રે. ૪
 બાજુંબંધ ને કડાં સાંકળાં, પોંચી વીંટી વેઢ રે; તોડા પગમાં રતન જડાઉં, કંદોરા સોહે કેડ રે. ૫
 બ્રાહ્મણ ક્ષત્રી દેવ મુનિને, જેવા જોઈએ તેવા રે; ભુષણ અંબર ઢગલા, કીધા જાનૈયાને દેવા રે. ૬
 ભીમક રાયે આજ્ઞા આપી, જોઈએ તેવાં પેરો રે; હરીવરને માથે મેલ્યો, મોતીડાંનો સેરો રે. ૭
 અંબર અમોલિક ભુષણ માંઈ, જાનૈયા ગરકાવ રે; પ્રેમાનંદ કહે શોભે જાણો, રાજાના ઉમરાવ રે. ૮

-: ૫૮ - ૬૧ :-

દેવ મુનિને પેરામણી, કરી ભીમક ભૂપે રે; જોયે તેવાં વસ્ત્રભુષણ, આપ્યાં તે અનુપે રે. ૧

દિવ્ય વસ્ત્ર ભુષણ ગંધવ્ર, અખ્સરાને આપ્યાં રે; સિદ્ધ ચારણ ને કિન્નર, કેરાં દાલીદર કાઘ્યાં રે. ૨
દેવ ત્રિયા ને રૂષિ પલ્લિને, વસ્ત્ર ભુષણ ભારી રે; અંગોઅંગ સોહે તેવાં આપે, ભીમક નારી રે. ૩
રિદ્ધિ સિદ્ધિ કરજોડીને, આગે ઉભી ત્યારે રે; જે જોઈએ તે તરત આપે, વસ્ત્ર અલંકાર રે. ૪
લેતાં લેતાં થાકી રહ્યા, સુરનર રૂષિ રાય રે; ત્રીભોવન વાસી નર નારીને, અતિ અચરજ થાય રે. ૫
જે જે આવ્યા જાયક લોક, ત્રીભોવન વાસી રે; જે જે માગ્યાં તે તે આપ્યાં, ભીમકે તપાસી રે. ૬
સોનાં રૂપા મોતી માણેક, વસ્ત્ર અલંકાર રે; હાથી ઘોડા રથ પાલભીઓ, આપ્યા તે અપાર રે. ૭
ત્રીભોવનવાસી રાજુ થૈને, ચાલ્યાં સરવે ઘેર રે; પ્રેમાનંદ કે ભીમક ઘેર, થઈ રહી લીલા લેર રે. ૮

-: પદ-૬ ર રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - સખા શોધે ઘનશ્યામને.)

પ્રભુજી પરણ્યારે તુલસી, જનને હરખ અપાર,
જદુપતિ સજીરે જાનને, ચાલવા થયા તૈયાર.-પ્રભુજી૦ ૧
ગગને દુંહુંભી ગડગડે, વરસે સુમન વરસાત,
વિવાહ જોઈને જદુરાયનો, અમર થયા રળિયાત.-પ્રભુજી૦ ૨
શિવ બ્રહ્મા ને સુરપતિ, આવ્યા શ્રીહરિ પાસ,
આજ્ઞા માગી મહારાજની, વિમાન ઉડ્યાં આકાશ.-પ્રભુજી૦ ૩
વસુદેવ મળ્યા વેવાઈને, હરબે ભેટ્યા ભરી બાથ,
ભીમક રાય નેણો રે નીર વહે, ઉભા જોડીને હાથ.-પ્રભુજી૦ ૪
ભીમક ભક્ત હરિરાયનાં, થયા અતિશે દીલગીર,
પ્રભુજીની વિછડ્યાની વેદના, નેણો વહેરે નીર.-પ્રભુજી૦ ૫
ભીમકે કન્યા વળાવિયાં, દીધી સેના બહુ સાથ,
રથમાં બેસી પ્રભુજી ચાલીયા, પ્રેમાનંદનોરે નાથ.-પ્રભુજી૦ ૬

-: પદ-૬૭ ર રાગ ધોળ :-

રે હરિ કેજ્યો અમારા જઈ રામરામ;

રામ રામ રામ રામ રામ રે, હરિ સઉનાં તે લઈ લઈ નામ નામ.
નામ નામ નામ નામ નામ નામ રે, હરિ કે જો તે વિગતે સહુને;
સઉને સઉને સઉને રે તમારી, વાલી તે રીંછડી વહુને. ૨
વઉને વઉને વઉને રે હરિ, બીજી તમારી પટરાણીયો;
રાણીઓ રાણીઓ રાણીઓ રે તમે, જ્યાં ત્યાંથી ઝુંટીને આણીયો. ૩
આણીયો આણીયો આણીયો રે તમે, જાત ભાત કોઈની ન ગણી;
નગણી નગણી નગણી રે લાલ્યા, રીંછડી રૂપાળી રૂપની મણી. ૪
નિમણી નિમણી નિમણી રે એને, હરિ ભાભી તમારી ઓળખીખરી;
ખિખરી ખિખરી ખિખરી રે, હળમાં તાણી ટુંકી કરી. ૫
કિકરી કિકરી કિકરી રે હરિ, બહેન તમારી બહુ ગુણ ભરી;
ગુણ ભરી ગુણ ભરી ગુણ ભરી રે, એતો જોગી સાથે ચાલી નીસરી. ૬
નિસરી નિસરી નિસરી રે તમારી, ફઈને તો જઈએ બલિહારીયે;
હારિયે હારિયે હારિયે રે એક, પુત્ર તો જાયો કુંવારીયે. ૭
વારિયે વારિયે વારિયે રે બીજાં, નામ લેતાં સફુંચાઈએ;
ચાઈયે ચાઈયે ચાઈયે રે, સમજ મનમાને હરખાઈયે. ૮
ખાઈયે ખાઈયે ખાઈયે રે હરિ, કુલ તમારું અતી પાવન;
પાવન પાવન પાવન રે સર્વે, પાપના પુંજ નસાવન. ૯

સાવન સાવન સાવન રે એવા, ગુણ તમારા ગાયે સાંભળો;
સાંભળો સાંભળો સાંભળો રે, પ્રેમાનંદ કહે પાપ તેનાં બળો. ૧૦

-: ૫૮-૬૪ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ - ધન્ય ધન્ય દીન રળીયામણો.)

તુલસી પરણી પ્રભુ ચાલીયા, બેસી રથમાંયે શ્યામ રે;
કુંવરીને મોંયે બેસારીયાં, વામ ભાગો તે સુખ ધામ રે. ૧
વાજાં વાજે બહુ ભાતનાં, ગાયે માનની ગીત રે;
ભીમક વળાવાને નિસર્યા, પ્રભુજી સાથે બહુ ગ્રીત રે. ૨
ગદ ગદ થઈ વાણી ઉચરે, રૂડા ભીમક ભૂપ રે;
નાથ વિસરજોમાં મુજને, સુખ નિધિ સુંદર રૂપ રે. ૩
દાસ જાણીને સંભારજો, અવગુણ કરજો માફ રે;
અખંડ રેજો રે મારા ઉરમાં, ટળે ત્રીવિધીના તાપ રે. ૪
જાન વળાવી પાછા વળ્યા, ભીમકરાય નરદેવ રે;
જનમ સફલ કરી લીધલો, ભલી કીધી જે સેવ રે. ૫
પ્રભુજી વેગે પધારીયા, આત્યા પોતાને ધામ રે;
ગાજતે વાજતે મંદિરમાં પ્રભુ, આવ્યા પુરણ કામ રે. ૬
આવીને તોરણ ઉભા રહ્યા, પોંઘ્યાં માતાએ ગ્રીત રે;
એકી બેકી રમ્યા વરલાડલી, જાદવરાય જીતે રે. ૭
ગણપતિ પુજી પાય લાગીયા, વર કન્યાની જોડ રે;
લાડો લાડી છોડે દોરડા, પુરો પ્રેમાનંદના કોડ રે. ૮

-: ૫૮-૬૫ રાગ ધોળ :-

દોરડો નવ છુટે હો હરિવર, દોરડો નવ છુટે- હરિવર૦

એ તો ધનુષ્ય નહિં જે તુટે હો. - હરિવર૦

તમે શીદરે આકરા થાઓ હો; - હરિવર૦ પિતા વસુદેવને બોલાવો હો. - હરિવર૦ ૧
એ તો કન્યાના કરનું કંંકણ હો; - હરિવર૦ નથી ખાવું મહિ ને માંખણ હો. - હરિવર૦ ૨
એ તો કન્યાના કરનો સોહાગ હો; - હરિવર૦ નથી નાથવો કાલી નાગ હો. - હરિવર૦ ૩
એ દોરડો છુટશે જ્યારે હો; - હરિવર૦ આવશે બલભદ્ર વીર ત્યારે હો. - હરિવર૦ ૪
તમે શીદને થાઓ હેરાન હો; - હરિવર૦ લાગો વહુને પગે મેલો માન હો. - હરિવર૦ ૫
બોલે લાડીના પક્ષની નારી હો; - હરિવર૦ જાયે પ્રેમાનંદ બલિહારી હો. - હરિવર૦ ૬

-: ૫૮ - ૬૬ :-

(ઢાળ - કુન્દનપુર વિવાહ રચ્યો.)

વૃંદાતણું ગ્રતાંત જે, વર્ણવ્યું કરી ઉમંગ; સાંભળતાં નર નારીને, વધે પ્રિત હરિસંગ. ૧
વરતિ આખ્યાન જે, વૃંદાતણું અનૂપ; તે સંકોપે વરણવ્યું, હરિ સહિત સુખરૂપ. ૨
તુલસી વિવાહ વર્ણવિયો, પદ છાસઠ કરી પ્યાર; ઢાળ રમણિક રસ ભર્યાં, અડતાલિસ અતિસાર. ૩
હરણ સકલ સંતાપ દુઃખ, સકલસુખદ અભિરામ; ગણ્યા ચરણ અંક ચારસો, છાંસઠ અતિ સુખધામ.
દોહા પાંચ સંકેતના, ઉપર લખ્યા રસાલ; પ્રેમાનંદ કહે પ્રસત્ર રહો, હરિજન હરિ કિપાલ. ૪

ઇતિશ્રી પ્રેમાનંદ મુનિ વિરચિતે તુલસી વિવાહ સંપૂર્ણ.

॥ શ્રીસ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામુ ॥

સદગુરુ શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામી કૃત.

શ્રીરૂક્મણી વિવાહ

-: રાગ ધોળ - પદ - ૧ :-

કુન્દનપુર વિવાહ રચ્યો, સુષી ભુપતિ ભીમકરાય;
કન્યા તે દેવા શ્રીકૃષ્ણને, આનંદ ઉર ન સમાય. ૧
રૂક્મૈયે તે જાણ્યું, ઉર વ્યાપ્યો અતિશય કાળ;
કન્યા ન આપું શ્રીકૃષ્ણને, એ છે ગાયો તણારે ગોવાળ. ૨
રૂક્મૈયાનું મન મેલું ને, તેડાવ્યો શિશુપાળ;
રૂક્મણીએ તે ખબર જાણી, ને અંતર ઉઠી જાળ. ૩
દૂર ઘણી દ્વારા મતિ, રહ્યો લગ્ન વરચે દિન એક;
અંતરજામી આવજો, રાખજો મારી ટેક. ૪
એવું તે કહીને કુંવરી, કરી કાગળ લખવા આશ;
મુક્તાનંદ કહે માનીની, થઈ જકતથકી રે ઉદાસ. ૫

પદ - ૨

મારી સાર લેજો અવિનાશી રે, જાણી જન્મો જનમની દાસીરે;
વાંચી કાગળ વેલેરા આવો રે, મારા તનના તે તાપ બુઝાવોરે. ૧
દિન એક લગ્ન વરચે જાણીરે, વ્હેલા આવજો સારંગપાણીરે;
મેંતો તમ અર્થે તન કરીયું રે, મેંતો તમ ચરણો ચિત્ત ધરીયું રે. ૨
જોતાં વાટ નહિ આવો વ્હેલા રે, તજું પ્રાણ લગન થકી પહેલાંરે;
કહે મુક્તાનંદ મોરારીરે, વહાલા રાખજો ટેક અમારીરે. ૩

પદ - ૩

લઈને કાગળ વિપ્ર સિધાવ્યો રે, હરિની કરુણાથી દ્વારીકા આવ્યો રે;
દેખી દ્વારીકા મહા સુખધામરે, જેના રાજા છે સુંદર શ્યામ રે. ૧
જાલે વિપ્રને આવતો જાણીરે, ઉઠ્યા સનમુખ સારંગપાણી રે;
પુછી ક્ષેમને કાગળ લીધો રે, વાંચી પત્ર હૈયે દ્રઢ કીધો રે. ૨
પુજ્યા વિપ્રને દઈ ઘણું માનરે, જાવા તૈયાર થયા ભગવાન રે;
સાથે વિપ્રને રથમાં બેસારી રે, ચાલ્યા કુન્દનપુર શ્રીમુરારી રે. ૩
એવા ભક્તવત્સલ ગીરીધારી રે, જાય મુક્તાનંદ બલીહારી રે;

પદ - ૪

માનુની મનમાં ચિંતવે, કેમ નાવ્યા સુંદર શ્યામ; વાર કેમ થઈ વિપ્રને, નવ સરીયું મારું કામ. ૧
જો નહિ આવે જહુપતિ તો, તજુશ મારા પ્રાણ; એવામાં દ્વિજ આવીયો, જેમ આવે રામનું બાણ. ૨
વિપ્ર વદન જોઈ વનિતા, મન આનંદ વાધ્યો અપાર; પ્રાણજીવન પધારીયા, જગજીવન જગ આધાર. ૩
કુન્દનપુર હરિ આવીયા, સુષી ભુપતિ ભીમકરાય; સામા જઈ સન્માન કીધું, આનંદ ઉર ન સમાય. ૪
ત્રીકમ તોરણ આવીયા, વર્ત્યો ત્યાં જ્યયજ્યકાર; મુક્તાનંદ કહે માનીના, પુણ્યતણો નહિ પાર. ૫

પદ - ૫

દેવી પૂજાનો મસ લઈ ઘારીરે, ચાલી નીરખવા કુંજવિહારીરે;
સાથે લીધો પૂજાનો સામાનરે, નેણો નીરખવા શ્રીભગવાન રે. ૧
હરિના ભક્ત અનાદિના માનીરે, ભાવે પુજ્યાં ભવને ભવાનીરે;
વળતાં રૂપ પ્રકાશીયું ભાળીરે, પ્રેમે પામવા શ્રીવનમાળીરે. ૨

સંગે અસુર હતા રખવાળરે, દેખી રૂપ પડયા તત્કાળરે;
વેગે આવીયા અંતરજામીરે, મળીયા મુક્તાનંદના સ્વામીરે. ઉ

પદ - ૬

કરસાઈને રથ પર લીધાં રે, મનવાંધીત કારજ સીધાંરે;
કન્યા હરણકરીને હરિવળીયારે, સૈન્યસોતાત્યાં બળભદ્ર મળીયારે. ૧
વાંસે રૂકમૈયો ચક્કો શિશુપાળરે, લેશે કેમ કરી કન્યા ગોવાળરે;
બાંધી દ્વારકામાંહીથી લાવુંરે, નહિ તો પુરમાંહી પાછો ન આવુંરે. ૨
જઈને જદુપતિસંગ જુધ કરીયોરે, વ્હાલે સર્વે તણો મદહરીયોરે;
રૂકમૈયાની વાઢી છે દાઢીરે, કાપી કેશને મુક્યો છે કાઢીરે. ૩
રૂકમણીનો શોક નિવારીરે, મુક્તાનંદ કહે પધાર્યા મોરારીરે;

પદ - ૭

માધવપુરનો માંડવો, આવે જાદવકુણની જાન; પરણે તે રાણી રૂકમણી, વર વાંધીત શ્રીમગવાન. ૧
જાદવ જાનૈયા થયા, વળી માંડવીયા પણ સોય; વિષિસહિત વિવાહ રચ્યો, કસર ન રાખી કાંય. ૨
માણેક સ્થંભ મંડપ રચ્યો, મધ્યે ચોરી બાંધી સાર; મોહન આવ્યા માયરે, કોટી ભુવનના કીરતાર. ઉ
માયે તે મુગટ જડાવનો, કને કુંડળ મકરાકાર; બાંધે બાજુબંધ બેરખા, કોટે કોસ્તુભ મણિનો હાર.
શોભે ઘણા શણગારમાં, પીતાંબર અતિ ઉદાર; હેમકડાં બેઉ હાથમાં, પાયે ઝાંઝરનો ઝણકાર. ૫
વ્હાલાનું વદન સોહામણું, જાણે ઉગ્યો પુનમચંદ; મુક્તાનંદ કહે મોહનવરને, જોઈ થયો રે આનંદ.

પદ - ૮

વળતી લાડડીને શાણગારીરે, પીઠી ચોળીને પાટ બેસારીરે;
લીલી સાડી ધરી તન સારીરે, જેણો રીજે તે શ્રીમુરારીરે. ૧
સોળે શાણગાર અંગોઅંગ ધારીરે, ચાલી ભેટવા દેવ મુરારીરે. ૨
સંગે માનની મંગળ ગાયરે, તેની શોભા વર્ણવી ન જાયરે. ૩
એવી રીતે મંડપ મધ્યે આવ્યાંરે, તેડી પીયુછ પાસે પધરાવ્યાંરે. ૪
કર સાથ્યો ચરાચર સ્વામીરે, નારી માયરે મહાસુખ પામીરે. ૫
શોભે માયરે મહાસુખકારીરે, જાય મુક્તાનંદ બલિહારીરે. ૬

પદ - ૯

વરકન્યાની જોડ બિરાજેરે, જોતાં કોટી કામણ્બી લાજેરે;
વાજે દેવનાં વાજાં અપારરે, પરણે અખીલ ભુવનના આધારરે. ૧
બ્રહ્મા ઉચરે વેદ વચ્ચનરે, જ્યયજ્યકાર થયો ત્રિભુવનરે. ૨
ચારે ફેરા હરિસંગ ફરીયા રે, નારી જગના જીવનને વરીયાંરે. ૩
શોભે અખંડ અલૌકિક જોડરે, માથે બત્રીશ ભમરનો મોડરે; ૪
લાડો લાડી જમે છે કંસારરે, જેનો નિગમ ન પામે પારરે. ૫
મુક્તાનંદ કહે મહાસુખકારીરે, એવાં ચરિત્ર કરે જીરધારીરે. ૬

પદ - ૧૦

કંસાર જમતાં કામની, બોલે વિવિધ વચન રસાળ;
શામ સુંદર તે સાંભળે, હસતા તે દીનદયાળ. ૧
બંદીજન જ્ય જ્ય કરે, ગાય ગાંધર્વ મધુરાં ગાન;
અનંત નાચે અપ્સરા, સુર આવ્યા ચડી વિમાન. ૨
બ્રહ્માદિક સુર પુષ્પની, વૃષ્ટિ કરે તે વારમવાર;
ઢોલ નગારાં ગડગડે, વાળંગનો નહિ પાર. ૩

ચારે મંગળ વરતીયાં, વરકન્યાની ભલી બની જોડ;
રૂકમણી લઈને આવિયા, દ્વારીકા શ્રીરણાંદોડ. ૪
દીન જાણીને દયા આણી, પુરી મનની આશ;
મુક્તાનંદ કહે ચરણ સેવા, દઈને રાખ્યા પાસ. ૫

પદ - ૧૧

શ્રીકૃષ્ણ પરણ્યા રૂકમણીને, આવ્યા તે નગર મોઝાર;
જેણે એ વિવાહ નીરખીયો, તેના પુણ્યતણો નહિ પાર. ૧
પ્રેમશું માતાએ પૌખીઆ, જગજીવન જગદાધાર;
લઈ ઉમંગો શ્યામનાં, વારણાં વારમવાર. ૨
પુરવાસી સહુ પ્રેમશું, નીરખતાં નટવર નાથ;
જન્મ સુફણ કરી જાણીયો, મહાસુખી થયો સર્વે સાથ. ૩
રૂકમણીએ જે ધારીયું, તે સાચું કીધું શ્યામ;
ભક્તજનના લાડ પાળો, એવા છે કરુણાના ધામ. ૪
અધમ જન ઓધારવા, થયા મનુષ્યરૂપે મહારાજ;
પાવન જશ વિસ્તારીઓ, સુણતાં તે સીજે કાજ. ૫
નરનારી જે રૂકમણીનો, વિવાહ શીખે ને ગાય;
તેને તે રીજે શ્રીહરિ, સર્વે પાતક પ્રલય થાય. ૬
શેષજી પાર ન પામીયા, કહેતાં તે હરિયશ સાર;
તોય તેના ગુણ ગાવવા, જાણીને અધમ ઓધાર. ૬
મુક્તાનંદ કહે મહાપ્રભુની, અચળ જુગ જુગ જોડ;
શ્રોતાજન જે સાંભળે, તે બોલે જ્ય રણાંદોડ. ૭

પદ-૧૨-રાગ ફિટાણા

અવિદ્યા નકટી છે નાર, પ્રભુથી પાછી ભાગે જો;
એનુ કહ્યું કરશે તેની સાથ, જમનું લારું લાગે જો. ૧
જમનું જબરું જોર, મારશો મોહેરું બાંધી જો;
બોલો શું કુટડા બોલ, આવડી શી આવી આંધી જો. ૨
બુડી મરો લાગે છે લાજ, વેણ શું વાંકાં કાઢો જો;
પ્રભુ વીના જે બોલે બોલ, જીભલડી ઘશી કાઢો જો. ૩
હરિ ભજતાં આવે લાજ, કુડમાં કેવાં રાજ જો;
મુક્તાનંદ કહે મુરખ લોક, પાધરાં દિસે પાજ જો. ૪

-: પદ-૧૩ :-

નાની મોટી વરતીયું સાંભળીને રેશો, જગના જીવનને કોઈ દોષ ન દેશો. ૧
શુતીને સાંભળ્યા વિના ભષ મતી થાશો, વિમુખ થઈને ઘણાં ખાસડાં ખાશો. ૨
સમજુને શીખામણ લાગે ભજે અવિનાશી, મુરખ ન માને તેને જમડાંની ફાંસી. ૩
પ્રભુને ભજે તેને સઘળે છે સારું, મુક્તાનંદ મુરખને સઘળે અંધારું. ૪

-: પદ-૧૪ :-

(ઢાળ - ધન્ય ધન્ય દીન રળીયામણો.)

દુરલભ અવસર આવ્યો રે, પ્રાણી ભજી લ્યો અવિનાશી; પ્રગટ થયા છે વહાલો, વૃદ્ધાવન વાસી. ૧
દર્શાન દઈને દુઃખ, કાપે ગીરધારી; શાસે ઉશ્યાસે, ભજે દેવ મોરારી. ૨
આ અવસર નહી યેતો, તો ઘણું દુઃખ સહેશો; ઉંટને ગધેડાં થઈને, ભાર તે વહેશો. ૩

પ્રભુને વિસારી કોઈ, બીજે ચાળે ચઢશો; મુક્તાનંદ કહે મતી મુઢ, નરકમાં પડશો. ૪

-: ૫૬ - ૧૫ :-

(ઢાળ – મેંતો સર્વે સંગાથે તોડી રે. સાહેલી.)

આજ ભવજળ પાર ઉતરીયારે આનંદ ભરયાં,

મારાં સેજે તે કારજ સરીયાં રે આનંદ ભરયાં. ૧

મારી મતી મોહન સંગ લાવી રે આનંદ ભરયાં. ૨

મદ મોહને રોતાં કરીયાં રે આનંદ ભરયાં; મેં તો સુંદર વર ઉર ધરિયારે આનંદ ભરયાં. ૩
ત્રિલોકમાં તિરથ કરીયાંરે આનંદ ભરયાં; શામળીયાને ચરણો દીધારે આનંદ ભરયાં. ૪
મુક્તાનંદ મોહન મન ધારી રે આનંદ ભરયાં; મેં તો દુશ્મન દુગ્ધા વિસારી રે આનંદ ભરયાં. ૫

॥ ઈતિશ્રી તૃક્ષમણી વિવાહ સંપૂર્ણમ् ॥

શ્રીસ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ્

-: સદ્ગુરુ ગોપાલદાસ કૃત :-

શ્રીલક્ષ્મી વિવાહ

-: ૫૬-૧ રાગ ધોળ :-

(ઢાળ – કુન્દનપુર વિવાહ રચ્યો.)

સિંહુ સુતાલઈ અંકમાં, બેઠા સિંહાસન સુખરૂપ;
પુત્રી તુલ્ય વર ક્યાં હશે, સર્વ ભૂપોના એક ભૂપ. ૧
કન્યા કરમાં લઈ રમાડે, ને વિચારે એમ તાત;
બ્રહ્મા ભવ સુર દેવમાં, નવ ઘટે વિવાહની વાત. ૨
લક્ષ્મી માતા સર્વની, એમ કહે વિરંચી વેદ;
પુરુષોત્તમ એના પતિ, થાશે એમાં નહિ કાંઈ ભેદ. ૩
સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળમાં, જોયું વિચારીને આપ;
સુતા સમ કોઈ વર નવ દીઠો, એવા વિવેકી બાપ. ૪
રત્નાકરે રાજ થઈ, મન કર્યો તે શુદ્ધ વિચાર;
દાસ ગોપાલ કહે વર અલોકિક, જેરાયા જગ આધાર. ૫

-: ૫૬-૨ ઢાળ બીજો :-

(ઢાળ – મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

લક્ષ્મી કહે છે પિતાજીને વાણી રે, વર વરવા તે સારંગ પાણી રે. ૧
મેંતો ટેક અચળ એવી ધારી રે, વર પરણાવો કુંજ વિહારી રે. ૨
પિતા પુરુષોત્તમ વર જોજો રે, નહિ તો લાજ મારી નવ ખોજો રે. ૩
મારો મનમાં છે એવો વિચાર રે, પ્રભુ વિના નથી બીજે પ્યાર રે. ૪
દાસ ગોપાલ કહે હરિ સાચા રે, બીજા પતિ છે સર્વે કાચા રે. ૫

-: ૫૬-૩ :-

હાથ કલમ ને ખડીયો લીધો રે, લખી કાગળ બ્રહ્માજીને દીધો રે. ૧
તમો જાઓ વિરંચી વહેલા રે, કહેજો વચન વિચારીને પહેલા રે. ૨
સિંહુ સુતા કુમારી છે એક રે, માટે આવીને રાખજો ટેક રે. ૩
અષ્ટ આવરણની પર રહે છે રે, કૃષ્ણ મૂર્તિ સાકાર જેને કહે છે રે. ૪
દાસ ગોપાલ કહે નિરધારી રે, વિવાહ હરિસંગ કરજો વિચારી રે. ૫

-: ૫૬-૪ ઢાળ પ્રથમ :-

(ઢાળ - કુન્દનપુર વિવાહ રચ્યો.)

ખત્મા ગયા ગૌલોકમાં, દીઠા દૂર થકી અવિનાશ;
 સનમુખ જૈને શ્રી હરિ, કર જાલી બેસાર્યા પાસ. ૧
 કાગળ દીધો કૃષ્ણ ને, ખત્મા બોલ્યા જોડીને બે હાથ;
 હું છું સેવક રાજનો, તમે અખિલ ખત્માંડ નાથ. ૨
 સિંધુ સુતાને કારણો, મને મોકલ્યો મહારાજ;
 કેશવ કાગળ વાંચીને, તમે કરજો વિચારીને કાજ. ૩
 કાગળ વાંચીને કૃપા સિંધુ, કહે ખત્માજીને વાત;
 ઘડિયાં લગ્ન લેવરાવજો, કન્યા પરણીશ હું સાક્ષાત. ૪
 ખત્મા વિવાહ કરી, લગ્ન લૈને આવ્યા સિંધુની પાસ;
 દાસ ગોપાલ કહે રાજુ થયા, મન ચિંતા પામી નાશ. ૫

-: ૫૬-૫ ઢાળ બીજો :-

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

જોષી તેડાવ્યા વિદ્ધાન સાર રે, લીધાં લગ્ન જોવરાવીને ત્યાર રે.
 ગોળ વેંચ્યો ઘરોઘર જૈને રે, થાલ સુંદર હાથમાં લઈને રે.
 ગીત મંગલ કારી ગાવે રે, લખી કંકોતરી હુલસાવે રે.
 મેલ્યા બ્રાહ્મણ ચારે દિશે રે, ચોખા પિલા ઘરોઘર દેશે રે.
 દાસ ગોપાલ કહે લઈને વારીરે, આવ્યાં ગંગા જમુના તે વાર રે.
 બેઠા સિંધુ સુતાને લૈને રે, વાત કરે છે તાજી દૈને રે.
 વિશ્વકર્માને બોલાવી કે છે રે, પોતે સામાન સર્વેને દેછે રે.
 રચ્યો મંડપ માણિક્ય માણિએરે, મુને માલ આપ્યો છે એ ધણિયે રે.
 દાસ ગોપાલ કહે ફુલહારી રે, બાંધ્યો ચંદરવો તે સુધારી રે.

-: ૫૬-૬ :-

(ઢાળ - કુન્દનપુર વિવાહ રચ્યો.)

સિંધુ સુતાને કારણો, આવી પુરુષોત્તમની જાન;
 અક્ષર ધામથી આવીયા, સૌને દેવા દર્શન દાન. ૧
 હસ્તી ઘોડા રથ પાલખી, તેની મારગમાં ભીષ્યાણ;
 હુંદુભિ વાગે અતિ ઘણાં, શેત ચમરને નિશાન. ૨
 ન્રિકમ પધાર્યા તોરણો, લૈને સર્વે પોતાનો સાથ;
 શ્રીફળ લૈ ઉભા શામળો, હેમ કડાં શોભે બે હાથ. ૩
 સિંધુ પત્નિ આવ્યાં પોંખવા, ભરી મોતીડાનો થાળ;
 પ્રભુ પોંખી લીધા માયરે, ચોખા ચોડ્યા સુંદર ભાલ. ૪
 મંડપમાં પધારિયા, મૂક્યો કનક બાજોઠ સાર;
 દાસ ગોપાલ કહે ઉપર બેઠા, હસિને ધર્મ કુમાર. ૫

-: ૫૬-૭ ઢાળ બીજો :-

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

લક્ષ્મીજીને પીઠી કરાવી રે, સાડી સુંદર અંગો ધરાવી રે. ૧
 ચૂડો પેરાવ્યો સુવર્ણનો સારો રે, જોઈને રીજયો તે નંદ હુલારો રે. ૨
 સર્વે આભરણ પેરાવ્યાં અંગો રે, દાંત રંગ્યા છે રાતે રંગો રે. ૩

લક્ષ્મી પધરાવ્યાં પિયુણ્ણી જોડ રે, માથે ભત્રીશ ભમરીનો મોડ રે. ૪
ચાર મંગળ સ્વામી સંગ ફરિયાં રે, દાસ ગોપાલ કહે હરિ વરિયા રે. ૫

-: ૫૬-૮ :-

કંસાર જમે લાડી લાડો બે હાથે રે, ધન્ય ભાગ્ય સ્વામી એવા માથે રે. ૧
દશે દિશાના દિંગજ આવ્યા રે, નીર ઉન્મત ગંગાનાં લાવ્યા રે. ૨
સિંહુ ચરણ પખાળીને લુવે રે, દેવ દૈત્ય દૃષ્ટિ સર્વે આ જુવે રે. ૩
બ્રહ્મા બોલે છે વેદની વાણી રે, ઉઠ્યા પરણીને સારંગપાણી રે. ૪
રત્નાકરે કન્યા દાન દીધાં રે, દાસ ગોપાલ કહે પુન્ય લીધાં રે. ૫

-: ૫૬-૯ ઢાળ પ્રથમનો :-

(ઢાળ - કુન્દનપુર વિવાહ રચ્યો.)

મુખ કમળ સોહામણું, રૂદું શોભે ભાલ વિશાળ. બાંધે બાજુ બંધ બેરખા, પહેરી ગળે મોતિની માળ. ૧
કુંડલ પહેર્યાં કાનમાં, માથે મુગાટ રત્ન જડેલ. નખ શિખ મૂર્તિ નાથની, જોઈ મનમાં રંગ ચડેલ. ૨
જામો જરિનો જળહળો, પેર્યો સોનેરી સુરવાલ. કમર કટારો વાંકડો કસ્યો, બંકો બિહારી લાલ. ૩
જાયક સૌ ભેળા થઈ, વાજાં વજાડે બહુ રીત. અપસરાઓ નૃત્ય કરે ને, ગંધર્વ ગાયે ગીત. ૪
મંડપ છાયો મોતીએ, વળી ચોરી બાંધી સાર. દાસ ગોપાલ કહે લક્ષ્મીના, પુણ્ય તણો નહિ પાર. ૫

-: ૫૬-૧૦ ઢાળ બીજો :-

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

કન્યા લઈ નારાયણ વળિયા રે, ગ્રાણ લોકના તાપ ટળિયા રે.
આપી પહેરામણી બહુ સારી રે, તેણે રાજુ થયા ગિરધારી રે.
લક્ષ્મીને વિમાને બેસારી રે, પુંયા ગોલોકમાં મુરારી રે.
એના મહિમાનો પાર ન આવે રે, તોય ભક્તને લાડ લડાવે રે.
સિંહુ સુતા વળાવિને આવ્યા રે, દાસ ગોપાલ કહે ઘણું ફાબ્યા રે.

-: ૫૬-૧૧ :-

(વાણેલાં ભલે વાયાં રે - એ ઢાળ)

જાગિ જુઓ અવસર આવ્યો આજ કે, હરિ વિચરિયા રે,

પ્રભુ પ્રગટ્યા રે લૈ સંત સમાજ કે, હરિ વિં ૧

કળી મધ્યે રે બાંધી ધર્મની પાજ કે, હરિ વિં ૧ જેને કેછે રે બ્રહ્મ મહોલના રાજ કે, હરિ વિં ૨
એને ભજતાં રે સુધરે સર્વે કાજ કે, હરિ વિં ૩ શિદ રાખો રે ઊંચા કુળની લાજ કે, હરિ વિં ૩
અજ્ઞાની રે નવ જાણો એ વાત કે, હરિ વિં ૪ જાણી જોઈ કરે પોતાની ઘાત કે, હરિ વિં ૪
દાસ ગોપાલ કહે ગુણ કેરા જાજ કે, હરિ વિં ૫ શિવ બ્રહ્મા રે સુર મુનિ શિરતાજ કે, હરિ વિં ૫

-: ૫૬-૧૨ :-

(આવ્યો આવ્યો દ્વારિકાનો ચોર - એ ઢાળ)

કરિ લ્યોને સુકૃત કરમાંઈ, હરિ ઘેર આવિયા રે;
ચંચળ મૂર્તિ ચટકંતી ચાલ, મોહન મન ભાવિયા રે. ૧
ઘણે પુણ્યે ઘેર બેઠાં આજ, મલ્યા મુને માવજી રે;
અભિલ બ્રહ્માંડના આધાર, એ સર્વેના રાવજી રે. ૨
અમરવર વર્યા અવિનાશ, અચળ પદ જાણીને રે;
બીજા પતિ પામે સર્વેનાશ, વિષય સુખ માણીને રે. ૩
નરનારી પરણી પસ્તાય, જનમ એણે જાય છે રે;
હરિવર વર્યા વિના કાળ, નિરંતર ખાય છે રે. ૪

સહજાનંદ ઓળખીને આજ, સદા સુખ માણજો રે;
કહે દાસ ગોપાલ આ વાત, સત્ય કરી જાણજો રે. ૫

-: ૫૬-૧૩ :-

(અવિદ્યા છે નકટિ નાર - એ ઢાળ)

વરિ ત્યોને વિદ્ધિલવર, અવસર આવ્યો રૂડો જો, વર જાસે બીજા જરૂર, પેરીયો અમર ચુડો જો. ૧
હરિવર સાચા અખંડ, બીજું સર્વે કાળે ગળ્યું જો, અજ્ઞાની સર્વે લોક, સહેજે તેમાં ભળ્યું જો. ૨
પ્રભુ મેલી પામર લોક, ઠાલાં ઠાલાં કુલ્યાં ફરે જો, વિષય સુખ લેવાને કાજ, વલખાં મારી મરે જો. ૩
શ્યામ મેલી સુનો સંસાર, ત્રણે તાપે જરે જો, ઝેર બીજ ખાવાં જરૂર, અમર કેને કરે જો. ૪
ધર્મ હીન થાશે ફજેત, જૈને હિમાલય ગળે જો, કહે દાસ ગોપાલ વાત, નિશ્ચય આવિ મળે જો. ૫

-: ૫૬ - ૧૪ :-

આજ જનમ સુફળ થયો મારો રે, ઘનશ્યામ વરી, મળિયા નટવર નંદ દુલારો રે, ઘનશ્યામ વરી. ૧
મારાં પુણ્ય તણો નહિ પાર રે, ઘનશ્યામ વરી, પરણી અભિલ ભુવનના આધાર રે, ઘનશ્યામ વરી. ૨
મનવૃત્તિ મોહન સંગ જોડી રે, ઘનશ્યામ વરી, આશ સર્વે જગતથી તોડી રે, ઘનશ્યામ વરી. ૩
મને મળિયા સહજાનંદ સ્વામી રે, ઘનશ્યામ વરી, સર્વે તીરથનું ફળ હું પામી રે, ઘનશ્યામ વરી. ૪
દાસ ગોપાલ કહે શિશ સાટે રે, ઘનશ્યામ વરી, અંગ અર્થું હરિને માટે રે, ઘનશ્યામ વરી. ૫

-: ૫૬ - ૧૫ :-

(હું તો થાળ ભરું રે સગ મોતીયે - એ ઢાળ)

હું તો વર વરી રે વરણાગીઓઠ ટેક૦

પોતે સહજાનંદ ભગવાન; રૂડી મૂર્તિ મનોહર માવની;
બહુ શોભે છે લિને વાન, હું તો વર૨૦ ૧
જેને નિગમ નિરંતર વર્ણવે, તોય પાર ન પામે લવ લેશા;
એતો પ્રગટ પ્રણામ મુજને મલ્યા રે, વાલો થઈને નટવર વેશ. હું તો વર૨૦ ૨
મુને ઘણા દિવસ ગયા રે નિહારતાં, ઘેર બેઠાં આવી જાન;
સાચું સગપણ દેર્યું ઘનશ્યામ શું, પરણી પુરુષોત્તમ કરી તાન. હું તો વર૨૦ ૩
દાસ ગોપાલ કહે સત્ય વારતા, સ્વામિ પ્રગટ થયા છે આપો આપ;
એવા પતિ શિર ઉપર ધારજો, મટે જન્મ મરણાના સંતાપ. હું તો વર૨૦ ૪

-: ૫૬ - ૧૬ :-

મારે દિનરે મંગલકારી આવિયો રે, કર્યો વિવાહ વિદ્ધિ વર સંગ;
બીજા પુરુષ સામું રે હવે નવ જોવું, મનમાં ચચિયો મોહન કેરો રંગ. મારે૦ ૧
મારો કરુણા કરી કર જાલિયો, હવે નથી બીજાની તે આશ;
જેનાં દર્શન દુર્લભ દેવને, નિત્ય રહે તે મારે પાસ. મારે૦ ૨
આવ્યા અક્ષાર ધામથી અલબેલડો, કરવા જીવ અસંખ્ય બ્રહ્મરૂપ;
એવા વર વરતાં રે શાની લાજડી, બીજા વર માયાના છે કુપ. મારે૦ ૩
દાસ ગોપાલ કહે રે મુજને વર્યાં, આજ થઈને ધર્મ કુમાર;
એનું શરણું ગ્રહે રે સુખ પામીએ, ટળે સર્વે ચોરાસીનો માર. મારે૦ ૪

-: ૫૬ - ૧૭ :-

શોભા શીરે કહું ઘનશ્યામની, બની છબી અલૌકિક આજ;
એને જોવા સારું રે મેં તો ત્યાગીઓ, સર્વે કુટુંબ કેરો સમાજ. શો૦ ૧
રૂડાં ચરણ હરિનાં રણીયામણાં, વળી નખની અરુણતા લાલ;
ગોળ પાન ધુંટી રે તેની ઉપરે, બેઉ પગે ઝાંઝર કેરો તાલ. શોભા૦ ૨

રૂડો સુરવાલ પેયો તે શોભતો, નાડી લટકે છે હીરની સાર; બાંધ્યો કટિ કંદોરો જડાવનો, કશ્યો કમરે સોનેરી કટાર. શોભાં ઉ દાસ ગોપાલ કહે સુખ આપવા, આવ્યા અખિલ ભુવનના આધાર; જાણું જતન કરીને મારા જીવનમાં, રાખું નિત્ય મૂર્તિ સાકાર. શોઠ ૪

-: ૫૮ - ૧૮ :-

સખી મનદું મોયું રે એના રૂપમાં, દેખી સર્વે અંગે શાણગાર; એવી શોભા ત્રિલોકીમાં નવ મળે, જોતાં જેર થયો છે સંસાર. સખી ૧ સખી જામો જર કસીયો રે જહુનાથજી, પેરી ઉભા છે ધર્મ કિશોર; માંહી ભરત ભર્યા બહુ ભાતનાં, શોભે સુંદર સોનેરી કોર. સખી ૨ સખી વેઢ વીંટી કડાં બેઉ હાથમાં, પેરી દર્શન આપે દ્યાણ; ગળે અજબ સોનેરી રે ઉતરી, રાજે ઉપર મોતીની માળ. સખી ૩ સખી મંદ હાસ અધર અતિ રાતડા, દંત પંક્તિ કરે છે પ્રકાશ; દાસ ગોપાલ કહે એને નિર્ભતાં, દુઃખ દારિદ્રય પામે તે નાશ. સખી ૪

॥ ઈતિ શ્રીલક્ષ્મી વિવાહ સંપૂર્ણમ् ॥

-: સુષ્ટિ વર્ણન :-

ધોળ રાગ :- ૫૮ - ૧ :-

(સર્વે સખી જીવન જોવાને ચાલો રે - એ ટાળ)

અક્ષર થકી બીજા બ્રહ્મ કહે છે ભિન્નરે, તે તો પામે બ્રહ્મ સુપુસ્તિમાં લીન રે. ૧ માયામાંથી નિસરવા નવ પામે રે, કોટિ કલ્પે મનુષ્ય જન્મ નહિ આવે રે. ૨ વાયકતાજાને બ્રહ્મ શીખીને લીધો રે, મૂર્ખાઈ માંથી નર દેહ ખોટો કીધો રે. ૩ બ્રહ્મ થઈને અધર્મ કરે છે અપારરે, મુવા કેડે ખાય છે જમના માર રે. ૪ વેદ માર્ગ બાંધ્યો તે તોડીને વર્તે રે, દાસ ગોપાલ કહે પાપિ તે સૌ કરતે રે. ૫

-: ૫૮ - ૨ :-

વેદ કરી બોલે છે નરનાર રે, કે છે મારો મત છે વેદથી બાર રે. ૧ નીચ કર્મ કરે છે નરનારી રે, માત સુતા ભગીનીમાં બ્રહ્મ ધારી રે. ૨ લોભે કરી જીવ મારે છે જાણી રે, બ્રહ્મ થઈને લોપ કરી વેદ વાણી રે. ૩ સભરબ્રહ્મ ભર્યો એમ કહે વાત રે, પાપ પુણ્ય કુને છે સાક્ષાત રે. ૪ મુખે બ્રહ્મ શિખિને પામ્યા છે રીજ રે, દાસ ગોપાલ કહે ન મળે માંહી બીજ રે. ૫

-: ૫૮ - ૩ :-

અક્ષર બ્રહ્મ જેને કે છે નિરાકાર રે, બીજે રૂપે રહ્યો છે સાકાર રે. ૧ બ્રહ્મ જ્યોતિ એ છે તે જ નિરાકાર રે, એને વિપે પુરુષોત્તમ છે સાકાર રે. ૨ દિવ્ય સિંહાસને બેઠા કરી વાસ રે, કોટિ સૂર્ય સરખો છે એનો પ્રકાશ રે. ૩ દિવ્ય મૂર્તિ સર્વનું કારણ જાણોરે, એના તેજે અજ્ઞાની જીવ ભરમાણો રે. ૪ પુરુષોત્તમ વિના કર્તા નથી કોઈ રે, દાસ ગોપાલ કહે પ્રગટને જોઈ રે. ૫

-: ૫૮ - ૪ :-

એકશ્વરુતિ કહે છે અપાણિ ન પાદ રે, બીજશ્વરુતિ કહે છે વેદ કર્યો સાદ રે; ગ્રીજ શુતિ કહે છે અખિલ બ્રહ્મ ભાસે રે, ચોથી શુતિ કહે છે ઘટવત સર્વે નારો રે. ૧ બ્રહ્મમૂર્તિ ભગવાનની એક જાણોરે, બીજા સર્વે માયાના છે તાંણો રે;

હરિનાં સર્વે કિરણ છે દિવ્યાકારરે, ભૂપર આવી જણાવે માયાના આકારરે. ૨
અક્ષરાતીત અખંડ અંતર જામી રે, એનો મહિમા જાણે છે ભક્ત નિષ્કામીરે;
અગણિત બ્રહ્માંડ સરજ્યાનું મન ધારીરે, એવા સંકલ્પ કરીને કુંજ વિહારીરે. ૩
અક્ષર રૂપ દણી કરી જોયું જ્યારે રે, માયા રૂપે સ્ત્રીયે ગર્ભ ધાર્યો ત્યારે રે;
પ્રકૃતિ પુરુષમાંથી પ્રધાન પુરુષ થાયરે, એમાં સર્વે કોટાનકોટિ યુથ કહ્યાંરે. ૪
સર્વમાંથી એક પ્રધાન પુરુષ કૈયે રે, દાસ ગોપાલ કહે ધારિને લેજો હૈયે રે. ૫

-: ૫૮ - ૫ :-

પ્રધાન પુરુષમાંથી મહત્તત્વ થયું રે, એનું બાળક સમજી વિચારીને કહ્યું રે. ૧
ત્રિવિધિ અહંકાર મહત્તત્વમાંથી થયો રે, જગના અંકુર રૂપે એનો સુત કહ્યો રે. ૨
તામસ અહંકારમાંથી શબ્દ થયો જાણો રે, એનો સુત આકાશ થયો પરમાણો રે. ૩
વિયતમાંથી સ્પર્શ થયો રૂડિ રીત રે, એનો સુત વાયુ છે પરમ પુનિત રે. ૪
વાયુમાંથી રૂપ થયું તત્કાળ રે, દાસ ગોપાલ કહે તે તેજનું લાલ રે. ૫

-: ૫૮ - ૬ :-

તેજમાંથી રસની ઉત્પત્તિ કેવી રે, એની સુતા જલ ધારી ને લેવી રે. ૧
અંબુમાંથી ગંધ થયો છે તે કૈયે રે, એની સુતા પૃથ્વી ધારીને લૈયે રે. ૨
એવી રીતે અંડ ઘટ બન્યો જેહ રે, આદ્ય બ્રહ્મા વૈરાટનો છે એ દેહ રે. ૩
નાભિમાંથી બ્રહ્મા થયા તત ખેવ રે, હદ્યથી થયા છે વિષ્ણું દેવ રે. ૪
લલાટથી થયા છે શિવજી અનૂપ રે, દાસ ગોપાલ કહે સંહાર રૂપ રે. ૫

-: ૫૮ - ૭ :-

રજોગુણી બ્રહ્માએ વિશ્વ સરજી દીધું રે, સત્વગુણી વિષ્ણુએ પોષણ કીધું રે. ૧
ભાગવતમાં શિવ કહ્યા છે ભૂત નાથ રે, પ્રલય કાળે ત્રિશુલ લે છે બે હાથ રે. ૨
અતલ વિતલ સુતલ તલાતલ ધારી લૈયે રે, રસાતલ મહાતલ પાતાલ કૈયે રે. ૩
ભૂર્ભૂર્વર સ્વર મહરને જન રે, તપ સત્ય બ્રહ્માનું ભુવન રે. ૪
ચૌદ લોકે કાળ કરે પ્રવેશ રે, દાસ ગોપાલ કહે બ્રહ્માથી લૈને શોષ રે. ૫

-: ૫૮ - ૮ :-

જંબુ પલકને શાલ્મલી કુશ કૈયે રે, કોંચ શાક પુષ્કર ધારિને લૈયે રે. ૧
જમ્બુદ્વિપ લાખ જોજનનો કેવો રે, બે લાખ જોજન પલક દ્વિપને લેવો રે. ૨
ચાર લાખ જોજન શાલ્મલી દ્વિપને જાણો રે, આઠ લાખ જોજન કુશ દ્વિપ પરમાણો રે. ૩
સોળ લાખ જોજન કોંચ દ્વિપ અતિ ઘ્યારો રે, બત્તીશ લાખ જોજન શાક દ્વિપ સારો રે. ૪
ચોસઠ લાખ જોજન પુષ્કર દ્વિપ જોઈ રે, દાસ ગોપાલ કહે મન મોઈ રે. ૫

-: ૫૮ - ૯ :-

લાખ જોજન ખારા જલનો સિંધુ કહ્યો રે, બે લાખ જોજન ઈક્ષુ રસનો રહ્યો રે. ૧
ચાર લાખ જોજન સુરાનો છે ભરેલો રે, આઠ લાખ જોજન ધીનો છે ઠરેલો રે. ૨
સોળ લાખ જોજન ક્ષીરનો છે બોળો રે, બત્તીશ લાખ જોજન દવિ મંડોદ છે સાર રે. ૩
ચોસઠ લાખ જોજન મીઠો મેરામણ સિંધુ રે, ફરતો ગિરી લોકાલોક અભિરામ રે. ૪
સમ દ્વિપ સાત સમુક્ર કહ્યા રે, દાસ ગોપાલ કહે મેરુ ફરતા રે. ૫

-: ૫૮ - ૧૦ :-

જંબુદ્વિપ લાખ જોજનનો છે લવ રે, એના રૂપાળા ખંડ કહ્યા છે નવ રે. ૧
લાખ જોજન મેરુ સોનાનો જાણો રે, ભૂમિ મધ્યે કર્ણિકા કાર પ્રમાણો રે. ૨
મેરુ થકી ઉત્તાર દિશાનો કહ્યો રે, રમ્યક નામે ખંડ ધારી લૈયે રે. ૩

એમાં મત્સ્ય રૂપે રહ્યા હરિ આપ રે, મુખ્ય ભક્ત સાવર્ણિ મનુ જપે જાપ રે. ૪
હિરણ્ય મય ખંડે કુર્મજી રહે છે રે, દાસ ગોપાલ અર્થમા મુખ્ય ભક્ત રહે છે રે. ૫

-: ૫૬ - ૧૧ :-

કુરુ નામે ઉત્તાર ખંડ છે છેલો રે, એમાં વરાહ રૂપે રહ્યા અલબેલો રે. ૧
મુખ્ય ભક્ત પૃથ્વી સેવે કરી પ્રિત રે, રાખી સર્વે ધર્મ રમાની રીત રે. ૨
મેરુ થકી પશ્ચિમની કહે વાત રે, કેતુ માલ ખંડ રહ્યો છે સાક્ષાત રે. ૩
એમાં પ્રધુમન રહ્યા છે પોતે રે, મુખ્ય ભક્ત લક્ષ્મીજી છે જોતે રે. ૪
ઈલાવૃત ખંડે સંકર્ણણ ઈશ રે, દાસ ગોપાલ કહે શિવજી છે શિષ્ય રે. ૫

-: ૫૬ - ૧૨ :-

મેરુ થકી પુર્વ દિશા અતિ શોભે રે, ભગ્રાશ ખંડ જોઈ મન લોભે રે. ૧
એમાં હયશ્રીવ રૂપે રહ્યા કરિ વાસ રે, મુખ્ય ભક્ત ભગ્રશ્વા નામે દાસ રે. ૨
મેરુ થકી દક્ષિણ હરિ વૃષ ખંડ રે, એમાં નૃસિંહ રૂપે હરિ છે પ્રચંડ રે. ૩
મુખ્ય ભક્ત પ્રહલાદજી છે ઓક રે, શિર સાટે ભજે છે રાખિને ટેક રે. ૪
કિં પુરુષ નામે ખંડ અતિ ઘારો રે, દાસ ગોપાલ કહે જોતાં ઘણો સારો રે. ૫

-: ૫૬ - ૧૩ :-

એમાં રામ લક્ષ્મણ રહે સુખ દાઈ રે, મુખ્ય ભક્ત હનુમાન સેવે છે ધાઈ રે. ૧
ભારત નામે છેલો ખંડ છે એવ રે, એમાં રહ્યા નરનારાયણ દેવ રે. ૨
મુખ્ય ભક્ત નારદજી કરે સેવા રે, કથા શ્રવણ કરે ત્યાગી સર્વે મેવા રે. ૩
અષ્ટ ખંડ થકી ભરત ખંડ સાર રે, એમાં યુગો યુગો લે છે હરિ અવતાર રે. ૪
દાસ ગોપાલ કહે ભજુ ઘનશ્યામ રે, યુગો યુગો પામે છે અક્ષારધામ રે. ૫

-: ૫૬ - ૧૪ :-

વિભૂતિયું સર્વે કહી છે મેં જાણી રે, એના કર્તા સહજાનંદ પરમાણી રે. ૧
ઉત્પશ થૈને જેજે સ્થિતિને પામે રે, પ્રલય કાળે તેના તે દેહ વામે રે. ૨
તેની હવે રીત્ય કહી છે વિચારી રે, ક્ષણ ક્ષણ નાસે નિત્ય પ્રલયમાં દેહ ધારી રે. ૩
નિમિતા પ્રલય બ્રહ્માનો દિન જાણો રે, દશ લોક જલમાં જાય તણાણો રે. ૪
સત યુગ ત્રેતા દ્વાપર ને કલિ જાય રે, દાસ ગોપાલ કહે ચોકડી એક થાય રે. ૫

-: ૫૬ - ૧૫ :-

એવી જ્યારે હજાર ચોકડી ચકે રે, ત્યારે ચૌદ ઈન્દ્ર ગાઢી થકી પડે રે. ૧
દિન પક્ષ માસે કરી વર્ષ કાવે રે, એવાં વર્ષ સો લગી બ્રહ્મા રહાવે રે. ૨
ત્યારે એક કલ્પ થયો કેવાય રે, એની ગણના કરતાં શોષ લજાય રે. ૩
એવા સાડાત્રણ કોડ કલ્પ થાવે રે, ત્યારે આવો મનુષ્ય દેહ એકવાર આવે રે. ૪
ત્રિજે પ્રલયે વૈરાટનાં દેહ જાવે રે, દાસ ગોપાલ કહે સૌ લીન થાવે રે. ૫

॥ ઈતિ શ્રી સૃષ્ટિ વર્ણન સંપૂર્ણમ् ॥

-: શ્રી સહજાનંદ સ્વામીના શ્લોકા :-

પ્રથમ ગુણ સાગર સંભારી ગાઉં, મૂરતિ ચિંતવી ધ્યાનમાં લાવું – જેને ચિંતવે ૧
જેને ચિંતવે ટળે ભવશોક, એક મને સૌ સાંભળજો લોક – ગોલોક મધ્યે છે ૨
ગોલોક મધ્યે છે અક્ષર ધામ, સાકાર મૂર્તિ ત્યાં સહજાનંદ શ્યામ – કોટિ અર્કની ઉ
કોટિ અર્કની શોભાની ચોર, એવી મૂર્તિ ત્યાં નંદકિશોર – રત્ન જડેલો ૪

રતન જડેલો મુગટ શિર જળકે, મકરાકૃત કુંડલ કાનુંમાં લળકે – ભકુટી કુટિલ પ
ભકુટી કુટિલ ભાલ વિશાળ, નેત્ર કમળ છે અણિયાણાં લાલ – અધર ધરીને હ
અધર ધરીને મોરલી બેઉ હાથ, રાગ આલાપી વજાડે નાથ – પહેયો કંઠમાં ૭
પહેયો કંઠમાં કૌસ્તુભ હાર, માળા મોતીની ઉરપર સાર – પેરી ઉતરીઓ ૮
પેરી ઉતરીઓ સોનાનો દોરો, બ્રહ્મસૂત્રને કટી કંદોરો – પેર્યું પીતાંબર ૯
પેર્યું પીતાંબર અતિ ઉદાર, ઝાંજર કરે છે પગમાં ઝણકાર – નખશિખ મૂર્તિ છે ૧૦
નખશિખ મૂર્તિ છે નીરખવા જેવી, અષ્ટસિદ્ધિ નવ નિધિએ સેવી – હેમકડાં બેઉ ૧૧
હેમ કડાં બેઉ હાથમાં શોભે, બાંધે બાજુબંધ ટેખી મન લોભે-સમ ધનુષ્ય ૧૨
સમ ધનુષ્ય એ પ્રમાણે ફરતો, કોટિ સૂર્યના તેજને હરતો – સમ તાલ છે ૧૩
સમતાલ છે ઉંચો અનૂપ, બેઠા સિંહાસન સુંદર રૂપ – સર્વ મુક્તોને ૧૪
સર્વ મુક્તોને સન્મુખ જોતા, મીઠું બોલીને મનડાંને મોતા – દ્વાદશ ગાઉમાં છે ૧૫
દ્વાદશ ગાઉમાં છે રાધાનો મોલ, રાખ્યાં સ્વામીએ દઈ કોલ – કોડ જોજનમાં ૧૬
કોડ જોજનમાં પૂર છે વિસ્તાર, સોળ ગઢ ને સમ છે દ્વાર – રાજ્યમાર્ગ ૧૭
રાજ્યમાર્ગ બાંધ્યો છે મણિએ, બે કોર મંડપની શોભા શું ગણિએ – કોડ જોજન છે ૧૮
કોડ જોજન છે પહોળો વિસ્તાર, તેથી અર્ધી છે ઉડી અપાર – તેથી દશ ગણી ૧૯
તેથી દશ ગણી વ્યાપીને રહી, વિરજ નદી એ પ્રમાણે કહી – બદ્રીવનથી ૨૦
બદ્રીવનથી વૃદ્ધાવન સારું, ગોપી ગોપને લાગે છે ઘારું – ઉંચો કોડ જોજન ૨૧
ઉંચો કોડ જોજન ધારીને લઈએ, ચાળીશકોડ જોજન પહોળો કહી દઈએ – પચાસ કોડ ૨૨
પચાસ કોડ જોજનમાં શિખર સોનેરી, કલ્પવૃક્ષોની પંક્તિ ઘણેરી – શતશંગ પર્વત ૨૩
શતશંગ પર્વત એ પ્રમાણે કહ્યો, ગોપિકાનો ત્યાં સમૂહ રહ્યો – ઉપર મણિના ૨૪
ઉપર મણિનાં મંદિર સારું, લાખશેરની ફરતી છે હારું – દશ જોજનમાં ૨૫
દશ જોજનમાં ધૂમર ગાવે, તેનો શબ્દ સૌ લોકમાં જાવે – બન્યા ગોપિકા ૨૬
બન્યા ગોપિકા દીઠા ગોવિંદ, રાસ રમાડી આપે આનંદ – અર્ક ઈન્દ્ર ને ૨૭
અર્ક ઈન્દ્ર ને અગ્નિ ન ભાસે, ચૈતન્ય રૂપ ત્યાં ભૂમિ પરકાશે – આત્મારામ ને ૨૮
આત્મારામ ને પૂરણકામ, ચરિત્ર કરવાને સુંદર શ્યામ – સૌના કારણને ૨૯
સૌના કારણને સૌથી છે ન્યારા, આત્મા તુલ્ય છે ભક્તોને ઘારા – નિજજન કારણ ૩૦
નિજજન કારણ કૃષ્ણ મોરારી, આવ્યા યુગ્યુગમાં નર દેહ ધારી – ધર્મ પિતા છે ૩૧
ધર્મ પિતા છે જગમાં વિષ્યાત, મૂરતિ નામે કરી છે માત – પ્રગટ થઈને ૩૨
પ્રગટ થઈને નરનારાયણ રૂપ, જુગલ મૂરતિયે શોભે અનૂપ – ધર્મના આશ્રમથી ૩૩
ધર્મના આશ્રમથી ચાલ્યા બે ભાઈ, બદરિકાશ્રમ આવ્યા છે ધાઈ – તપ કરવાનું ૩૪
તપ કરવાનું ધારી તતખેવ, આસન વાળી બેઠા બે દેવ – અતિ સમર્થ ૩૫
અતિ સમર્થ બળિયા બે વીર, તપે કરી છે કુશ શરીર – દ્વાપર કળિની ૩૬
દ્વાપર કળિની સંધિમાં શામ, નારાયણ પ્રગટ્યા મથુરા ગામ – શ્રાવણ વદને ૩૭
શ્રાવણ વદને અષ્ટમી બુધવાર, અરધી રાત્રે થયા રાજકુમાર – વસુદેવ દેવકી ૩૮
વસુદેવ દેવકીને પરચો દેખાડ્યો, યદુકુળ સર્વેને સુખે રમાડ્યો – બળદેવ સોતા તે ૩૯
બળદેવ સોતા તે વળી ગોકુળમાં જાઈ, વૃદ્ધ પાભ્યા છે નંદ ઘેર બે ભાઈ – નર પ્રગટ્યા તે ૪૦
નર પ્રગટ્યા તે કુરુકુળમાં જઈ, સખા કૃષ્ણના સાચા છે ભાઈ – મારી દૈત્યને ૪૧
મારી દૈત્યને ભાર ઉતાર્યો, દેવાદિક સર્વેનો શોક નિવાર્યો – કૃષ્ણ કહે છે ૪૨
કૃષ્ણ કહે છે સુણો બળદેવ, લેશું જન્મ બીજો તતખેવ – તે સત્ય કરવાને ૪૩
તે સત્ય કરવાને બેઠા છે ધારી, ત્યાગ વૈરાગે શૂરા છે ભારી – પત્ની સોતા ત્યાં ૪૪

પત્નિ સોતા ત્યાં ધર્મદેવ આવ્યા, મરીચ્યાદિક ઋષિ સૌ સાથે લાવ્યા — અધર્મ વ્યાપ્યો છે ૪૫
 અધર્મ વ્યાપ્યો છે કળિયુગને પામી, તેને ટાળો તમે સમર્થ સ્વામી — ભરતખંડની ૪૬
 ભરતખંડની વારતા કહી, બેઠા સભામાં તત્પર થઈ — રૂડે પ્રશ્ને કરી ૪૭
 રૂડે પ્રશ્ને કરી પૂછ્યા બેઉ ભાત, અધર્મ ટાળ્યાની કરે છે વાત — કૈલાસ પર્વતથી ૪૮
 કૈલાસ પર્વતથી આવ્યા દુર્વાસા, સનમાન વિના ઉભા છે પાસ — કોપ કરીને ૪૯
 કોપ કરીને બોલ્યા તે વાણી, મારું અપમાન કીધું છે જ્ઞાણી — ધર્માદિ સર્વેને ૫૦
 ધર્માદિ સર્વેને દીધો ત્યાં શાપ, ભરતખંડમાં જન્મ લીયો આપ — દંડ વિના શાપ ૫૧
 દંડ વિના શાપ ઘટે ન તમને, તમો આવ્યાની ખબર ન અમને — ધર્મ કરશો તમે ૫૨
 ધર્મ કરશો તમે વિનય ઉપાય, શાપ દીધો તે મિથ્યા નવ થાય — શાપ ભેળો અનુગ્રહ ૫૩
 શાપ ભેળો અનુગ્રહ કરું છું એહ, દ્વિજકુળમાં ધરશો તમે દેહ — પુત્ર તમારા ૫૪
 પુત્ર તમારા થાશે ભગવાન, રાજુ થઈ મેં દીધું વરદાન — અસુરનાં કષ ૫૫
 અસુરનાં કષથી ઉગારી લેશો, મારા શાપથી મૂકાવી દેશો — એટલી વાર્તા ૫૬
 એટલી વાર્તાને કરીને રહ્યા, પાછા દુર્વાસા મૌન જ થયા — શાપ ટાળ્યામાં ૫૭
 શાપ ટાળ્યામાં સમર્થ છું તોય, તમો ભેળો હું આવીશ સોય — કૌશલ દેશમાં ૫૮
 કૌશલ દેશમાં રૈકહટપુર વાસ, ભક્તિ ભાવે કરી હરિના દાસ — બ્રાહ્મણ સરવરિયા ૫૯
 બ્રાહ્મણ સરવરિયા સામ છે વેદ, સાવર્ણી ગોત્ર કૌથમી શાખાના અવિચ્છેદ—પાંડે બાળ શર્મા ૬૦
 પાંડે બાળ શર્મા નામ છે સાર, પત્ની ભાગ્યવતી નામે છે ઉદાર — સંવત્ સત્તારને ૬૧
 સંવત્ સત્તારને છશુનો માસ, પ્રગટ્યા ધર્મને થયો હુલ્લાસ — કૌશલ દેશમાં ૬૨
 કૌશલ દેશમાં છપૈયા ગામ, અવધપુરી છે સમીપે ધામ — ગવાડી કૃષ્ણ ૬૩
 ગવાડી કૃષ્ણશર્મા છે નામ, પત્ની ભવાની નામે છે વામ — સંવત્ સત્તાર ૬૪
 સંવત્ સત્તાર અદાણું કહિયે, મૂરતિ પ્રગટ્યાં તે પૂનમને દીયે — ધર્મ ભક્તિનો ૬૫
 ધર્મ ભક્તિનો વિવાહ કીધો, કૃષ્ણશર્માએ લાભ જ લીધો — જમાઈ રાખ્યા છે ૬૬
 જમાઈ રાખ્યા છે પોતાને ઘેર, વૃદ્ધિ પામી છે ભક્તિને લેર — ભક્તિ કરતાં જોઈ ૬૭
 ભક્તિ કરતાં જોઈ પૂરણ પ્યાર, અસુર પીડવા થયા છે તૈયાર — પ્રયાગક્ષેત્રની ૬૮
 પ્રયાગક્ષેત્રની યાત્રા કીધી, ઉદ્ઘવસ્વામીએ દીક્ષા ત્યાં દીધી — વૃદ્ધાવનમાં ૬૯
 વૃદ્ધાવનમાં જઈ તપ જ કીધું, ત્યારે ભગવાને દર્શન દીધું — ચિંતા કરશોમાં ૭૦
 ચિંતા કરશોમાં તમે મન લેશ, સત્ય માનજો મારો ઉપદેશ — પુત્ર તમારો ૭૧
 પુત્ર તમારો થઈને આવી, મુક્તમંડળને સંગાથે લાવી — કર્યો છુપૈયે ૭૨
 કર્યો છુપૈયે આવી નિવાસ, પુત્ર થયાની મનમાં છે આશ — સંવત્ અદાર ૭૩
 સંવત્ અદાર સાડાત્રીશો વરસ, જોઈ ચોઘડીયું ઉત્તમ સરસ — ચૈત્ર શુક્લને ૭૪
 ચૈત્ર શુક્લને નવમી કાળ, દશ ઘડી રાન્નિએ પ્રગટ્યા છે બાળ — બાળક જોઈને ૭૫
 બાળક જોઈને પૂરણ ચંદ્ર, માતપિતાને વાધ્યો છે આનંદ — ત્રિવિધ વાયુ ૭૬
 ત્રિવિધ વાયુ વહે છે આનંદકારી, તારા નભની શોભા છે ભારી — વાજે વધાઈઓ ૭૭
 વાજે વધાઈઓ ઉચ્છવ થાયે, નારી યૂથ મળી મંગળ ગાય — દેવ દુંદુભી ૭૮
 દેવ દુંદુભી વજાડે હરખે, પુષ્પે કરીને ઉપર વરસે — આવી કોટરા ૭૯
 આવી કોટરા રાક્ષસી ભારી, દશ્ચ માત્રે કરીને મારી — કાલીદા નામે ૮૦
 કાલીદા નામે દૈત્ય કઠોર, અંધ કરી માર્યો ધર્મ કિશોર — મારકંડ ઋષિ ત્યાં ૮૧
 મારકંડ ઋષિ ત્યાં ધારીને આવ્યા, નામકરણ કરી ભેદ બતાવ્યા — પુત્ર તમારા ૮૨
 પુત્ર તમારા પૂરણ કામ, નીલકંઠ હરિકૃષ્ણ ધનશ્યામ — આઠ વરસે તે ૮૩
 આઠ વરસે તે ઉપવીતને પામી, નૈષિક બ્રહ્મચારી રહ્યા છે સ્વામી — પોતે ટાળીને ૮૪

પોતે ટાળીને દુર્વાસાનો શાપ, દિવ્ય ગતિને પમાડયાં માબાપ – એકાદશ વરસે ૮૫ એકાદશ વરસે કરી પામ્યા વૈરાગ, ચાલ્યા કરીને ભુવનનો ત્યાગ – નિત્ય સ્નાન કર્યાનું ૮૬ નિત્ય સ્નાન કર્યાનું કરીને મીશ, ચાલ્યા એકલા ઉત્તર દિશ – દશ વીશ પર્વત ૮૭ દશ વીશ પર્વત ઓળંગી રહ્યા, પછી હિમાચલ ગિરિમાં ગયા – હસ્તિ સિંહાદિ ૮૮ હસ્તિ સિંહાદિ પશુનાં વૃંદ, તેમાં નિર્ભય થઈ રહ્યા સ્વરંધ – મુક્તનાથ જઈ ૮૯ મુક્તનાથ જઈ તપ ૪ કીધું, એક પગે ઉભા રહી અશ ન લીધું – એક વરસ ૯૦ એક વરસ મહાવનમાં ચાલ્યા, ખાધા પીધાના ભાગ ૪ ટાળ્યા – પર્વત નવલખે ૯૧ પર્વત નવલખે આવ્યા બડભાગી, નવ લખ સિંહની ધૂણી ત્યાં લાગી – સિંહ સરવેને ૯૨ સિંહ સરવેને દર્શન દીધું, મોક્ષ સંબંધી કારજ કીધું – કપિલ દેવની ૯૩ કપિલ દેવની યાત્રા જાણી, વેગે આવ્યા ત્યાં સારંગપાણી – એક માસ ત્યાં ૯૪ એક માસ ત્યાં નિવાસ કીધો, અસુર સરવેને દંડ ૪ દીધો – ત્યાંથી ચાલ્યા તે ૯૫ ત્યાંથી ચાલ્યા તે કરી હુલાસ, જગશાથમાં જઈ કર્યો નિવાસ – દૈત્ય સરવેને ૯૬ દૈત્ય સરવેને ક્ષોભ પમાડયો, ધર્મ અધર્મનો માર્ગ દેખાડયો – બેસી વહાણને ૯૭ બેસી વહાણને ઉત્તર્યા સિંહું, દક્ષિણ દિશામાં ચાલ્યા દિનબંધુ – માનસપુરમાં ૯૮ માનસપુરમાં ગયા મોરારી, સત્રધર્મા રાજાને લીધો છે તારી – શિવકાંચી વિષ્ણુકાંચી ૯૯ શિવકાંચી વિષ્ણુકાંચીમાં થઈને, બે માસ રહ્યા શ્રીરંગમાં જઈને – સેતુબંધ નામે ૧૦૦ સેતુબંધ નામે જે તીરથ સાર, બે માસ રહ્યા ત્યાં ધર્મ કુમાર – ત્યાંથી ચાલ્યા તે ૧૦૧ ત્યાંથી ચાલ્યા તે હરિ મહાવનમાં ગયા, પાંચ દિવસ ત્યાં અશ ન મળ્યાં – છઠે દિવસે તે ૧૦૨ છઠે દિવસે તે આવ્યો ત્યાં કૂપ, બેઠા નાહીને ભુવનના ભૂપ – શાલીગ્રામનું ૧૦૩ શાલીગ્રામનું પૂજન કીધું, મીઠું સાથવો જમવાને દીધું – ભૂતપુરી થઈ ૧૦૪ ભૂતપુરી થઈ મલયાચળ ગયા, પંદ્રપુરમાં બે માસ રહ્યા – દંડકારણ્ય થઈ ૧૦૫ દંડકારણ્ય થઈ શામ શીધાવ્યા, નાશિકપુરમાં અંબકેશ્વર આવ્યા – અડસાઈ તીરથ ૧૦૬ અડસાઈ તીરથ ફરી દર્શન દીધાં, મોક્ષ સંબંધી કારજ કીધાં – સંવત્ અઢાર ૧૦૭ સંવત્ અઢાર છપનમાં શામ, જાણો આવ્યા છે લોજપુર ગામ – અવતાર ઉદ્ઘવનો ૧૦૮ અવતાર ઉદ્ઘવનો રામાનંદ સ્વામી, તેને મળ્યા છે આનંદ પામી – સંવત્ અઢાર ૧૦૯ સંવત્ અઢાર સતાવને કરી વિધિ, ઉદ્ઘવ સ્વામીએ દીક્ષા ત્યાં દીધી – ધાર્યું નામ તે ૧૧૦ ધાર્યું નામ તે સહજાનંદ સ્વામી, આશ્રિત જનની ભાંગવા ખામી – સંવત્ અઢાર ૧૧૧ સંવત્ અઢાર અઢાવને હાલ્યા, સ્વામી રામાનંદ તો સદેહે ચાલ્યા – ભુજનગરમાં ૧૧૨ ભુજનગરમાં ભુધર ગયા, પરચો દેખાડી છતરાયા થયા – જુનાગઢમાં ૧૧૩ જુનાગઢમાં જીવન જાઈ, ચાલ્યા દામોદર કુંડમાં નાઈ – ગઢપુર આવીને ૧૧૪ ગઢપુર આવીને નિવાસ કીધો, ખાચર એભલે લાવ ૪ લીધો – મહેર કરીને ૧૧૫ મહેર કરીને મૂળીએ આવ્યા, પ્રીત કરીને પરમારે પધરાવ્યા – ભાલ દેશમાં ૧૧૬ ભાલ દેશમાં ધોળોરે થઈને, વૈરાટપુરમાં રાત્રી એક રહીને – વાલે વરતાલે ૧૧૭ વાલે વરતાલે કીધો નિવાસ, લીલા કરીને ચાલ્યા અવિનાશ – ત્યાંથી ચાલ્યા તે ૧૧૮ ત્યાંથી ચાલ્યા તે જેતલપુર જઈને, ભારે યજ્ઞ કરાવ્યો ત્યાં રહીને – બહુ પ્રકારે ૧૧૯ બહુ પ્રકારે કરાવી વિધિ, બ્રાહ્મણ જમાડી દક્ષિણા દીધી – અમદાવાદમાં ૧૨૦ અમદાવાદમાં શામ સુજાણ, કરીને સમાધિ ખેંચ્યા છે પ્રાણ – દેવ પધરાવ્યા ૧૨૧ દેવ પધરાવ્યા બાથમાં લઈને, કર્યો યજ્ઞ તે કાંકરીએ જઈને – વિપ્ર ચોરાશી ૧૨૨ વિપ્ર ચોરાશી નાતને તેડી, ભોજન જમાડ્યાં જાંસં ધી રેડી – મહેમદાવાદમાં ૧૨૩ મહેમદાવાદમાં જમીને થાળ, ધોડે ચડીને ગયા વેલાળ – અગણિત અસુર ૧૨૪

અગણિત અસુર આવ્યા ત્યાં ઘોર, આજા કરીને વ્યાપું છે જોર – બાણ સર્વનાં ૧૨૫
બાણ સર્વનાં નિષ્ફળ કીધાં, હારી દાંતમાં તરણાં જ લીધાં – પોતે બે દેશમાં ૧૨૬
પોતે બે દેશમાં આચારજ કીધા, કાશી દ્વારકા લેખ કરી દીધા – ચારે દિશમાં ૧૨૭
ચારે દિશમાં સત્સંગ પ્રવત્યો, કામ કોધ મદ મોહને હર્યો – મોટો અવતાર ૧૨૮
મોટો અવતાર મહાપ્રભુનો થયો, ગીતા ભાગવતમાં પોકારી રહ્યો – વિદ્વાન હોય તે ૧૨૯
વિદ્વાન હોય તે વિચારી લેજો, વૃથા જન્મ એળે ન ખોજો – દ્વિજકુળમાં ૧૩૦
દ્વિજકુળમાં નરદેહ ધારી, અગણિત જનને લીધાં છે તારી – મુક્તમંડળ ૧૩૧
મુક્તમંડળ લઈ ફરીને આપ, ટાળી નાખ્યો દુર્વાસાનો શાપ – સ્વામિનારાયણ ૧૩૨
સ્વામિનારાયણ ભજન કરશે, પેઢી ઈકોતેર તેની જ તરશે – સહજાનંદ સ્વામી ૧૩૩
સહજાનંદ સ્વામી છે સર્વના બેલી, કરજો આશરો કુળલાજને મેલી – વેદ પુરાણો ૧૩૪
વેદ પુરાણો પોકારી રહ્યાં, પ્રગટ નિંદાએ કોઈ પાર ન થયાં – રામાવતારે ૧૩૫
રામાવતારે રાવણને માર્યો, વાંદર જાતિને વિભિષણને તાર્યો – કૃષ્ણાવતારે ૧૩૬
કૃષ્ણાવતારે કંસને મારી, ગોપી ગોપને લીધાં છે તારી – ઘોર કળિમાં ૧૩૭
ઘોર કળિમાં નરદેહ લીધી, ધર્મ ભક્તિની વૃદ્ધિ બહુ કીધી – અંત સમયે ૧૩૮
અંત સમયે હરિ વિમાન લઈને, તેડી જાય છે દરશન દઈને – અષ આવરણ ૧૩૯
અષ આવરણ ભેદીને લીધાં, સહેજે કારજ સર્વેનાં કીધાં – આ શ્લોકો ૧૪૦
આ શ્લોકો સૂછીને ગાશો, દાસ ગોપાળ કહે ધામમાં જાશો – ઈતિ શ્લોકા ૧૪૧

ઇતિ શ્લોકા સંપૂર્ણમુ

શ્રીસ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામુ

સદ્ગુર શ્રી નિષ્કુલાનંદમુનિ કૃત

વૃત્તિ વિવાહ:

-: રાગ ધોળ - પદ - ૧ :-

(કુંદનપુર વિવા'રચ્યો એ ઢાળ છે)

લાગું પાયે પરબ્રહ્મને, સોયે સદ્ગુરુ શ્યામ ।
સંતવેષે શ્રીહરિ, એક રૂપ ને ત્રય નામ ॥૧॥
મંગળ ઈચ્છે જો મનમાં, તો સૌંપે શરણો શિશ ।
અખંડ સુખને પામવા, ગાઉં ગુણ હરિના હમિશ ॥૨॥
વિવા' તે નામે વધામણું, માંહિ વર કન્યાની વાત ।
વૃત્તિ તે નામ વનિતા, વર શ્રીહરિ સાક્ષાત ॥૩॥
વરે વર્યાની ઈચ્છા કરી, સોષ્યું શ્રીઝળ બૃહદ વૈરાગ્ય ।
ઓઢીછે અવલ ઘાટડી, મારા સ્વામી તણો જે સુવાગ ॥૪॥
સ્વાગણ થઈછે સુંદરી, પામી અખંડ એવાતણ ।
આવો સખી સરવે મળી, ગાઈએ ગોવિંદજના ગુણ ॥૫॥
ધન્ય ધન્ય જન્મ માહેરો, થયું સગપણ શ્યામને સાથ ।
ઈચ્છા તે વર મુજને મળ્યો, નિષ્કુલાનંદનો નાથ ॥૬॥

-: રાગ ધોળ - પદ - ૨ :-

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

ઈચ્છા અલબેલો વર મળિયારે, ભય તો ભવસાગરના ટળિયારે ।

આતિ એક અમુલ્ય ઘાટડીરે, તેતો અમને અલબેલે જો ઓઢાઈ રે । ૧
 ઘાટડીનો ઘણી મુલી કે'વાયરે, તેતો અખણા વિના નવ ઓઢાયરે ।
 ઘાટડી તો શુકદેવે શોભાડીરે, ઓઢીને ઝષભદેવે દેખાડીરે । ૨
 ઘાટડી તો ઓઢીછે પ્રહાદેરે, ઓઢી બીજે અનેક જને આદેરે ।
 ઘાટડી તો ઓઢી છે ગોપીચંદેરે, ઘાટડી તો ઓઢીછે શાહા બાજુંદેરે । ૩
 ઘાટડી તો ભરથરીને ઘણી ભાવીરે, ઘાટડી તો કદરજે શોભાવીરે ।
 કંઈક તો વણ ઓઢયે ફરે ફુલ્યારે, નિષ્કુલાનંદ કહે તેતો ભુલ્યારે । ૪

-: રાગ ધોળ—પદ—૩:-

શોભેછે સારી શ્યામ સલુણા વરની ચુંદીરે, ચુંદી રંગે દિસેછે રૂપાણી; શોભેછે. ટેક.

ચુંદી રંગે તે મોહા મોટા મુનિરે, દેખી અંક અલૌકિક અનુપરે; શોભેછે૦
 ચુંદી ભવ બ્રહ્માને ભાવી ઘણુંરે, ચુંદી સરાયે સૂર નર ભૂપરે; શોભેછે૦
 ચુંદી નયણાં ભરીને નિરખી નારદેરે, સનકાદિકે કર્યા સતકારરે; શોભેછે૦
 ચુંદી વલ્લભ ઘણી છે વ્યાસનેરે, વાલભિકે વખાણી વારમવારરે; શોભેછે૦
 ચુંદી શેષ વખાણો શારદારે, નવ પામે તે પોતનો પારરે; શોભેછે૦
 ચુંદી અંતર પ્રીતે જે ઓઢશોરે, તેને સ્વપ્ને નહિ ગમે સંસારરે; શોભેછે૦
 ચુંદી સારી સોયામણીરે, કર્યા અનેક જનનાં જો કાજરે; શોભેછે૦
 મળ્યા નિષ્કુલાનંદનો નાથજીરે, દયા કરીને આપી અમને આજરે; શોભેછે૦

-: રાગ ધોળ—પદ—૪:-

ધન્ય ધન્ય દિન રળિયામણો, ધન્ય અવસર આજરે ।

લગન લાડીલી મોકલે, વે'લા આવો મહારાજરે ॥૧॥

વા'લાજી વિલંબ ન કિઝયેરે, દિજે દરશન દાનરે ।

ભૂધર તમને ભેટતાં, વળે અમારા વાનરે ॥૨॥

મનરે ઈરછે છે મળવા, નયણાં જોવાને નાથરે ।

શ્રવણ ઈરછે છે સુંણવા, વા'લા મુખની વાતરે ॥૩॥

સર્વે અંગે સ્વામી તમને, સ્પરશિ પાવન કરુંરે ।

પિયુઞ્ચ વે'લેરા પધારજ્યો, આવો અંક જ ભરુંરે ॥૪॥

અવગુણ મારા અનેક છે, રખે તે સામું જોતારે ।

અધમ ઉદ્ધારણ બિરુદ્ધ છે, રખે તે તમે ખોતારે ॥૫॥

બિરુદ્ધ સામું જોઈ શ્યામળા, કરજ્યો અમારાં કાજરે ।

શું કહીને સંભળાવીએ, સર્વે જાણો મહારાજરે ॥૬॥

થોડે લખ્યે ઘણું જાણજ્યો, દયા કરજ્યો દયાળુરે ।

જેમ જાણો તેમ જાણજ્યો, છૈયે તમારાં પાળુરે ॥૭॥

છોડતાં છેક છુટો નહિ, તે કેમ છાંડો મહારાજરે ।

નિષ્કુલાનંદના નાથજી, બાંય ગ્રહણી લાજરે ॥૮॥

-: રાગ ધોળ—પદ—૫:-

(પીઠી ચોળો પીઠી ચોળો પિતરાણી, એ ટાળ છે)

શુદ્ધ વિચારથી સાબદા થાઓરે, ચાલી ચાલીને ચિદાકાશમાં જાઓરે ।
 જ્યાંરે વસે છે જદુપતિ નાથરે । કે'જ્યો જઈ વિનતિ જોડી બેઉ હાથરે ॥૧॥
 વે'લા પધારે હો વિશ્વાધારરે । વાટ કોઈ જુવે છે વિરહવતી નારરે ।
 સર્વે સખાને તે તેડજ્યો સાથરે । ઓપે આંગણીયું અમારું હો નાથરે ॥૨॥

મારા કુંભી બો'ળાં છે બહુરે । હાંસી જો કરવા આવશે સહુરે ।
 તેતો તમ થકી પામશે હારરે । લવલવ કરતાં રહેશે નરનારરે ॥૩॥
 એક અમે તમે અંક જ ભરશુંરે । મનના મનોરથ પુરા કરશુંરે ।
 સુખનો સમાજ સંગે લાવજ્યોરે । નિષ્કુલાનંદના સ્વામી આવજ્યોરે ॥૪॥

-: ૫૬ - ૬ :-

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

જઈ કહી વિનતિ વિચારેરે । સુંધી સર્વે સુંદર વર તે વારેરે ।
 ક્રીધું છે કાંઈ જાદવ કુળમાં જાણરે । વાજે છે અનહદ નાદ નિશાણરે ॥૧॥
 માનિની તે મળીને મંગળ ગાયરે । ઉછરંગ આનંદ અંગે ન માયરે ।
 આવી સર્વે મણ્યો સખાનો જો સાથરે । આજ્ઞા તેને આપે અનાથનો નાથરે ॥૨॥
 સજજ સર્વે થાઓ તે સખા સહિતરે । જાવું છે જાનમાં કરવી છે જીતરે ।
 કોઈ જો મ આવશો કાયર કાચારે । દુઃખીયા દુર્બળ વળજ્યો પાછારે ॥૩॥
 બુઢા ને બાળક રહેજ્યો બેસીરે । દુર્મતિ દેખીને કરશે હાંસીરે ।
 જન બીજા અનેક મળીને જોશેરે । દુરમતિ વણવાંકે વગોશેરે ॥૪॥
 આપણ સહુ આનંદ માંહિ રહેજ્યોરે । વચન તે કોઈને કટુ મ કે'જ્યોરે ।
 આવજ્યો અજીત સર્વે અંગેરે । નિષ્કુલાનંદના સ્વામીને સંગેરે ॥૫॥

-: રાગ ધોળ-૫૬- ૭ :-

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

સુંધી સજજ થયો વૈરાગ્ય, જેને તન મન ધનનો છે ત્યાગ ।
 આવ્યો સંતોષ મહા શુરવીર, જેથી ધરે મુનિવર ધીર ॥૧॥
 આવ્યો શીલ મહા જો સુભટ, જેથી પળાય કામના કોટ ।
 સજજ થઈ ક્ષમા અડિઝંભ, જેથી કોધ ન કરે આરંભ ॥૨॥
 દ્યા દિસે છે દલની દ્યાળ, સર્વે જીવતણી પ્રતિપાળ ।
 ભક્તિ અદીનતા ધરી ધીર, માંહી જ્ઞાન વિજ્ઞાન ગંભીર ॥૩॥
 સમદદ્ધિ સદા સુખકારી, એક આત્મા રહે ભાવ ધારી ।
 શુભ ગુણ વિવેક વિચાર, એવાં કે'તાં તે ના'વે પાર ॥૪॥
 એક એક થકી છે અનૂપ, સર્વે સંતને છે સુખરૂપ ।
 સર્વે મળીને શોભે છે જાન, માંહિ વર દિસે કોડિલો કાન ॥૫॥
 પદી આવ્યા છે પુરને પાસ, દેખી દુર્મતિ પાભ્યા છે ત્રાસ ।
 એક કહે છે બુઢાને બાર, વર આવ્યા છે પુર મોઝાર ॥૬॥
 ત્યારે કુબુદ્ધિ કરે છે વિચાર, નાશી નિસરો પુરની બા'ર ।
 હરિએ આવી કર્યો છે મુકામ, સર્વે ટાળ્યાં અવિદ્યાનાં ઠામ ॥૭॥
 હાર્યો અહંકાર થઈ છે હાર, ત્યારે વરે સજ્યો શાણગાર ।
 વર સુંદર વર વનમાણી, કહે નિષ્કુલાનંદ નિહાણી ॥૮॥

-: રાગ ધોળ- ૫૬- ૮ :-

વર નિર્ગુણ રે થયા સગુણ રૂપ, ઓપે છે અનુપ ભૂપો શિરભૂપ ।
 જોઈ જન રૂપ કે નિરખે નાથનેરે ॥
 વર દિસેછે દિલના દ્યાળ, દીન પ્રતિપાળ ભૂપના ભૂપાળ ।
 કાળશિર કાળ સુખદાઈ સાથમેરે ॥૧॥
 વરે પે'ર્યો છે સુંદર સુરવાળ, જો જામા ચાળ, કંદે મોતી માળ ।

ਇਥੇ ਛੇ ਵਿਸ਼ਾਣ ਕੇ ਭਲੇਰਾ ਭਾਵਨੀਰੇ ॥

ਵਰੇ ਪੇਂਧੋ ਛੇ ਜਾਮੋ ਜੁਕਸੀ, ਕਮਰ ਲਈ ਕਸੀ ਮੁਖੇ ਰਹਿਆ ਹਸੀ ।
ਜਨਮਨ ਵਸੀ ਕੇ ਮੂਰਤਿ ਮਾਵਨੀਰੇ ॥੨॥

ਵਰਨੇ ਕਰੇ ਸ਼ੋਭੇ ਵੇਫ ਵੀਟੀ; ਪੋਚੀ ਪੇ'ਰੀ ਢੀਠੀ ਕਰੇ ਜੋਤ੍ਯ ਕੋਟੀ ।
ਲੀਧੀ ਸ਼ੋਭਾ ਲੁੰਟੀ ਕੇ ਲੋਕ ਤ੍ਰਣਾਨੀਰੇ ॥

ਸੋਨਾ ਸਾਂਕਣਾਂ ਸ਼ੋਭੇ ਸੁਚੰਗ, ਬਾਂਧੇ ਬਾਜੁਬੰਧ ਝੁੰਡਣ ਉਤਾਂਗ ।
ਅਤਿਸ਼ੋਭਾ ਅੰਗ ਕੇ ਅਸਰਣ ਸ਼ਰਣਾਨੀਰੇ ॥੩॥

ਵਰਨੇ ਸ਼ਿਰਪੁਰ ਸੋਨੇਰੀ ਪਾਗ, ਸ਼ੁੰ ਕਛੇ ਸ਼ੇਖਨਾਗ ਕੇ'ਵਾ ਨਹਿ ਲਾਗ ।
ਅਮਾਰਾਂ ਜੋ ਭਾਗ ਕੇ ਛੇਤੇ ਮਣਿਆ ਹਰਿਰੇ ॥

ਕੇਸ਼ਰ ਤਿਲਕ ਭਾਲਨੇ ਵਚਚ, ਪਾਘਡੀਨੇ ਪੇਚ ਸ਼ੋਭੇ ਸ਼ਿਰਪੇਚ ।
ਲਾਗੀ ਛੇ ਲਾਲਚ ਕੇ ਕਲਾਂਗਿ ਕੇਵੀ ਧਰਿਰੇ ॥੪॥

ਨਖ਼ਿਖ ਸ਼ੋਭਾ ਤੇ ਕਈ ਨ ਜਾਧ, ਕਵਿ ਕੁਈ ਗਾਧ ਤੇ ਥਾਪ ਨ ਥਾਧ ।
ਮੋਟੋ ਛੇ ਮਹਿਮਾਧ ਕੇ ਅਕਣ ਏ ਨਾਥਾਹੇਰੇ ॥

ਵਰੇ ਕਰਮਾਂ ਲੀਧੀ ਲਾਲ ਛਡੀ, ਪਾਧੇ ਮੋਜਡੀ ਮੋਤੀਏ ਤੇ ਜਡੀ ।
ਵਰ ਘੋਡੇ ਯਡੀ ਕੇ ਸੱਗੇ ਸਖਾ ਸਾਥ ਛੇਰੇ ॥੫॥

ਪਰਮਹੰਸ ਬਲਵਾਨਾ ਭੋਗੀ, ਸੱਗੇ ਸਾਂਘਧਯੋਗੀ ਅੰਤਰੇ ਅਰੋਗੀ ।
ਜੇ ਸੰਤ ਸੰਧੋਗੀ ਕੇ ਸਹਜਾਨਾਂਦਨੇਰੇ ॥

ਨਿ਷ਕੁਲਾਨਾਂਦਨਾ ਸਵਾਮੀਨੇ ਜੋਈ, ਮਨ ਰਹੁੰ ਮੋਈ ਹੈਥੇ ਸੁਖ ਹੋਈ ।
ਵਦੁਖ ਖੋਈ ਕੇ ਪਾਮਧਾ ਆਨਾਂਦਨੇਰੇ ॥੬॥

-: ਰਾਗ ਧੋਣ—ਪ੍ਰਦ—੮ :-

(ਫਾਣ — ਪੀਠੀ ਯੋਣੋ ਪੀਠੀ ਯੋਣੋ ਪੀਤਰਾਣੀਰੇ.)

ਸੁੰਦਰ ਵਰ ਤੋਰਣੇ ਪਧਾਰੀਰੇ, । ਜਨਮਨ ਨਵਲਾ ਨੇਹ ਵਧਾਰੀਰੇ ।
ਵਾਞ਼ਗ ਵਾਜੇਛੇ ਬਹੁ ਵਿਧਰੇ । ਪਿਧੁ ਮਾਰੋ ਪਧਾਰਿਧਾ ਪ੍ਰਸਿਫਰੇ ॥੧॥
ਪੋਂਖਣੁ ਲਈਨੇ ਆਵੇ ਪਨੋਤਿਰੇ । ਵਰ ਪੋਂਖੀ ਵਣੀ ਵਧਾਵੇਛੇ ਮੋਤੀਰੇ ।
ਸਾਂਪਟਿਧਾਂ ਸੁਖ ਦੁਖਨਾਂ ਭਾਂਗਧਾਂਰੇ । ਪਿਤਲਿਧਾ ਤੇ ਪਾਪ ਪੁਨਧਾਨਾਂ ਤਾਂਧਾਂਰੇ ॥੨॥
ਅੰਤਰ ਪਟ ਪੜੁ ਲਈ ਲੀਖੁੰ ਰੇ । ਦਧਾ ਕਰੀ ਦਧਾਣੇ ਦਰਸਨ ਢੀਖੁੰਰੇ ।
ਪਈ ਪਿਧੁ ਪ੍ਰੇਮੇ ਪਧਾਰੀ ਛੇ ਪਾਟੇਰੇ । ਮਹਾਸੁਖ ਮੁਜਨੇ ਆਪਵਾ ਮਾਟੇਰੇ ॥੩॥
ਧਨ੍ਯ ਧਨ੍ਯ ਅਵਸਰ ਆਵਧੋ ਛੇ ਆਜਰੇ । ਮੇਰ ਧਣੀ ਕਰੀ ਪਧਾਰੀ ਮਹਾਰਾਜਰੇ ।
ਅਮ ਉਪਰ ਆਜ ਅਫਣ ਹਰਿ ਫਿਣਿਧਾਰੇ । ਨਿ਷ਕੁਲਾਨਾਂਦਨੋ ਸਵਾਮੀਝ ਮਣਿਧਾਰੇ ॥੪॥

-: ਪ੍ਰਦ—੧੦ :-

ਮਾਧਰੇ ਬੇਠਾਛੇ ਫੇਵ ਮੋਰਾਰੇ, ਸੁੰਦਰੀਏ ਸਜਧੋ ਛੇ ਸ਼ਾਣਗਾਰੇ ।
ਪਛੇਧੀ ਛੇ ਆਨਾਂਦਨਾ ਅਣਵਟਰੇ, ਅਜ਼ਤ ਅਤਗ ਨੇ ਅਮਟਰੇ ॥੧॥
ਜਾਂਝਰ ਪ੍ਰੇਮਨਾਂ ਨੇਮਨਾਂ ਕਾਵੇਰੇ, ਉਤਾਰੀ ਉਰ ਹਰਿ ਏਕ ਭਾਵੇਰੇ ।
ਮਾਣਾ ਮਾਦਣਿਧਾਂ ਸਾਂਕਣੀ ਹਾਰੇ, ਸ਼ਮ ਦਮ ਆਇ ਵਿਵੇਕ ਵਿਚਾਰੇ ॥੨॥
ਪੇਂਧੋ ਛੇ ਅਖੰਡ ਵਰਨੋ ਚੁਡੋਰੇ, ਸੁੰਦਰੀ ਸੁੰਦਰ ਵਰ ਪਾਮੀ ਝੁਡੋਰੇ ।
ਨਾਕੇ ਤੇ ਪੇਧੀ ਨਿਰਮਣਾਂ ਮੋਤੀਰੇ, ਸਜਝ ਥਈ ਪਿਧੁਨੇ ਮਣਵਾ ਪਨੋਤੀਰੇ ॥੩॥
ਚਾਂਦਲਿਧਾਂ ਅਵਿਧਾਨ ਵਰਨੋ ਯੋਝਧੋਰੇ, ਸੱਥਧ ਤੇ ਸਰ੍ਵੇ ਅਵਰ ਬੀਜੋ ਤੋਝਧੋਰੇ ।
ਮੇਲਧੋ ਛੇ ਨਿਸ਼ਚਨਾਂ ਸ਼ਿਰ ਮੋਡਰੇ, ਫੇਖੀ ਵਾਲੀ ਰਾਝ ਥਧਾ ਰਣਾਛੋਡਰੇ ॥੪॥
ਧਾਟਡੀ ਵੈਰਾਂਧਨੀ ਧਣੀ ਸਾਰੀਰੇ, ਸਖੀ ਏਵੇ ਸ਼ਾਣਗਾਰੇ ਸ਼ਾਣਗਾਰੀਰੇ ।
ਪਧਰਾਵਧਾ ਪਈ ਪਿਧੁਨੇ ਪਾਸਰੇ, ਟਾਣੀ ਛੇ ਲੋਕਲਾਝ ਤਨਗਾਸਰੇ ॥੫॥

બની છે સુંદર સરખી જોડીરે, બાંધી છે ગાંઠચ ન છુટે છોડીરે ।
 વર કંદે આરોપી વરમાળરે, પ્રભુ અમે દીન તમે પ્રતિપાળરે ॥૬॥
 તન મન સોંઘું છે હરિ તમનેરે, તમ સંગે શોભા આવી છે અમનેરે ।
 ત્યારે હરિએ હેત કરી સાયો હાથરે, સખી તારે થશેજો સનાથરે ॥૭॥
 નિઃશંક નિર્ભય થઈ સર્વે અંગેરે, સુંદર શ્યામળિયા વરસંગેરે ।
 સુંદરી સર્વે અંગે સુખ પામીરે, મળિયા છે નિષ્કુલાનંદનો સ્વામીરે ॥૮॥

-: રાગ ધોળ—૫૮—૧૧ :-

(ઢાળ — મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

ચોરી સ્થંભ રચ્યા તિયાં ચારરે, રહે વ્રતમાને નર નારરે ।
 પિયુ સ્પરશી પ્રદક્ષિણા કરેરે, તેતો ભવમાં ફેરા ન ફરેરે ॥૧॥
 ધન્ય સખી સુંદર વર પરણોરે, તન મન સોંપી હરિશરણોરે ।
 કામ કોધના જવ તલ બાળ્યારે, સંશય શોક સર્વે તિયાં ટાળ્યારે ॥૨॥
 પિયુ પરણીને પાવન થયાંરે, સુખ મુખે ન જ્યા તે કહ્યાંરે ।
 હરિહાથે જમ્યા જે કંસારરે, તેને સ્વપને ન ગમે સંસારરે ॥૩॥
 ફેરા ફરીને આજ ઉત્થારે, સર્વે કાજ અમારાં તે સર્થારે ।
 પ્રેમ નેમ ને ભક્તિ ભાવેરે, સખી ચારમળીને વધાવેરે ॥૪॥
 વર વધાવી વારણો જ્યારે, નાથ નિરખતાં તૃત્ત ન થાયરે ।
 નાથ નિરખીને લોભ્યાં છે નેણરે, મુખ જોઈ મન થયાં મેણરે ॥૫॥
 મુખ જોઈ મેલ્યું નવ જ્યારે, રહેજ્યો અખંડ અંતર માંયરે ।
 વા'લા વા'લાખ્ય આવે છે હૈયેરે, જાણું અંગે આલિંગન લૈયેરે ॥૬॥
 પુરું મનોરથ મારા મનના રે, ખંગ વાળું ખોયલા દનનારે ।
 સખી પુરણ પુરણે હું પામીરે, વર નિષ્કુલાનંદનો સ્વામીરે ॥૭॥

-: ૫૮—૧૨ રાગ ધોળ :-

છબિલા વાલા છોડો દેવાધિદેવ દોરડોરે, દિસે દોરડીયે દશ ગાંઠરે; છબિલા૦
 ગાંઠ અનેક જનમની આવરીરે, તેને લાગશો લગારેક વારરે; છબિલા૦
 કળે કળે કરીને છોડજ્યોરે, નહિ તો તુટિ જાશો નિરધારરે; છબિલા૦ ૧
 અહું દેહ અભિમાન દોરડોરે, મહા વિકટ છે વિપરિતરે; છબિલા૦
 તમે તોડવાને તો તૈયાર છોરે, કાંઈ રાખજ્યો છોડવાની રીતરે; છબિલા૦ ૨
 પરી ગાંઠચ ધુંચાઈ ઘણા દિનનીરે, માંહિ અનેક રહ્યાં છે ઉત્થાનરે; છબિલા૦
 નથી કાળિનાગ જે નાથશોરે, નથી દાવાનળ જે કરો પાનરે; છબિલા૦ ૩
 વા'લા આકળે અરથ સરે નહિરે, ધરી ધીરજ કરો વિચારરે; છબિલા૦
 વા'લા ગાંઠચ છોડયે તમે છુટશોરે, આંટી કાઢી જોઈશે આણી વારરે; છબિલા૦ ૪
 તેતો તમારે હાથે હરિ છુટશોરે, એમાં નથી અમારો કાંઈ દોષરે; છબિલા૦
 દયા કરીને છોડજ્યો દોરડોરે, રખે રાંક જાણી કરો રોષરે; છબિલા૦ ૫
 તમે અનેક જુગતી આદરીરે, વિધ્યે વિધ્યે કરો છો વિચારરે; છબિલા૦
 સ્વામી નિષ્કુલાનંદના સમર્થ છોરે, જો છોડો તો સઈ છે વારરે; છબિલા૦ ૬

-: રાગ ધોળ ૫૮ — ૧૩ :-

અહો આજ અમારાં હો ભાગ્ય, અમરવર વરિયારે ।

વર સુંદર શ્યામ સુજાણ, નિરખીને નયણાં દરિયાંરે ॥૧॥

વર નિરગુણ ને નિરલેપ, સગુણ થયા સ્વામીરે ।

વર અખંડ ને અવિનાશ, અકળ અંતરજ્ઞામીરે ॥૨॥
 વર અતોલનેરે અમાપ, થાય ન થાય રતિરે ।
 વર હરિહર અજના આધાર, પ્રકૃતિ પુરુષના પતિરે ॥૩॥
 વર પંડચે બ્રહ્માંડને પાર, અકળ ન જાય કળ્યારે ।
 નેતિ નેતિ કહે જેને વેદ, તેતો આજ અઢળ છણ્યારે ॥૪॥
 વર ગુરુવા ગુણને પાર, તેતો કેમ જાય કહ્યારે ।
 વર અજર છે જો અજીત, પ્રીતે પ્રગટ થયારે ॥૫॥
 વાલે ધર્યું મનુષ્ય શરીર, જન હેત કારણોરે ।
 જેને દરશે સ્પરશે પાપ જાય, વારી જાઉં વારણોરે ॥૬॥
 મારા પુષ્યતણો નહિ પાર, ભેટ્યા આજ ભાવે હરિરે ।
 મળ્યા નિષ્ઠુલાનંદનો નાથ, મુને સનાથ કરીરે ॥૭॥

-: રાગ ધોળ પદ - ૧૪ :-

(ઢાળ - મારી સાર લેજો અવિનાશી રે.)

ત્યારે બોલી સખીની સાહેલીરે, મુખથી મરજાદ પરિમેલીરે;
 મારે કે'વું છે કાંઈ કેણારે, બોલીશ વાંકાં વસમાં વેણારે ॥૧॥
 આ જો આશ્રય સરખી વાતરે, દિસે નાનડીઓ ઘણી ઘાતરે;
 એને જગમાં કોઈ ન જાણોરે, એતો પોતે પોતાને વખાણોરે ॥૨॥
 એતો આજ કાલ્યનો નહિ કાળોરે, જાણું છું જાત્ય નંદજીનો લાલોરે;
 શિખ્યો કામણ ટુમણ કાંઈરે, મંત્ર મોરલીમાં નિત્ય ગાઈરે ॥૩॥
 એતો ફોગટ કુલ્યો ફરેરે, એતો અબળાતણાં મન હરેરે;
 એતો ધરનો છે ધુતારોરે, એને કોણ કહેછે સારોરે ॥૪॥
 સહુ કોઈ રહ્યું છે સામું જોઈરે, મુખપર કહી નથી શકતું કોઈરે;
 કામણ મોરલીમાં કાંઈ કર્યુરે, તેણે અબળાનું મન હર્યુરે ॥૫॥
 તેણે લાગ્યો હરિજલશું હેડોરે, વળી તેનો કા'ન ન મુકે કેડોરે;
 ગોપી ભુલી ધરનાં કાજરે, મેલી લોક કુટુંબની લાજરે ॥૬॥
 આપ ઈચ્છાએ હરિવર વરીરે, હવે બેઠી ઠેકાણો ઠરીરે;
 એને મનમાન્યો વર મળ્યોરે, હશે હેત તે પ્રીતે મળ્યોરે ॥૭॥
 એમાં અમારું શિયું ગયુંરે, ભલે સુખ જો સખીને થયું રે;
 એને અભાવ થયો છે અમારો રે, નિષ્ઠુલાનંદનો સ્વામી એને સારોરે ॥૮॥

-: રાગ ધોળ - ૧૫ :-

એવું સુંધીને બોલી સુંદરી, સખી સાંભળ તો કહું વાત;
 હો બેની, એમ ન કહ્યો એહને । વળી વિચાર વિના જે બોલવું,
 તેતો જીવ જણાવે જાત્ય; હોઠ ॥૧॥

સખી બોલીને કેમ બગાડીએ, બોલ્યું અણબોલ્યું કેમ થાય; હોઠ ।
 જે કોઈ વચન નિસરે મુખથી, તેતો પાછુંકેમ સમાય; હોઠ ॥૨॥
 તુંન જાણીશ નંદજીનો લાડીલો, એછે અભિલભુવનનો આધાર; હોઠ
 સખી શેષ મહેશ ને શારદા, એને કોઈ ન પામે પાર; હોઠ ॥૩॥
 એનો બ્રહ્મા તે ભેદ જાણો નહિ, વળી વેદ ન પામે પાર; હોઠ ।
 સખી અનેક જનને ઉદ્ધારવા, આવી લીધો છે આ અવતાર; હોઠ ॥૪॥
 તમે જાણો છો એમ તો એ નથી, એ છે પંચ વિષયને પાર; હોઠ ।

જેને વચને તે વિકાર વામીએ, તેને કેમ વળગે વિકાર; હોઠ ॥૫॥
 એતો ચૈતન્ય ધનમય મૂરતિ, એને સ્પરશે નહિ પંચભૂત; હોઠ ।
 એનું પુરણકામ જો નામ છે, વળી કા'વે અખંડ અચ્યુત; હોઠ ॥૬॥
 દીન જાણી દ્યાળે દ્યા કરી, થયા નિર્ગુણ સગુણ સ્વરૂપ; હોઠ ।
 એ છે કોટી કલ્યાણની મૂરતિ, એ છે કોટી કૃપાનું રૂપ; હોઠ ॥૭॥
 હાથ જોડીને હરિ આગળે, રહીએ દીન આધીન એમ; હોઠ ।
 સખી નિષ્કુલાનંદના નાથને, કટુ વચન જો કૈ'યે કેમ; હોઠ ॥૮॥

-: રાગ ધોળ—પદ—૧૬ :-

મારા બોલ્યા સામું જોઈ શ્યામરે, રોષ રખે ધરતા તે રામરે ।
 કોઈ નવ સરે જો કામકે; આવીને આ ભવમાં રે ॥
 મોટા મન ધરજ્યો ધીરરે, ગુણવંત ગુણના ગંભીરરે ।
 ઉનું ટાહું થાય થોડું નીરકે; તવાઈને તત્વમાંરે ॥૧॥
 અમારા છે અવગુણીયા અનેકરે, હરિ હેણે આણશોમાં એકરે ।
 અધમ ઉદ્ઘારણ જે ટેકકે; પાળજ્યો તે પ્રીતશુંરે ॥
 વડાને નવ લાગે વિકારરે, જેની મતિ અપરમ પારરે ।
 નવ થાય કેણો નિરધારકે; આદેશ અજીતશુંરે ॥૨॥
 વજને જેમ વિંધ્યું નવ જાયરે, વેંધતલ સામું વિધાયરે ।
 અનેક જો કરીએ ઉપાયકે; નિશ્ચે નિષ્ફળ છેરે ॥
 શરી જેમ શીતળ આપરે, તેને તન લાગે નહિ તાપરે ।
 સ્પરશે નહિ પુણ્ય ને પાપ કે; નાથ નિરમળ છેરે ॥૩॥
 દિસો છો કાંઈ દિલના દ્યાળરે, દીનબંધુ દીનપ્રતિપાળરે ।
 નટવર નંદ ગોવાળકે; નિરખી નયણાં ઠર્યારે ॥
 નિષ્કુલાનંદના સ્વામીરે, અલબેલા અંતરજામીરે ।
 તમને નિરખી સુખ પામી કે; સર્વે કારજ સર્યારે ॥૪॥

-: રાગ ધોળ—પદ—૧૭ :-

(ઢાળ — સખી રે આજ આનંદ મારા ઉરમાં.)

જરે સજજ થાઓને સુંદરી, મુકી પરી આવ્યાનીરે આશકે, સુંદર સુંદરી
 જરે પ્રીત તજોરે પ્યારની, ચાલો ચાલો પિયુજ્ઞને પાસકે; સુંદર૦
 જરે પંનર-નવને પરહરી, તજો પંચ વિષયનીરે પ્રીતકે, સુંદર૦
 જરે અલ્પ સુખ આ સંસારનાં, તેની પશુ કરે પ્રતીતકે; સુંદર૦
 જરે ભર્યો ભવ ભંડાર કલેશનો, અંધઅંધ કે'વાય જે કૂપકે; સુંદર૦
 જરે જડ દુઃખ મિથ્યાને મેલી કરી, રહો સતચિત આનંદ રૂપકે; સુંદર૦
 જરે મોટાં ભાગ્ય કરી માનજ્યે, પામી અખંડ વર અવિનાશ કે; સુંદર૦
 જરે નિષ્કુલાનંદના નાથનાં, રહ્યો ચરણ કમળનાં જો દાસકે; સુંદર૦

-: રાગ ધોળ—પદ—૧૮ :-

(“ગોપીનાથ આવો મારે આંગણે એ ઢાળ.”)

સખી આજ આનંદ વધામણાં, મારે હૈદેરે સખી હરખ ન માયકે
 દીન દ્યાળે દ્યા કરી, બળવંતેરે મારી ગ્રહીછેરે બાંધકે, આજ૦
 સખી નેહ જણાવ્યો નયણમાં, જાણી વાલાખ્યરે સુણી મુખનાં વેણ કે, આજ૦
 સખી કરુણા રસમય મૂરતિ, નાથ નિરખીરે કાંઈ ઠરિયાં છે નેણકે, આજ૦

સખી છબી છબિલાની જોઈને, મન મોહુંરે જોઈ વાલાનું મુખકે, આજો ચિત્ત ચોરી લીધું લાલ લટકે, વાળ દિઠેરે નવ થાય જો સુખકે, આજો સખી નટવર કુંવર નિરખી, ઘણું હરખીરે મારા હેડામાંયકે, આજો સખી પૂરણ પુષ્યે તે પામીએ, ભાગ્ય મોટાંરે મુખ કહ્યાં ન જાયકે, આજો સખી ધન્યધન્ય અવસર આજનો, આજ પ્રગટ્યોરે અતિ નવો આનંદકે, આં મારુંજીવિત સફળ કરી જાણિયું, રાજુ થયારે સ્વામી સહજાનંદકે, આં મુને વિસારી નહિ મારે વાલમે, સહજાનંદેરે મારી કરીછે સારકે, આજો સખી નિષ્કુલાનંદના નાથને, જાઉ વારણોરે હું તો વારમવારકે, આજો

-: રાગ ધોળ—પદ—૧૯:-

(ઢાળ — વરધોડો વાલાજીનો નીસર્યો રે.)

જેનાં પુષ્ય હશે તે વર પામશોરે, તેતો વામશો તનડાંના તાપરે;
અખંડવર એક છેરે. ટેક૦

મનવાંછિત મહાસુખ માણશોરે, વળી જાણશો જે પિયુનો પ્રતાપરે; અં સખી વરીએ તો અમર એ વરનેરે, જેનું એવાતણ અખંડ અભંગરે; અં સખી સુખ અલ્ય આ સંસારનાંરે, તેનો સમજુ ન કરે કેદી સંગરે; અં સખી મૂર્ખ મનુષ્યની મંડળીરે, તેતો સંસારનાં સુખ સરાયેરે; અં સખી વિવેકી રહેછે તેથી વેગળારે, તેનો સ્વપ્રામાં સંગ ન ચા'યરે; અં સખી સનકાદિકે શુકે શું કર્યુરે, દાતા ભરત રહ્યા છે જેથી દૂરરે; અં સખી નિષ્કુલાનંદના સ્વામી વિનારે, બીજું અન્યભજે જાણો ભૂરરે; અં

-: પદ—૨૦:-

અહો ધન્ય ધન્ય ભાગ્ય આ ભૂમિનાંરે, અહો ધન્ય ધન્ય ધૃક્ત વેલી વનરે;
અલોકિ રીત આજનીરે૦ ટેક૦

અહો ધન્ય ધન્ય સર સરિતા સિંધુરે, સ્પરશિ હરિ પદ થયાં છે પાવનરે; અં અહો ધન્ય ધન્ય ખગ મૃગ જાતનેરે, જેનો આરે સમામાં અવતારરે; અં અહો ધન્ય ધન્ય અશ્વ તે એહનેરે, જેને ઉપર છે હરિ અશવારરે; અં અહો ધન્ય ધન્ય સતસંગી સંતનેરે, જે કોઈ સદાય રહેછે હરિ સાથરે; અં જેને અરસ પરસ રહે એકતારે, હરિ હેતે જમે છે જેને હાથરે; અં અહો ધન્ય ધન્ય સુર નર નાગનેરે, જે કોઈ વસીયા આ બ્રહ્માંડે વાસરે; અં તેતો અંતરે ઈચ્છાએ તન ધારવારે, થાવા ચરણ કમળના દાસરે; અં તેતો કોણ જાણો જે કેમે હશોરે, તેનો મર્મ જાણો છે મહારાજરે; અં શમ દમ આદિ જે આગ્યે કહ્યાંરે, તેતો તન ધરી રહ્યાં આજરે; અં સર્વે સમાજ સહિત પધારિયારે, સંત જનને તે આપવા સુખરે; અં અહો ધન્ય ધન્ય સર્વે એ જનનેરે, મોટાં ભાગ્ય ન જાય કહ્યાં મુખરે; અં કહ્યું નથી જતુંરે સુખ મુખથીરે, જેવું આપ્યું છે અલબેલે આજરે; અં મારા અંતરમાં બેસીને બોલિયારે, હતું કે'વાનું જેટલું કાજરે; અં વિવા વરણવ્યો પદ છંદ વિશમાંરે, કહ્યું સંક્ષોપે સર્વેનું રૂપરે; અં વર નર તો એક નારાયણ છેરે, બિજા સર્વે છે સખીને સ્વરૂપરે; અં એવું નિશ્ચે જાણીરે જન સર્વેનેરે, રે'વું સખી સ્વરૂપે સર્વે અંગરે; અં વર નિષ્કુલાનંદના નાથ છેરે, રાખો હેત પ્રીત સ્વામીને સંગરે, અલોકિ

॥ ઈતિશ્રી વૃત્તિવિવાહ સંપૂર્ણમ્ભ ॥